gemeente Schiedam

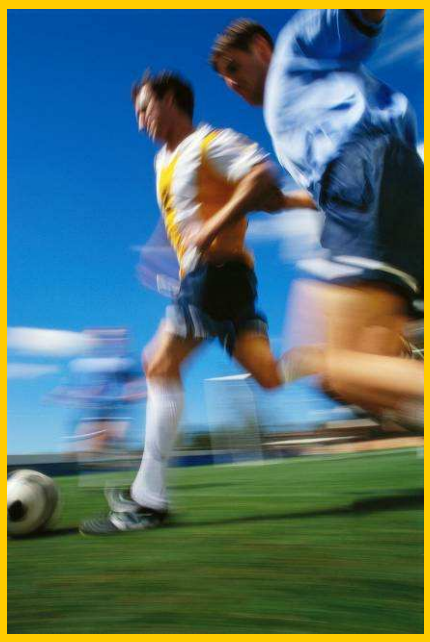
CONCEPT

"Een leven lang sporten en bewegen!"

Sportbeleid gemeente Schiedam 2009-2014

Resultaten inventarisatie en analyse

Schiedam, oktober 2008

“Een leven lang sporten en bewegen!”

Sportbeleid gemeente Schiedam 2009-2014

Resultaten inventarisatie en analyse

Schiedam, oktober 2008

gemeente
Schiedam

Inhoudsopgave

			pagina
Hoofdstuk 1.	**Inleiding**		**1**
	1.1	Algemeen	1
	1.2	Leeswijzer	1
Hoofdstuk 2.	**Inventarisatie en analyse**		**2**
	2.1	Inleiding	2
	2.2	Huidige accommodatieaanbod	2
	2.3	Bestaande sportieve activiteiten en programma's	16
	2.4	Relevante omgevingsfactoren	22
	2.5	Vigerend beleid	32
	2.6	Evaluatie sportbeleidsnota "Sport beweegt!" 2005-2009	41
Hoofdstuk 3.	**Uitkomsten Interactieve Traject**		**45**
	3.1	Inleiding	45
	3.2	Bijeenkomsten sportverenigingen	45
	3.3	Wijkbijeenkomsten	47
	3.4	Bijeenkomst jeugdsportstimulering	48
	3.5	Bijeenkomst overige organisaties	48
	3.6	Werkbezoek in den lande	49

Bijlagen

Bijlage 1	Wijkindeling Schiedam	50
Bijlage 2	Overzicht sportaccommodaties	51
Bijlage 3	Overzicht binnensportaccommodaties	52
Bijlage 4	Overzicht zwembaden	53
Bijlage 5	Overzicht commercieel sportaanbod	55
Bijlage 6	Sportpark Thurlede	56
Bijlage 7	Sportpark Harga	57
Bijlage 8	Sportpark Kethel en Sportpark SVHV	58
Bijlage 9	Verslag bijeenkomst jeugdsportstimulering	59
Bijlage 10	Verslag bijeenkomst overige partners	61
Bijlage 11	Verslag wijkbijeenkomsten	63
Bijlage 12	Verslag bijeenkomst sportverenigingen	74

Hoofdstuk 1. Inleiding

1.1 Algemeen

Er kan geen herziening van beleid plaatsvinden zonder een gedegen inventarisatie en analyse van hetgeen sportend Schiedam reeds te bieden heeft. Daarnaast is bij de herijking van de sportbeleidsnota bewust gekozen voor een breed interactief traject teneinde zoveel mogelijk betrokken partijen bij het proces te betrekken. Langs deze weg kan worden gekomen tot een ambitieus maar bovenal herkenbaar sportbeleid dat kan bogen op een breed draagvlak onder de betrokken partners. In voorliggend bijlagenrapport zijn enerzijds de resultaten van de inventarisatie en analyse weergegeven en zijn anderzijds de bevindingen uit het interactieve traject opgenomen. Deze informatie dient als bouwstenen voor de strategische kadernota.

1.2 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat allereerst een inventarisatie en analyse van de huidige situatie. Zo wordt onder meer ingegaan op het huidige accommodatieaanbod in Schiedam. Ook worden de bestaande sportieve activiteiten en programma's weergegeven alsmede wordt inzicht verschaft in relevante omgevingsfactoren en actuele trends en ontwikkelingen. Ook vindt op hoofdlijnen een evaluatie van de huidige kadernota "Sport beweegt! 2005-2009" plaats.

In hoofdstuk 3 worden vervolgens de resultaten van de diverse interactieve processen, die tezamen met de inventarisatie en analyse zijn uitgevoerd en als input voor het vervolgtraject dienen, weergegeven en per onderwerp samengevat.

De wensen en aandachtspunten, die uit de voorliggende inventarisatie en analyse naar voren zijn gekomen, zijn vervolgens vertaald in bouwstenen en contouren voor de nieuwe strategische kadernota, die separaat is uitgewerkt.

Hoofdstuk 2. Inventarisatie en analyse

2.1 Inleiding

Om te komen tot een herijking van de bestaande sportnota te komen dient allereerst helder inzicht te bestaan in de huidige situatie op sportgebied in Schiedam, de status van de bestaande sportnota en overige relevante trends, ontwikkelingen en marktomstandigheden. Om tot dit inzicht te komen is, op basis van deskresearch, uitwerking gegeven aan de inventarisatie en analyse. Deze inventarisatie en analyse kent de volgende vijf onderdelen die in de navolgende paragrafen nader zijn uitgewerkt:

1. een inventarisatie van het huidige accommodatieaanbod (daarbij onder andere gebruik makend van de informatie uit de Toekomstvisie Sportvelden, Toekomstvisie Zwembaden en het Kwaliteitszorgplan Binnensportaccommodaties);
2. een inventarisatie van de bestaande sportieve activiteiten, programma's en verenigingen (daarbij o.a. gebruikmakend van het Kwaliteitszorgplan Sportieve Recreatie);
3. een overzicht van de relevante omgevingsfactoren en trends&ontwikkelingen;
4. een overzicht van het vigerende beleid (zowel nationaal als lokaal)
5. een evaluatie van de sportbeleidsnota "Sport beweegt!" 2005-2009.

2.2 Huidige accommodatieaanbod

In deze paragraaf wordt allereerst aandacht besteed aan de huidige stand van zaken ten aanzien van het accommodatieaanbod in de gemeente Schiedam dat betrekking heeft op sport en- vrijetijdsbeoefening.

Voor het gemeentelijk sportaccommodatieaanbod wordt hierbij onderscheid gemaakt naar de accommodatietypen binnensportaccommodaties (sporthallen, sportzalen en gymnastieklokalen), buitensportaccommodaties (sportvelden en sportparken) en zwembaden (Zwembad Groenoord en Zwembad Zuid). Daarnaast zal op hoofdlijnen inzicht worden verschaft in het commerciële aanbod aan sportvoorzieningen.

Per type accommodatie worden voor zover mogelijk de volgende aspecten onder de loep genomen:

- omvang en spreiding;
- voornaamste kenmerken (functies, beheervorm, onderhoud);
- gebruik en bezetting (analyse o.b.v. planningsnormen en bezoekaantallen, etc.);
- overige relevante ontwikkelingen.

Waar mogelijk is tevens aangegeven of het aanbod toereikend is, of de binnen- en buitensportaccommodaties goed bereikbaar zijn en of op basis van de benodigde financiële middelen de sportbeoefening in Schiedam (in verenigingsverband) financieel bereikbaar is voor de burgers. Hierbij is in belangrijke mate de reeds vergaarde informatie uit de Toekomstvisie Zwembaden, Toekomstvisie Sportvelden en het Kwaliteitszorgplan Binnensportaccommodaties gebruikt.

2.2.1 Binnensportaccommodaties

De gemeente Schiedam kent een breed aanbod aan binnensportaccommodaties[1] die navolgend worden toegelicht:

Gymnastieklokalen

Omvang en spreiding
Verdeeld over de gemeente Schiedam zijn in totaal 11 gymnastieklokalen gevestigd die worden ingezet voor sportactiviteiten en bewegingsonderwijs. Daarnaast worden op dit moment door de gemeente Schiedam de voorbereidingen getroffen voor de realisatie van een twaalfde binnensportaccommodatie, te weten een gymnastieklokaal in de wijk Sveapark. Vrijwel alle gymnastieklokalen zijn verbonden aan of in de directe nabijheid van een school gesitueerd. De gymnastieklokalen zijn evenredig verspreid over de gemeente Schiedam.

Voornaamste kenmerken (functies, beheervorm, onderhoud)
Alle gymnastieklokalen zijn gemeentelijke gymnastieklokalen waarvan de eigendom bij de gemeente is ondergebracht en het beheer, onderhoud en verhuur door de DSR ter hand wordt genomen. De afgelopen jaren zijn een aantal gymnastieklokalen reeds gerenoveerd. Bij deze gymlokalen is met name onderhoud en renovatie gepleegd ten aanzien van de entree, kleedkamers, sanitaire voorzieningen (incl. luchtbehandeling), nooduitgangen en alarm. Al deze gymlokalen zijn daardoor nog in een prima staat. Ten aanzien van de overige gymlokalen zijn nog geen renovatiewerkzaamheden uitgevoerd. Voor deze gymnastieklokalen dient op korte termijn te worden bekeken of, en zo ja in hoeverre, deze overige gymlokalen bouwkundige renovatiewerkzaamheden nodig hebben dan wel richting de toekomst worden vervangen door nieuwe gymnastieklokalen / sportzalen.

Een aandachtspunt waarmee de komende jaren rekening gehouden moet worden, en dat van toepassing is op vrijwel alle gymnastieklokalen, is dat de cv-ketels één voor één aan vervanging toe zijn. Op termijn dienen alle cv-ketels (ook die van de gymzalen die reeds bouwkundig zijn gerenoveerd) te worden vervangen. Nader onderzoek dient te worden verricht naar de (financiële) gevolgen van een dergelijke vervanging van de cv-ketels en het tijdspad waarbinnen dit kan/moet gebeuren.

Gebruik en bezetting
De bezetting van de gymnastieklokalen is met een gemiddeld bezettingspercentage van 83% voor onderwijs als zeer goed te noemen. Daarnaast worden de gymnastieklokalen overdag regelmatig gebruikt door BSO-organisaties die in (Piersonstraat) dan wel in de dire3cte nabijheid van de gymnastieklokalen zijn gesitueerd. Het gebruik door sportverenigingen en derden is daarentegen aanzienlijk lager, dit gemiddelde bezettingspercentage bedraagt slechts 17%. Dit verschil kan worden verklaard doordat de gymnastieklokalen tegenwoordig veelal niet meer voldoende zijn uitgerust voor het hedendaagse sportgebruik. De sportverenigingen in Schiedam maken bij voorkeur gebruik van sporthallen en sportzalen, aangezien de afmetingen en faciliteiten van deze accommodaties beter aansluiten bij de wensen en eisen van de desbetreffende sporten.

[1] Voor een overzicht van de binnensportaccommodaties wordt verwezen naar bijlage 5

Sportzalen / Sporthallen

Omvang en spreiding
Naast de gymnastieklokalen beschikt over 2 gemeentelijke sportzalen, te weten Sportzaal Oost en Sportzaal Zuid. Daarnaast zijn er 2 sporthallen in Schiedam aanwezig, de Sporthal Margriet en de Sporthal Groenoord. De Sporthal Margriet bestaat uit twee volwaardige sporthallen en doet daarmee tevens dienst als evenementenhal. De beide sporthallen liggen in de directe nabijheid van elkaar, waardoor het aanbod aan sporthallen sterk geconcentreerd is in het centrum van de stad.

Voornaamste kenmerken (functies, beheervorm, onderhoud)
Het beheer en onderhoud van deze hallen en sportzalen worden al sinds enkele jaren door de DSR ter hand genomen. Ten aanzien van de sportzalen en sporthallen wordt het klein bouwkundig onderhoud (hang- en sluitwerk, deuren, klein schilderwerk etc.) zoveel mogelijk door de eigen technische dienst van de DSR opgelost. Groot onderhoud ten aanzien van dakbedekking, vloeren en installaties wordt op basis van een globaal meerjaren onderhoudsplan uitgevoerd. Hiertoe dienen wel bij elke gelegenheid separate financiële middelen te worden aangevraagd. Er bestaat namelijk, in tegenstelling tot de gymnastieklokalen, geen gespecificeerd Meerjaren onderhoudsplan en geen vast onderhoudsbudget voor groot onderhoud aan sporthallen en sportzalen.

De inventaris van de binnensportaccommodaties wordt jaarlijks middels een inspectieronde gecontroleerd. Op basis van deze inspecties worden de noodzakelijke toestellen en sport- en spelmaterialen vervangen waardoor er altijd een actueel en veilig aanbod aan sportmaterialen in de accommodaties aanwezig is. Recentelijk is voor de gymnastieklokalen tevens een nulmeting verricht en een meerjaren-investeringsplan opgesteld waardoor op voorhand rekening gehouden kan worden met toekomstige vervangingen en bijbehorende kosten van sport- en spelmaterialen.

Gebruik en bezetting
Het gebruik van de beide sporthallen en sportzalen laat een tegengesteld beeld zien ten opzichte van de gymnastieklokalen. De beide sporthallen Margriethal en Groenoord worden respectievelijk voor 70% en 91% gebruikt door sportverenigingen, particulieren en derden en slechts voor 1% (!) door onderwijs. De beide sportzalen Oost en Zuid worden respectievelijk voor 56% en 49% gebruikt door sportverenigingen, particulieren en derden en daarnaast voor 91% c.q. 86% door onderwijs.

Hieruit kan worden geconcludeerd dat met name de beide sportzalen zeer druk bezet zijn, zowel door onderwijs als door sportverenigingen en derden. De beide sporthallen staan overdag grotendeels leeg (met uitzondering van incidentele verhuur aan bijvoorbeeld onderwijsinstellingen voor examens) maar zijn daarentegen in de avonden en weekenden zeer druk bezet door sportverenigingen en derden.

Zwembaden

Omvang en spreiding
Tot slot zijn er, verspreid over Schiedam, 2 gemeentelijke zwembaden aanwezig, te weten het zwembad Groenoord en het Zwembad Zuid. Beide zwembaden beschikken over meerdere bassins en bieden een breed aanbod aan activiteiten die gericht zijn op de diverse doelgroepen zoals schoolzwemmen, instructiezwemmen, doelgroepzwemmen en recreatief zwemmen. Zwembad Groenoord beschikt daarnaast over een inpandige buitenschoolse opvang. Deze BSO is het resultaat van een unieke samenwerking met KomKids waarbij het zwembad invulling geeft aan de activiteiten voor de kinderen van de BSO.

Voornaamste kenmerken (functies, beheervorm, onderhoud)
Zwembad Groenoord wordt geëxploiteerd door Sportfondsen Schiedam NV, die hierdoor als exploitant tevens verantwoordelijk is voor beheer en onderhoud van de accommodatie. Het Zwembad Zuid wordt vooralsnog geëxploiteerd en onderhouden door de DSR (al dan niet met behulp van derden). Op dit moment worden de voorbereidingen getroffen om het beheer en de exploitatie van Zwembad Zuid over te dragen aan Sportfondsen (inclusief overdracht van personeel en administratie) waardoor zij per 1 januari 2009 (streefdatum) beide zwembaden onder hun hoede zullen hebben.

Gebruik en bezetting
Door de ontwikkelingen die de zwembadbranche de laatste jaren heeft doorgemaakt zijn, onder invloed van de teruglopende recreatieve bezoekers, de bedrijfsresultaten bij veel zwembaden (enigszins) onder druk komen te staan. Daarbij heeft het landelijk imago van zwembaden de laatste jaren te lijden gehad van (deels onterechte) negatieve publiciteit omtrent chloorgebruik (schadelijk voor baby en peuters), potentiële legionellarisico's en diverse berichtgevingen inzake agressie en geweld in de zwembaden.

Ook in Schiedam hebben zich ontwikkelingen voorgedaan die hun weerslag hebben gehad op de bezoekersaantallen van de beide zwembaden. Hierbij kan worden gedacht aan de bezuinigingsronde die beide zwembaden heeft getroffen, de mogelijke sluiting van Zwembad Zuid, de mogelijke verkoop van zwembad Groenoord en meest recent de brand in zwembad Groenoord. In de afgelopen jaren hebben de beide zwembaden dan ook veel in het werk moeten stellen om het vertrouwen van de bezoekers te behouden dan wel te herwinnen. Om ook richting de toekomst een solide en financieel gezonde exploitatie te kunnen voeren, hebben de beide zwembaden inmiddels organisatorische en/of producttechnische wijzigingen doorgevoerd om zodoende het bezoekersaantal van de zwembaden te verhogen. De beoogde samenvoeging van beide zwembaden zal de efficiency en bedrijfsvoering alleen maar ten goede komen.

Algemene opmerkingen binnensportaccommodaties

Ten aanzien van het beheer en onderhoud van de binnensportaccommodaties dient te worden opgemerkt dat niet voor alle accommodaties er meerjaren onderhoudsplanningen bestaan. Daarnaast heeft de DSR te kampen met een ondercapaciteit ten behoeve van het onderhoud aan de binnensportaccommodaties. Hierdoor zijn in sommige gevallen onvoldoende middelen / menskracht beschikbaar om met name ad hoc reparaties en aanpassingen door te voeren. Het beperkt aanwezig zijn van Meerjaren onderhoudsplanningen (inclusief het veelal ontbreken van bijbehorend meerjaren onderhoudsbudget) heeft tot gevolg dat beheer en onderhoud eerder passief dan pro-actief plaatsvindt.

Conclusies 'Binnensportaccommodaties':

- *De sporthallen worden vrijwel alleen gebruikt voor sportactiviteiten en evenementen, de gymnastieklokalen worden alleen door het bewegingsonderwijs gebruikt. De beide sportzalen Oost en Zuid zijn de enige accommodaties die doorlopend bezet zijn en door beide gebruikersgroepen worden gebruikt;*
- *Het ontbreekt aan een MOP met bijbehorende onderhoudsgelden voor de sporthallen en sportzalen;*
- *Er is ondercapaciteit in de sporthallen en sportzalen ten aanzien van sportgebruik.*

2.2.2 Buitensportaccommodaties

Naast de voornoemde binnensportaccommodaties beschikt Schiedam tevens over een 4-tal grote buitensportparken2, te weten:

- Sportpark Harga
- Sportpark Bijdorp
- Sportpark Kethel
- Sportpark Thurlede

Al deze sportparken liggen geconcentreerd rond de A20. Met name Harga en Thurlede, en in mindere mate Bijdorp, liggen geïsoleerd van de omliggende woonwijken, wat versterkt wordt door de barrièrewerking van snelwegen en spoorlijnen. Met name de afstand van de noordelijk en zuidelijk gelegen woonbuurten alsook de wijk Oost tot deze sportvoorzieningen is behoorlijk groot. Navolgend zal nader worden ingegaan op deze buitensportvoorzieningen.

Sportpark Harga

Omvang en spreiding

Sportpark Harga wordt omsloten door de snelwegen A4 en A20, Hargalaan, Poldervaart en de spoorlijn Hoekse lijn. In het noordoosten wordt de overgang naar de Nieuwe Damlaan gevormd door het hotel Novotel en de sporthal Margriet. De bouw van het nieuwe ziekenhuis aan de oostzijde van de Poldervaart is bijna afgerond. Daardoor hebben de afgelopen jaren enkele sportvelden reeds een functiewijziging ondergaan tot parkeerveld voor het nieuwe ziekenhuis.

Voornaamste kenmerken (functies, beheervorm, onderhoud)

Sportpark Harga is een groot sportpark met meerdere verenigingen, ontworpen in een parkachtige opzet. Er is een 10-tal sportverenigingen actief, variërend van voetbal en hockey tot korfbal, handbal en cricket; ook zijn enkele hondensportverenigingen actief. Alleen op de vereniging Hermes-DVS kunnen meerdere sporten worden beoefend: squash, tennis, voetbal en cricket. In de noordwesthoek zijn enkele velden niet meer voor sport in gebruik. De afgelopen jaren zijn verschillende kunstgrasvelden aangelegd, waarvan een 3-tal in gebruik is bij meerdere verenigingen.

[2] Zie bijlage 6-8 voor een overzicht van de verschillende sportparken

Gebruik en bezetting
Met in totaal 15 voetbalvelden (zonder trainingsvelden) is de veldcapaciteit gebaseerd op slijtagegerichte verhoudingsgetallen voldoende. Een duidelijke verbetering op dit sportpark is de omvorming van een aantal gebako-velden tot kunstgrasvelden. Op deze "reguliere" kunstgrasvelden worden zowel wedstrijden gespeeld als trainingen afgewerkt. Daarnaast is een kleiner kunstgrasveld aanwezig dat wordt gebruikt voor trainingen en voor schoolsport. Op basis van een optimale planning en eigen gebruik door verenigingen kan voor Sportpark Harga een licht overschot aan sportvelden worden geconstateerd. Indien organisatorische samenwerking tussen de verschillende verenigingen verder wordt gestimuleerd (waarbij de aanwezige verenigingen gezamenlijk alle velden op Harga zouden gebruiken) dan zou dit capaciteitsoverschot nog verder kunnen oplopen.

Recente en toekomstige ontwikkelingen
Voor het sportpark Harga zal op korte termijn een ruimtelijke toekomstvisie moeten worden opgesteld. Daar zijn verschillende aanleidingen voor. Er moet een nieuw bestemmingsplan worden opgesteld; het huidige bestemmingsplan dateert voor een deel van het gebied uit 1945 en voor de rest uit 1951. Verder is in het Ruimtelijk Plan Regio Rotterdam 2020 (afgekort RR2020) opgenomen dat er in dit gebied ruimte is voor een kleinschalig bedrijventerrein in het groen. Daarbij is aangegeven dat er een ontwikkelingskader moet worden opgesteld dat aan de regio en provincie moet worden voorgelegd. Ook in de Ruimtelijke Ontwikkelingsvisie Schiedam van 2005 is voor dit gebied aangegeven dat er kansen zijn voor gedeeltelijke transformatie. Hierbij staat de functie als sportpark an sich niet ter discussie. Wel wordt (nadrukkelijk) gedacht aan een vernieuwingsslag waarin ruimte wordt gemaakt voor andere (maatschappelijke en/of economische) functies.

Sportpark Bijdorp

Omvang en spreiding
Sportpark Bijdorp ligt ingeklemd tussen de snelweg A20 en de Hoekse Lijn. Het is direct omgeven door een park en ligt naast de woonbuurt Bijdorp, waarlangs ook de toegangsweg naar het complex loopt.

Voornaamste kenmerken (functies, beheervorm, onderhoud)
Het is een klein sportpark met 2 velden waar slechts 1 vereniging actief is, te weten de honk- en softbalvereniging SVHV.

Gebruik en bezetting
Het sportpark wordt momenteel intensief gebruikt; ook richting de toekomst wordt een intensief gebruik verwacht aangezien de gebruikmakende vereniging als een gezonde en stabiele sportvereniging kan worden beschouwd.

Recente en mogelijke ontwikkelingen
Nieuwe ontwikkelingen voor dit sportpark worden niet voorzien. Wel zijn er regelmatig problemen met de waterhuishouding, waardoor wedstrijden moeten worden afgelast. Daarnaast is het parkeren lastig. Dat moet op enige afstand plaats vinden omdat er bij het sportcomplex en in de naastgelegen woonwijk geen ruimte voor is. Het parkeren vindt dan voor een deel plaats op het parkeerterrein bij Zwembad Groenoord, dat op topdagen niet voldoende ruimte biedt. Aan renovatie van het parkeerterrein, inclusief een uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen, wordt inmiddels gewerkt.

Sportpark Kethel

Omvang en spreiding
Sportpark Kethel ligt direct tegen enige woonbuurten in Kethel aan en is daarmee goed bereikbaar voor de sporters uit de directe omgeving. Voor het overige is dit sportpark omgeven door het hoogwaardige groen van de Poldervaart en het ecologisch gebied van de voormalige ijsbaan.

Voornaamste kenmerken (functies, beheervorm, onderhoud)
Het sportpark Kethel is niet groot. De voetbalclubs VVK en SC Spaland hebben gezamenlijk een 3-tal grote velden (deels kunstgras) en 3 kleine pupillenveldjes (allen in kunstgras uitgevoerd) tot hun beschikking. Door de situering van het sportpark is er vrijwel geen ruimte beschikbaar om het sportpark uit te breiden.

Gebruik en bezetting
Dit sportpark is populair bij voetballers; de clubs VVK en SC Spaland hebben een ledenstop moeten instellen. Desondanks zijn er problemen met de capaciteit van de velden, sommige jeugdelftallen moeten hun wedstrijden al elders spelen. Door de beoogde aanleg van een kunstgrasveld in plaats van een bestaand natuurgrasveld zou het capaciteitsprobleem gedeeltelijk kunnen worden opgelost. Dit kunstgrasveld, dat in plaats komt van een natuurgrasveld, zal naar verwachting in 2008 worden aangelegd. De verenigingen hebben aangegeven dat deze oplossing de komende jaren voldoende soelaas zal bieden. Mocht desondanks na enige tijd opnieuw sprake zijn van een tekort, dan is uitplaatsing van een vereniging de enige overgebleven mogelijkheid.

Recente en mogelijke ontwikkelingen
Naast het geconstateerde capaciteitstekort ten aanzien van de velden kan tevens een parkeerprobleem worden benoemd; er bestaat veel overlast voor de omliggende buurten vanwege het ontbreken van enige parkeeraccommodatie, in het weekend is er veel parkeeroverlast in de aangrenzende straten. Inmiddels wordt de mogelijkheid onderzocht om het parkeren op te lossen door gebruik te maken van het parkeerterrein bij Zwembad Groenoord. Dit voorstel komt terug in de concept "nota van uitgangspunten" die voor het nieuw op te stellen bestemmingsplan Kethel is gemaakt.

Sportpark Thurlede

Omvang en spreiding
Sportpark Thurlede is onderdeel van het groene cluster Beatrixpark/Thurlede, wat verder bestaat uit het Beatrixpark en het volkstuinencomplex Thurlede. De volkstuinen begrenzen het sportcomplex aan de noordzijde, het Beatrixpark ligt aan de westzijde. Verder vormen de spoorlijn en de snelweg A20 harde grenzen met de rest van de stad. Met de auto is het sportgebeuren alleen bereikbaar via de Parkweg vanuit de zuidkant van de stad (alleen personenauto's, geen bussen e.d.) Vanuit de westzijde en noordzijde zijn de sportverenigingen ook te voet of per fiets bereikbaar.

Voornaamste kenmerken (functies, beheervorm, onderhoud)
Het gaat hier om een groot sportpark waar 7 verenigingen actief zijn en tal van sporten worden beoefend. Voetbal, hockey en cricket zijn gesitueerd in het deel tussen Parkweg en spoorlijn; hier zijn reeds meerdere kunstgrasvelden aangelegd en medio september 2007 is wederom een veld van kunstgras voorzien.

Het losstaande deel van het sportpark, dat ten westen van de Parkweg is gesitueerd, is kleinschalig van opzet en gericht op korfbal en handbal.

Gebruik en bezetting
Om te komen tot een optimalisering van het gebruik van de sportvelden aan de oostzijde, met name door de ontvlechting van cricket en voetbal, hebben in het recente verleden op Thurlede verschuivingen plaats gevonden van sportvelden en zijn velden voorzien van kunstgras. Op basis van bezettingscijfers en planningsnormen kan inmiddels worden geconstateerd dat de veldcapaciteit op Thurlede voldoende is en er zelfs enige overcapaciteit bestaat. Overigens zal, door de ontvlechting van cricket-voetbal, de geconstateerde overcapaciteit aan wedstrijdvelden op korte termijn weer teniet worden gedaan doordat als gevolg van deze ontvlechting de beide cricketvelden van Excelsior '20 niet langer permanent als wedstrijdvelden kunnen worden gebruikt. De sportconcentratie ten westen van de Parkweg wordt minder intensief gebruikt, mede door de teruglopende belangstelling voor de sporten korfbal en handbal. Een van de verharde handbalvelden is niet meer in gebruik; er is een optie deze tijdelijk als parkeerterrein in te richten.

Aanvullende ontwikkelingen
De gebrekkige toegankelijkheid en bereikbaarheid van Beatrixpark/Thurlede vormt een probleem. De toegangen tot dit gebied zijn verborgen en weinig uitnodigend; bovendien is er gebrek aan parkeergelegenheid. Er is sprake van een gebrekkige sociale veiligheid en ook de sportverenigingen hebben daar last van waardoor de clubs minder aantrekkelijk zijn voor potentiële sporters; cameratoezicht, verlichting en bewegwijzering zijn ingezette maatregelen voor de korte termijn om dit te verbeteren.

Meer in het algemeen is er in de Ruimtelijke Ontwikkelingsvisie Schiedam aangegeven dat dit gebied opwaardering behoeft. Ook in de concept ´nota van uitgangspunten´ voor het nieuw op te stellen bestemmingsplan Kethel komt dit naar voren. Inmiddels is gestart met de ontwikkeling van een structuurvisie voor dit gebied en wordt gekeken naar een herindeling van de landschappelijke waarden van het Beatrixpark. Bij de eerste ideevorming is geopperd om de locatie aan de westzijde op te heffen om zo de entree tot het centrale parkdeel te verbeteren. De aanwezige sportvelden zouden in die optie verplaatst moeten worden naar bijvoorbeeld de omgeving van de huidige parkeerplaatsen of zelfs op deze locatie verdwijnen. De verenigingen moeten in dat geval elders worden ondergebracht.

Algemene opmerkingen buitensportaccommodaties
Ten aanzien van het beheer en onderhoud van de buitensportaccommodaties dient te worden opgemerkt dat er voor de sportparken géén meerjaren onderhoudsplanningen en geen daarop afgestemde onderhoudsbudgetten bestaan. De noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden dienen jaarlijks uit het reguliere budget van de DSR te worden voldaan. Echter, de afgelopen jaren is door de gemeente Schiedam aanzienlijk bezuinigd op het onderhoudsbudget waardoor niet in alle gevallen tijdig onderhoud kan worden gepleegd c.q. reparaties kunnen worden uitgevoerd. Het onderhoud dat wel gedaan kan worden beperkt zich veelal tot ad hoc reparaties en beperkte aanpassingen aan bestaande accommodaties. Het ontbreken van meerjaren onderhoudsplanningen en bijbehorend meerjaren onderhoudsbudget heeft tot gevolg dat er vrijwel geen lange termijn beleid ten aanzien van beheer en ontwikkeling van buitensportaccommodaties kan plaatsvinden.

Conclusies 'Buitensportaccommodaties:

- *Er is achterstallig onderhoud ten aanzien van de buitensportaccommodaties;*
- *MOP's en geoormerkte onderhoudsbudgetten ontbreken waardoor geen lange termijn beleid mogelijk is;*
- *De capaciteit is toereikend,met uitzondering van het fysieke knelpunt op sportpark Kethel.*

2.2.3 Commercieel sportaanbod & ongeorganiseerde sport

Nederland wordt enerzijds geconfronteerd met de situatie dat de toenemende druk op de vrije tijd de sportparticipatie negatief kan beïnvloeden. Zeker in combinatie met de doorgaande individualisering en de versnippering van vrije tijd kan dit vooral voor de verenigingsport een negatieve uitwerking hebben. Aan de andere kant kan ook worden geconstateerd dat de toenemende aandacht voor gezondheid en bewegen juist bijdraagt aan een positieve ontwikkeling van de sportparticipatie. Deze ontwikkelingen monden uit in een opkomst van ongeorganiseerde sport, in plaats van de veelal tijdsgebonden verenigingssport. Wandelen, joggen, fietsen en skeeleren zijn populaire vormen van sport waarbij men zelf de duur en het tijdstip van het sporten kan bepalen.

Deze ontwikkeling, die niet alleen op landelijk niveau speelt maar zeker ook in Schiedam, leidt tot de wens om te komen tot realisatie van voorzieningen met een gedeelde sportief/recreatieve functie, zoals een voetbal en/of basketbalveldje (trapveldje) en skatevoorzieningen. Vooral dit soort voorzieningen voorzien in een grote behoefte onder jongeren. Deze voorzieningen maken het mogelijk dat ongeorganiseerde sport in de directe nabijheid van de woonomgeving kan plaatsvinden (sport in de wijk!) en daardoor een steeds voornamere rol speelt in het sportgedrag van mensen. In de Jeugdmonitor (zie ook paragraaf 2.4.4) hebben jongeren diverse belemmeringen genoemd die hun ervan weerhouden om te gaan sporten De meest genoemde redenen waarom men niet aan een bepaalde sport doet, zijn namelijk: 'te weinig tijd', 'te duur', 'wil niet alleen gaan', 'te ver weg', 'het mag niet van ouders' en 'de sport is niet in Schiedam aanwezig'. Dit soort voorzieningen zou bij beter of intensiever gebruik de belemmeringen, die jongeren genoemd hebben, kunnen wegnemen.

Aangezien de beoefenaren van deze takken van sport zich veelal niet als zodanig laten registreren, is een exacte kwantificering van de behoefte aan voorzieningen hiervan moeilijk te geven. Toch is het van belang dat de gemeente Schiedam rekening houdt met deze ontwikkelingen en haar voorzieningenniveau daar ook op aanpast. Vaak gaat het eveneens om sporten die plaatsvinden in de openbare ruimte waarvoor geen specifieke accommodatiebehoefte bestaat. Vast staat echter dat het om een groeiende groep sporters gaat waarvoor de participatie door de gemeente gestimuleerd kan worden. Hiertoe kan in de gemeente Schiedam bijvoorbeeld worden gedacht aan de aanleg van diverse routestructuren die mensen uitnodigt om hiervan gebruik te maken. Aantrekkelijke wandelroutes en uitdagende mountainbike en skeelerparkoersen komen tegemoet aan de wensen van de consument, en kunnen derhalve bijdragen aan de algehele sportparticipatie in de gemeente Schiedam.

In de recent gepubliceerde beleidsnota Speelruimteplan "Buitenspelen, ja leuk!"3 wordt hiertoe reeds een aanzet gegeven. In dit speelruimteplan, dat zich richt op alle openbare speelvoorzieningen, is een analyse opgenomen van de huidige speelruimte en het openbare speelruimteniveau. Ook is ingegaan op de gewenste toekomstige situatie en zijn relevante richtlijnen opgenomen om te komen tot het beleid dat hiertoe moet worden uitgevoerd. Op basis van het speelruimteplan wordt gestreefd naar voldoende, wijkgerichte , veilige en openbare speelruimte in heel Schiedam.

Parallel aan de opkomst van de ongeorganiseerde sport in de openbare ruimte is ook het commerciële sportaanbod sterk in opkomst. Voorbeelden hiervan zijn de vele fitnesscentra die de laatste jaren zijn ontstaan. Als voorbeeld kan de recente opening van HealthCity nabij zwembad- en sporthal Groenoord worden aangedragen waardoor er inmiddels een groot aantal fitnessaanbieders in Schiedam actief zijn. De fitnessbranche heeft de laatste jaren een explosieve groei doorgemaakt en heeft zich ook verder doorgezet naar de ontwikkeling van integrale sport- en welnesscentra op basis van een family-clubconcept. Daarbij is fitness vooral de laatste jaren onder jongeren van 12-21 jaar populair geworden, zoals blijkt uit de Jeugdmonitor. Ook de belangstelling voor allerlei vormen van dansen onder basisscholieren in Schiedam is vanaf 2003 sterk toegenomen.

Breder gezien is er al jaren de trend waarneembaar dat door toegenomen individualisering ook de sportbeoefening geconfronteerd wordt met een groeiende vraag naar een meer individuele invulling van activiteiten en vrije tijd. Dit resulteert in een groeiende belangstelling voor ongeorganiseerde sport en/of commerciële sportbeoefening. Het gaat hierbij om het vrij en individueel beoefenen van sport in binnen- en buitenaccommodaties, zoals een zwembad, dans- of fitnessruimte maar ook in een squashcentrum, tennishal of budo-centrum. Schiedam voorziet in een dergelijk sportaanbod doordat de gemeente niet alleen beschikt over de genoemde fitnessaanbieders en sportscholen maar tevens een aantal tennis- en squashcentra en zelfs een budo instituut aanwezig is.

De opkomst van een commercieel sportaanbod in aanvulling op het gemeentelijk aanbod is op zichzelf een goede ontwikkeling die wijst op een mate van zelfvoorzienendheid van de markt en een verbreding van het voorzieningenniveau voor de inwoners. Specifiek voor het gemeentelijk sportaccommodatieaanbod kan dit echter leiden tot een verminderd gebruik vanwege een verschuiving van de "traditionele" sporten naar nieuwe vormen van sport en bewegen. Daarnaast heeft een dergelijke verschuiving tot gevolg dat verenigingen steeds minder vaak een beroep kunnen doen op vrijwilligers en de continuïteit van kader in het gedrang komt.

Een en ander neemt niet weg dat de gemeente Schiedam vooralsnog ook in de toekomst een belangrijke rol zal blijven spelen bij het faciliteren van sportmogelijkheden. Dit vanwege het belang dat wordt gehecht aan voor iedereen toegankelijke en laagdrempelige voorzieningen. Een passend aanbod aan sportieve recreatie-activiteiten alsmede een breed aanbod aan sport in de wijk kan hiertoe in belangrijke mate bijdragen.

[3] Vastgesteld 12 februari 2008

Conclusies 'Commercieel sportaanbod & ongeorganiseerde sport':

- *De toename van het brede commerciële sportaanbod draagt enerzijds in positieve zin bij aan de sportdeelname van de Schiedammers. Anderzijds kunnen de verenigingen hiervan de dupe worden doordat continuïteit van vrijwilligers en kader in het gedrag komt;*
- *De gemeente Schiedam dient ook blijvend te faciliteren in een breed aanbod aan sportieve recreatie-activiteiten en sport in de wijk ten behoeve van de ongeorganiseerde sport .*

2.2.4 Tarieven

Het huidige tarievenbeleid van de gemeente Schiedam voor buitensportaccommodaties is gebaseerd op een kostprijsgeoriënteerd tarievenstelsel. Aangezien alle opstallen (zowel de club- als de kleedaccommodaties) in eigendom zijn bij de verenigingen hebben de tarieven voor de buitensportaccommodaties alleen betrekking op de in gebruik zijnde velden. Het tarievenstelsel gaat uit van een gelijkwaardige verdeling van kosten naar alle verenigingen, waarbij op basis van realisatie- en onderhoudskosten alleen nader onderscheid wordt gemaakt naar het soort en type veld. Zo betalen alle verenigingen eenzelfde bedrag voor het gebruik van een natuurgrasveld. Naast het verhuren van sportvelden per jaar / per seizoen zijn tevens aanvullende tarieven vastgesteld voor incidenteel gebruik.

De tarieven voor binnensportaccommodaties voor sportverenigingen zijn nader onder te verdelen in tarieven per sporthal, sportzaal en gymnastieklokaal. Per accommodatietype kan vervolgens onderscheid worden gemaakt in een verenigingstarief en een particulier tarief (zijnde commerciële instellingen, niet bij een erkende sportorganisatie aangesloten verenigingen dan wel niet in Schiedam gevestigde gebruikers). Gezien de evenementenfunctie van de Margriethal en (in mindere mate) de Groenoordhal zijn separate evenemententarieven vastgelegd. Daarnaast voorziet de DSR in diverse losse inrichting die zowel ten behoeve van sportactiviteiten maar ook voor niet-sportgerelateerde evenementen kan worden verhuurd.. Alle binnen- en buitensporttarieven zijn in november 2007 met 1% verhoogd conform de begrotingsrichtlijnen. Zowel de sportvelden als de binnensportaccommodaties worden beneden kostprijs aan de verenigingen verhuurd waardoor er sprake is van indirecte subsidie.

Conclusies 'Tarieven':

- *De tarieven in de gemeente Schiedam zijn marktconform. Wel bestaat er een risico dat door enerzijds het jaarlijks indexeren van de tarieven en anderzijds het oplopen van achterstallig onderhoud de verhoudingen tussen tarieven en prestaties scheef gaan groeien.*

2.2.5 Subsidies

Ten aanzien van het subsidiebeleid van de gemeente Schiedam kan ander onderscheid worden gemaakt in directe en indirecte subsidies. De indirecte subsidies hebben volledig

betrekking op het beneden kostprijs aanbieden van sportaccommodaties door het hanteren van vaste huurtarieven per accommodatie.
Naast de indirecte subsidies kunnen tevens een aantal directe subsidies worden benoemd die direct gerelateerd zijn aan sportverenigingen en sportactiviteiten. Het sportsubsidiebeleid van de gemeente Schiedam kan hierbij nader worden onderverdeeld in een tweetal onderdelen, te weten subsidies specifiek gericht op jeugdsport en algemene subsidies ter bevordering van de sport. Het jeugdsportsubsidiebeleid kent een vast bedrag per jeugdlid en daarnaast een subsidie gericht op activiteiten en opleiding. De jeugdsportsubsidie wordt vastgesteld aan de hand van het aantal jeugdleden van een vereniging. De overige directe waarderingssubsidies worden per aanvraag verstrekt. Navolgend wordt een beknopte opsomming gegeven van de vormen van subsidiëring in Schiedam.

Jeugdsportsubsidie
Het doel van deze subsidie richt zich op de bevordering van sportdeelname door deelnemers tussen de 6 en 18 jaar. Er wordt een vast bedrag van € 5,75 per jeugdlid per jaar verstrekt, op basis van de ledenlijsten van de betreffende sportbonden. Voor 2008 wordt een totaalbedrag geraamd van circa € 30.600,- aan ledengebonden jeugdsportsubsidie. Daarnaast is er binnen de jeugdsportsubsidie tevens een bedrag beschikbaar van circa € 11.800,- voor het organiseren van evenementen ter versterking van de onderlinge jeugdband en voor het versterken van het kader (training en opleiding) om de jeugd te begeleiden.

Incidentele subsidies
Deze subsidie wordt onder voorwaarden verstrekt voor het opzetten van speciale sportactiviteiten met lokale en/of regionale uitstraling. De subsidie wordt per aanvraag beoordeeld en verstrekt voor maximaal het tekort van de activiteit. In 2008 is een bedrag van circa € 3.800,- beschikbaar.

Nationale of internationale sportevenementen
Deze regeling heeft als doel het stimuleren en ondersteunen van sportevenementen met nationale of internationale allure die daarnaast lokaal een sportenthousiasmerend effect teweeg brengen. Voor deze subsidie is in 2008 een bedrag van circa € 13.800,- beschikbaar.

Sportuitwisseling met buitenlandse steden
Deze subsidie kan worden verstrekt voor initiatieven van uitwisseling of als tegemoetkoming in de onderbrenging van buitenlandse gasten. Er is een vast bedrag per deelnemer beschikbaar dat varieert van € 25,- per jeugddeelnemer (t/m 18 jaar) tot € 12,50 voor senioren (18 jaar en ouder). Voor deze subsidie wordt in 2008 een totaalbedrag van circa € 5.800,- beschikbaar gesteld.

Zwemsportsubsidie
Tot slot kan de zwemsportsubsidie worden benoemd. Dit was oorspronkelijk een subsidie ten behoeve van het organiseren van zwemactiviteiten in zwembad Zuid of sport- en recreatiebad Groenoord. In de praktijk wordt deze subsidie ingezet om de sportverenigingen die gebruik maken van het zwembad te compenseren voor de hoge huurtarieven die deze verenigingen moeten betalen. Middels deze subsidie wordt een vast gedeelte (te weten 60% van de feitelijk betaalde huur) gesubsidieerd. De subsidie wordt door de zwembaden direct verrekend met de huur en vervolgens bij de DSR gedeclareerd. Voor 2008 wordt, op basis van programmering en eerder aangevraagde subsidies, een bedrag van circa € 63.900,- gereserveerd voor deze subsidie. Overigens dient te worden opgemerkt dat, ondanks de huurcompensatie, er

desondanks enkele watersportverenigingen zijn die moeite hebben om het hoofd boven water te houden.

Overige susididievormen
Naast de bovengenoemde waarderingssubsidies kunnen nog enkele overige subsidie worden benoemd die specifiek gericht zijn op sportdeelname in Schiedam:

- Zo ontvangt de S.I.S. De Ooievaars (gehandicaptensportvereniging) jaarlijks een bedrag van circa € 39.400,- ter compensatie van de huur die zij betalen aan de gemeente voor hun accommodatie.
- Daarnaast wordt momenteel, op basis van de recent vastgestelde armoedenota[4], uitwerking gegeven aan een aanvullende ondersteuning ten behoeve van sportdeelname door minima. Zo zal een sportpas worden ingevoerd voor kinderen van gezinnen met een laag inkomen. Daarnaast is een regeling in voorbereiding voor volwassenen; voor hen komt er een mogelijkheid om gratis te sporten.

Opmerkingen subsidiebeleid
De sportverenigingen in Schiedam hebben aangegeven voldoende op de hoogte te zijn van de bestaande subsidies. Wel wordt nadrukkelijk aangegeven dat, naast de bestaande doelgroepsubsidie voor jeugdleden, er aanvullende doelgroepsubsidies gewenst zijn. Binnen het bestaande subsidiebeleid zijn, met uitzondering van de jeugdsportsubsidie, vrijwel geen middelen beschikbaar voor sportstimulering van bepaalde doelgroepen. Met name ter bevordering van sportdeelname voor senioren, mensen met een beperking en allochtonen wordt een stimuleringssubsidie zeer waardevol geacht. Ook een waarderingsbijdrage voor vrijwilligerswerk wordt benoemd als een welkome aanvulling op c.q. aanpassing van het bestaande subsidiebeleid.

Daarnaast kan worden opgemerkt dat in de verdeelregels van enkele subsidies (o.a. jeugdsportsubsidie, uitwisselingssubsidie en zwemsportsubsidie) is opgenomen dat verenigingen met de oudste rechten voorrang hebben op het ontvangen van subsidies. Nieuwe verenigingen kunnen pas aanspraak maken op het overblijvende deel van de subsidie nadat de "oudste" verenigingen hun rechten hebben uitgeoefend én er nog subsidie over is. In een tijdperk waarbij sportstimulering en sportdeelname van alle bevolkingsgroepen prioriteit heeft zouden nieuwe initiatieven, die tot doel hebben meer mensen aan het sporten te krijgen, ook passend moeten worden beloond. Middels bovenstaande bepaling wordt het risico gelopen dat dergelijke nieuwe initiatieven in de eerste jaren van subsidie verstoken blijven, hetgeen een negatief gevolg kan hebben op het succes van dergelijke initiatieven.

Conclusies 'Subsidies':

- *Er zijn reeds diverse sportsubsidies in Schiedam. Echter, er is behoefte aan meer subsidie voor sportstimulering en doelgroepenbeleid;*
- *De criteria om in aanmerking te kunnen komen voor subsidie zijn enigszins arbitrair.*

[4] Armoedenota "Alle Schiedammers tellen mee"; vastgesteld maart 2008

2.2.6 Eigendomsverhoudingen

De gemeente Schiedam maakt ten aanzien van beheer en onderhoud van sportaccommodaties nadrukkelijk onderscheid tussen de binnensportaccommodaties en de buitensportaccommodaties. Alle binnensportaccommodaties (te weten de 11 gymnastieklokalen, de 2 sportzalen, de 2 sporthallen en de 2 zwembaden) zijn in juridisch en economisch eigendom bij de gemeente Schiedam. De gemeente is dan ook verantwoordelijk voor beheer en onderhoud van deze accommodaties.

Ten aanzien van de buitensportaccommodaties wordt een ander beleid nagestreefd. De aanleg en beheer en (groot) onderhoud van de velden wordt in principe door de DSR ter hand genomen. De realisatie van club –en kleedaccommodaties (dus zowel de kantine als de kleedkamers!) behoort echter tot de verantwoordelijkheid van de gebruikmakende vereniging. Ook het beheren en onderhouden van deze voorzieningen dient door de vereniging te worden gedaan. Incidenteel kan voor realisatie of instandhouding vanuit de gemeente Schiedam een financiële ondersteuning worden geboden. Dit beleid heeft tot gevolg dat de vereniging economisch eigenaar is van de door haarzelf gerealiseerde club- en kleedaccommodatie die veelal met behulp van een grote mate van zelfwerkzaamheid tot stand is gekomen. Echter, de gemeente Schiedam is eigenaar van de gronden waarop deze accommodaties zijn gebouwd. En aangezien de gemeente Schiedam géén recht van opstal heeft verleend, is de gemeente daarmee tevens juridisch eigenaar van voornoemde club- en kleedaccommodaties.

Ten opzichte van bovengenoemde uitgangspunten kunnen enkele uitzonderingen worden benoemd. Zo heeft een hockeyclub niet alleen de kosten van de club- en kleedaccommodatie voor haar rekening genomen maar hebben zij tevens in eigen beheer en voor eigen rekening de kunstgrasvelden moeten aanleggen. Daarnaast zijn er accommodaties op particulier initiatief gerealiseerd, waarbij ook de ondergrond aan de betreffende partij is overgedragen (zoals de verschillende tennisparken in Schiedam).

Het beleid heeft tot gevolg dat de gemeente Schiedam geen invloed kan uitoefenen op de onderhoudsstaat van de club- en kleedaccommodaties van de buitensportaccommodaties. Met name ten aanzien van veiligheid van voorzieningen en noodzakelijke aanpassingen inzake wet- en regelgeving is het moeilijk om de verenigingen te controleren. Indien de gemeente een meer stringent lange termijn beleid wenst te voeren ten aanzien van beheer en onderhoud van buitensportaccommodaties dan verdient het aanbeveling om ook beheer, onderhoud en eigendom van de club- en kleedaccommodaties opnieuw tegen het licht te houden.

Conclusies 'Eigendomsverhoudingen':

- *Eigendom en beheer van club- en kleedaccommodaties wijkt af van hetgeen landelijk gebruikelijk is;*
- *Er is geen volledig eenduidig beleid ten aanzien van aanleg van sportvelden en beheer, onderhoud en eigendom van club- en kleedaccommodaties;*

2.3 Bestaande sportieve activiteiten en programma's

In het kader van het sportieve en recreatieve activiteitenaanbod wordt allereerst gekeken naar de wijze waarop sportstimulering in Schiedam is georganiseerd. Hiertoe wordt nader ingegaan op de lopende uitvoeringsprogramma's en activiteiten die in Schiedam door de diverse partijen worden aangeboden.

Vervolgens worden ook de organisatorische verhoudingen binnen de gemeentelijke sportorganisatie en de relaties tot sportverenigingen en andere betrokkenen (bijvoorbeeld de Sportraad) weergegeven. Ook wordt in dit kader ingegaan op de mate waarin in de huidige situatie sprake is van integraliteit in de beleidsuitvoering. Nagegaan wordt op welke manieren sport en andere beleidsterreinen elkaar versterken zowel in de beleidsontwikkeling als in de uitwerking van het beleid in de dagelijkse praktijk. Dit mede gezien het bepalen van de meest wenselijke toekomstige organisatie en de activiteiten die door deze (nieuwe) organisatie worden aangeboden.

Tenslotte wordt inzicht verschaft in de in Schiedam aanwezige sportverenigingen en wordt nader ingegaan op de rol die deze verenigingen kunnen c.q. willen spelen bij de totstandkoming en uitvoering van het nieuwe sportbeleid.

2.3.1 Sportstimulering

In Schiedam zijn diverse partijen (waaronder de DSR, SWS, sportverenigingen etc.) actief op het gebied van sportstimulering. Navolgend wordt kort ingegaan op de activiteiten die worden aangeboden en de rol die de partijen hierin spelen.

Jess (Jeugdsportstimulering)

De Dienst Sport & Recreatie is een belangrijk onderdeel van de sportstimulering in Schiedam. Reeds enkele jaren bestaat er een intensieve samenwerking tussen de gemeente, de sportverenigingen en het onderwijs met als doel de inwoners van Schiedam bekend te maken met sportverenigingen en aan te zetten tot bewegen. De recent opgestelde notitie "Jeugdsportstimulering" (JeSS) heeft tot doel de jeugdsportstimulering een extra stimulans te geven én het werken in de wijk voor de bewoners en de kinderen van Schiedam inzichtelijker te maken. De activiteiten in het kader van JeSS worden enerzijds uit de reguliere gelden DSR en anderzijds uit de beschikbare BOS-gelden gefinancierd.
De belangrijkste doelgroepen van de Jeugdsportstimulering vormen de groepen 5 tot en met 8 van het basisonderwijs, waarbij als uitgangspunt wordt gehanteerd dat 'sport naar de school komt c.q. school naar de sport gaat'. De aangeboden activiteiten hebben tot doel om de kinderen in het basisonderwijs te laten kennismaken met de diverse sporten in Schiedam. Binnen de ketengedachte van deze sportkennismaking wordt een opeenvolging van jeugdsportactiviteiten aangeboden waarin het principe wordt gevolgd van kennismaken – verdiepen – doorsturen.

Hierbij worden onder andere de volgende middelen en activiteiten aangeboden:

- het organiseren van Sportdag Groep 7 voor alle scholen;
- het organiseren van een follow up voor kinderen en ouders;
- een regulier aanbod van sportkennismakings-activiteiten door verenigingen en derden in schooltijd;
- een aanbod van sportkennismakings-activiteiten door JeSS in schooltijd op aanvraag van de scholen;
- een aanbod van sportactiviteiten m.b.t. kennismaking op aanvraag van de scholen en andere instanties die zich met naschoolse activiteiten bezig houden;

- het adviseren bij en professionaliseren van schoolsportdagen waarbij één of meerdere sporten de aandacht krijgen;
- verdieping door een afsluiting op of in de accommodatie van de sportvereniging of sportschool;
- het organiseren van stedelijke schoolsporttoernooien.

Het voornaamste doel hierbij is sporten en bewegen, het lid worden van een sportvereniging is daarbij een nevendoel. Wel kan door de kennismaking met de diverse sporten voor kinderen in het basisonderwijs er een grotere toevoer van leden naar de sportvereniging ontstaan en kan de deelname aan de stedelijke sporttoernooien worden vergroot. Jeugdsportstimulering neemt hierbij een deel van de begeleiding en coördinatie voor haar rekening.

In het verleden was de DSR, in de vorm van de Speeldammen, ook verantwoordelijk voor een aanbod aan sport in de wijk. Deze activiteiten werden is samenwerking met TOS georganiseerd. Echter, door het ontbreken van voldoende financiële middelen en met name menskracht zijn deze activiteiten stopgezet. Inmiddels heeft TOS deze activiteiten volledig over genomen en richt JeSS zich alleen nog op de verbinding school – sport.

Overige sportstimuleringsactiviteiten DSR
Naast de activiteiten gericht op Jeugdsportstimulering worden door de DSR ook sportstimuleringsactiviteiten aangeboden die zich richten op andere doelgroepen. Deze activiteiten kunnen worden geschaard in de categorie 'sportieve recreatie'. In verband met de veranderingen in de maatschappij is de interesse in ongeorganiseerde sport namelijk nadrukkelijk terrein aan het winnen. Het organiseren van sportevenementen valt ook voor een deel onder het beleid van sportieve recreatie. Zij kunnen op incidentele wijze bijdragen aan de sportieve recreatiebeleving van de inwoners. In dit kader kan men denken aan verschillende activiteiten die aansluiten bij vormen van ongeorganiseerde sport, zoals skaten, wandelen, fietsen, trimmen en zwemmen. Navolgend worden deze activiteiten kort weergegeven;

Voor volwassenen & senioren:
- Sport – en spelinstuiven voor senioren
- Loopscholing (Trimmen) 17+
- Fietsen voor senioren
- Wandelen voor senioren
- Bedrijfsfitness

Voor diverse doelgroepen (stedelijke of regionale sportactiviteiten):
- Sportdemonstraties/presentaties als onderdeel bij de Brandersfeesten
- Sportgala
- Nationale Sportweek
- Regionale Sportfittest
- Sportcafé (met Vlaardingen en Maassluis)

Sportvreemde activiteiten:
- Intocht van Sint Nicolaas

Ten aanzien van de activiteiten die in het kader van de brede sportstimulering en sportieve recreatie door de DSR worden georganiseerd, dient aandacht te worden geschonken aan het feit dat de DSR bij de uitvoering van de diverse activiteiten (noodgedwongen) veelal met STK'ers, vrijwilligers en stagiaires werkt.

Er wordt steeds meer aangesloten bij ontwikkelingen binnen het voortgezet, middelbaar en hoger beroepsonderwijs waardoor met name stagiaires van Sport en Bewegen worden gebruikt voor het opstellen en uitwerken van activiteiten. Daarnaast kampt de DSR reeds geruime tijd met ondercapaciteit binnen de tak sportstimulering. Dit zorgt er voor dat de basis van de organisatie van activiteiten nogal eens wankel kan worden. Bovendien verdwijnt de door de stagiaires opgedane kennis na afronding van elke stageperiode waardoor de kennisoverdracht en continuïteit in het gedrang komt.

Activiteiten Stichting Welzijn Schiedam (SWS)
Daar waar de jeugdsportstimulering zich met name richt op de verbinding tussen onderwijs en sport richten de activiteiten van de SWS zich met name op het bevorderen van de sociale samenhang in de wijk. In die hoedanigheid is de SWS verantwoordelijk voor het aanbieden van sportactiviteiten gericht op sport in de wijk. Deze activiteiten maken onderdeel uit van het bredere activiteitenaanbod horende bij de productgroepen (peuter- en kinderwerk, jongerenwerk en wijkwerk) en projecten (Jongeren aan Zet (JAZ) en Thuis op Straat (TOS)) die door de SWS ter hand worden genomen. De organisaties TOS en kinderwerk concentreren zich hierbij op de doelgroep 4 tot en met 12 jaar en het Ambulant Jongerenwerk en de Buurtsportwerker (ook onderdeel van de SWS) richten zich op de doelgroep 12+.

TOS - Thuis op straat
TOS spant zich in voor de leefbaarheid in de wijk en met als doel de sfeer op (school)pleinen en in de straten te verbeteren, zodat alle kinderen fijn buiten kunnen spelen. Kernbegrippen hierbij zijn: fatsoen, respect en je houden aan de spelregels, zodat iedereen het naar zijn/haar zin kan hebben. Om dit doel te bereiken organiseert TOS met een team van medewerkers allerlei sport- en spelactiviteiten op de pleinen (of bij slecht weer op scholen, in gymzalen of buurthuizen). Daarnaast zet TOS in op het participeren in netwerken en het betrekken van ouders, omwonenden en professionals bij de activiteiten in de wijk. De activiteiten zijn voor iedereen toegankelijk. Alle kinderen, tieners en jongeren kunnen (gratis) lid worden. Om dit te bereiken werkt TOS samen met scholen, speeltuinen, politie, jongerenwerk, bewoners-organisaties, wijkcentra, gemeentelijke diensten als de DSR, wooncorporaties en natuurlijk met de bewoners uit de wijk.

De inzet van TOS in Schiedam varieert momenteel van wijk tot wijk. Op het moment dat in een wijk met behulp van TOS en de bewoners een activiteitenaanbod is ontwikkeld, wordt gepoogd het activiteitenaanbod over te dragen aan de bewoners/ wijkvereniging. TOS gaat vervolgens in een andere wijk aan de slag met als doel ook daar een activiteitenaanbod van de grond te krijgen.

Jongerenwerk
De sport(gerelateerde) activiteiten die door het jongerenwerk van de SWS worden georganiseerd, vinden met name in de vakanties en de weekenden plaats. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan kleine voetbaltoernooien, kanotochten en paintball.

Buurtsportwerk
De buurtsportwerkers organiseren aan de hand van de vraag van jongeren wijkgerichte en stedelijke sportactiviteiten in sportzalen en buiten op straat. De buurtsportwerkers zijn actief in heel Schiedam en werken samen met de jongerenwerkers en andere organisaties. Op diverse locaties in Schiedam zijn buurtsportlocaties aanwezig waar door de buurtsportwerkers activiteiten worden aangeboden zoals panna, futsal(zaalvoetbal), honkbal en softbal.
Maar ook bijvoorbeeld de Skate Night Schiedam wordt door de buurtsportwerkers van de SWS georganiseerd.

Doordat de SWS middels haar activiteitenaanbod sterk in de wijk aanwezig is, en daarnaast tevens verantwoordelijk is voor het beheer van de wijkcentra die over Schiedam zijn verspreid, heeft de organisatie een sterke positie in de wijk verworven. Dientengevolge is de SWS een belangrijke partner voor toekomstige activiteiten gericht op sporten en/of bewegen in de wijk. Echter, het beschikbare budget voor de activiteiten van de SWS vormt vaak een beperkende factor voor volledig benutting van de mogelijkheden.

Overige aanbieders sportstimulering
De DSR en SWS dragen in belangrijke mate bij aan de sportstimulering in Schiedam. Daarnaast is er echter, mede onder invloed van maatschappelijke ontwikkelingen en het toenemende belang van sport, een ontwikkeling zichtbaar dat ook andere partijen zich begeven op het vlak van sportieve activiteiten. De stijging van het aantal kinderen dat deelneemt aan de Buitenschoolse Opvang (BSO) alsmede de groeiende onrust over de toename van Obesitas onder kinderen heeft ertoe geleid dat sportieve activiteiten in het BSO-aanbod niet mogen ontbreken. Met als gevolg dat, naast de bestaande activiteiten van de DSR (JeSS) en de SWS, inmiddels ook commerciële kinderopvangorganisaties als KomKids, Mundo en Hakuna Matata een eigen sportaanbod ontwikkelen en dit in hun Buitenschoolse Opvangaanbod verwerken. Daarnaast zijn er ook gevallen bekend waarbij de onderwijsinstellingen zelf een passend aanbod aan sportactiviteiten ontwikkelen. Tot slot dienen natuurlijk de sportverenigingen te worden benoemd die hun eigen aanbod aan sportactiviteiten ontwikkelen.

Conclusies 'Sportstimulering':
- *Er worden in Schiedam reeds diverse activiteiten en projecten gericht op sportstimulering aangeboden;*
- *Het aanbod is breed versnipperd; er zijn veel verschillende actoren (zowel gemeentelijke als commerciële partijen) die zich met sportstimulering bezig houden.*

2.3.2 Organisatorische verbanden
Uit voorgaande subparagrafen blijkt dat in Schiedam diverse actoren actief zijn op het gebied van het aanbieden van sportactiviteiten en sportstimulering van verschillende bevolkingsgroepen in Schiedam. Het betreft hierbij zowel gemeentelijke afdelingen (DSR, Educatie), onderwijsinstellingen (Basisonderwijs, Voortgezet onderwijs, buitenschoolse opvang door scholen), sportverenigingen, de sportraad en commerciële partijen (SWS, TOS, Buurtsportwerker, Kinderopvangorganisaties etc.). In sommige gevallen is het activiteitenaanbod in nauw onderling overleg en conform het gemeentelijk beleid tot stand gekomen. Echter, in veel gevallen ontbreekt het aan onderlinge communicatie waardoor de activiteiten onvoldoende op elkaar zijn afgestemd, er geen correspondentie of overdracht plaatsvindt omtrent de deelnemende kinderen en er dientengevolge onvoldoende rendement uit de sportstimuleringsactiviteiten kan worden gehaald.

Het aanbod in Schiedam wordt momenteel dusdanig versnipperd aangeboden dat het erg lastig is hier een duidelijke regie op te voeren. Verschillende betrokken partijen hebben reeds het signaal afgegeven dat een coördinatie- en regierol dan ook nadrukkelijk wordt gemist.

Daarnaast heeft een dergelijke versnippering tot gevolg dat de beschikbare middelen onvoldoende efficiënt kunnen worden ingezet, aangezien meerdere partijen dezelfde activiteiten aanbieden en het wiel regelmatig opnieuw wordt uitgevonden. In het nieuwe sportbeleid dient nadrukkelijk aandacht te worden besteed aan de gewenste regierol en afstemming van beleid op dit gebied.

Positie Schiedamse Sportraad
De Schiedamse Sportraad is nauw betrokken bij de sport in Schiedam. Zo wordt bij het formuleren van het gemeentelijke beleid op het gebied van sport en sportieve recreatie het college gevraagd en ongevraagd geadviseerd door de Sportraad. De Sportraad bestaat uit 19 vertegenwoordigers van de Schiedamse sportverenigingen, die tezamen het Algemeen Bestuur vormen. Uit de vertegenwoordigers zijn tevens 3 leden benoemd die het Dagelijks Bestuur vormen.

Inmiddels is de verordening waarin de taken en bevoegdheden van de Schiedamse Sportraad zijn vastgelegd, bij de inwerkingtreding van de wet dualisering in 2002 komen te vervallen. Nu de rechtsgrond voor de Sportraad in zijn huidige vorm ontbreekt dient de juridische status alsmede de taak en invulling van de Sportraad opnieuw te worden vastgesteld. Als uitgangspunt is hierbij reeds gesteld dat de huidige sportverenigingen een platform nodig hebben (al-dan-niet in de vorm van de huidige sportraad) richting gemeente en politiek waarin zij hun acties, wensen en verlangen kunnen bundelen. Nadat het nieuwe sportbeleid is vastgesteld dient tevens uitwerking worden gegeven aan de invulling en bijbehorende taken van dit platform en het (opnieuw) vaststellen van de juridische status ervan.

Positie Dienst Sport & Recreatie
De Dienst Sport & Recreatie is, als maximaal intern verzelfstandigde afdeling, momenteel verantwoordelijk voor beleid en uitvoering inzake sport in Schiedam. In navolging van het nieuwe sportbeleid is echter tevens de wens uitgesproken om te komen tot een meest effectieve gemeentelijke sportorganisatie. In dat kader dient na vaststelling van het sportbeleid, op basis van het principe "vorm volgt inhoud", tevens onderzoek te worden verricht naar het inrichten van een nieuwe gemeentelijke sportorganisatie die het beste past bij het vastgestelde beleid. Hierbij dient nadrukkelijk aandacht te worden besteed aan de toekomstige rolverdeling; wie is verantwoordelijk voor de kaders, wie voor het beleid, wie voor de uitvoering én wie voor de advisering. Daarnaast dient te worden gekeken naar de voor- en nadelen van een externe verzelfstandiging van de DSR in directe relatie tot de wijze waarop in de gemeente Schiedam uitvoering gegeven zou kunnen worden aan het BTW-sportbesluit. Uitgangspunt hierbij is dat een verzelfstandigingstraject voor de DSR alleen wordt ingesteld indien dit noodzakelijk blijkt te zijn voor een juiste toepassing van het BTW-sportbesluit.

Conclusies 'Organisatorische verbanden':
- *Er is onvoldoende communicatie tussen de verschillende aanbieders waardoor afstemming over het aanbod ontbreekt;*
- *In het nieuwe sportbeleid dient nadrukkelijk aandacht te worden besteed aan de gewenste regierol en afstemming van beleid op dit gebied.*
- *Na vaststelling van het nieuwe sportbeleid dient tevens de positie van de sportraad en de organisatie van de DSR (in relatie tot het toepassen van het BTW-sportbesluit) te worden bezien.*

2.3.3 Sportverenigingen

De gemeente Schiedam wordt gekenmerkt door een verhoudingsgewijs groot aantal sportverenigingen. Er zijn ongeveer 20 verenigingen die beschikken over een eigen accommodatie. Daarnaast zijn er circa 50 verenigingen die gebruik maken van de gymzalen, sporthallen, sportzalen en de beide zwembaden in Schiedam. Vrijwel alle verenigingen zijn aangesloten bij de Schiedamse Sportraad.

De sportverenigingen in Schiedam nemen een sterke positie in bij de uitvoering van het sportbeleid. Er zijn een aantal sterke sportverenigingen die breed actief zijn (sport, sociaal, waarden en normen, opvoedkundig etc.) en die gekoesterd moeten worden. De verenigingen geven aan dat zij de handen vol hebben aan het organiseren van de eigen vereniging. In principe staan de verenigingen wel open voor aanvullende – door de politiek gewenste – activiteiten, maar ze geven hierbij wel nadrukkelijk aan dat daar faciliteiten tegenover moeten staan. In verband met de toenemende druk vanuit politieke en maatschappelijke trends komt het instituut vereniging steeds meer onder druk te staan, en extra ondersteuning is dan ook gewenst. Deze ondersteuning wordt met name verlangd ten aanzien van;

- het gebrek aan vrijwilligers;
- het teruglopen van ledenaantallen;
- waarborgen van de continuïteit van het kader;
- stijgende tarieven vs. oplopen van achterstallig onderhoud;
- aanvullende subsidies voor sportstimulering.

Het is niet mogelijk om voor alle verenigingen een uitspraak te doen over de financiële en/of sportieve gezondheid. Dit verdient nader onderzoek en regelmatige monitoring. Wel kan worden opgemerkt dat er veel verhoudingsgewijs veel sportverenigingen in Schiedam aanwezig zijn (vaak meerdere verenigingen binnen dezelfde sporttak). Met name de kleinere verenigingen kampen met een stagnatie dan wel terugloop in het aantal leden. De vraag kan worden gesteld hoe lang dergelijke verenigingen nog kunnen overleven en in hoeverre de gemeente Schiedam dergelijke sportverenigingen (al dan niet financieel) moet ondersteunen. Daarnaast zijn er enkele verenigingen in Schiedam met financiële problemen (bijvoorbeeld achterstand in de betaling van huurpenningen of een overschrijding van het bouwkrediet van de club- en kleedaccommodatie). Ook ten aanzien van deze verenigingsproblematiek dient in het nieuwe sportbeleid te worden bepaald hoe daarmee om te gaan.

Conclusies 'Sportverenigingen':

- *Schiedam beschikt over een verhoudingsgewijs groot aantal sportverenigingen;*
- *De sterkere sportverenigingen vervullen al een duidelijke maatschappelijke rol;*
- *Veel sportverenigingen hebben behoefte aan extra ondersteuning vanuit de gemeente om tegemoet te komen aan de wensen die bij de verenigingen worden neergelegd ten aanzien van hun maatschappelijke positie;*
- *Met name de kleinere verenigingen hebben moeite overeind te blijven.*

2.4 Relevante omgevingsfactoren

Aangezien sportbeleid per definitie is gericht op de toekomst, is het bij de beleidsontwikkeling van belang om de huidige situatie te relateren aan relevante trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op de toekomstige omstandigheden op de (lokale) sportmarkt. De kwaliteit van het sportbeleid wordt namelijk mede bepaald door de mate waarin deze aansluit bij ontwikkelingen in de maatschappij en in het bijzonder in Schiedam.

Om die reden is in deze paragraaf aandacht besteed aan de relevante trends en ontwikkelingen. Hierbij is onderscheid gemaakt naar:

- demografische ontwikkelingen (bevolkingsontwikkeling en –opbouw, ontwikkeling allochtonen etc.)
- sociaal maatschappelijke trends en ontwikkelingen (individualisering, zapcultuur, vrijetijdsbesteding etc.);
- sociaal economische ontwikkelingen;
- landelijke en lokale trends in sportdeelname;
- sporttechnische trends en ontwikkelingen (kunstgras, multifunctionaliteit, clustervorming, commercieel sportaanbod, etc.);

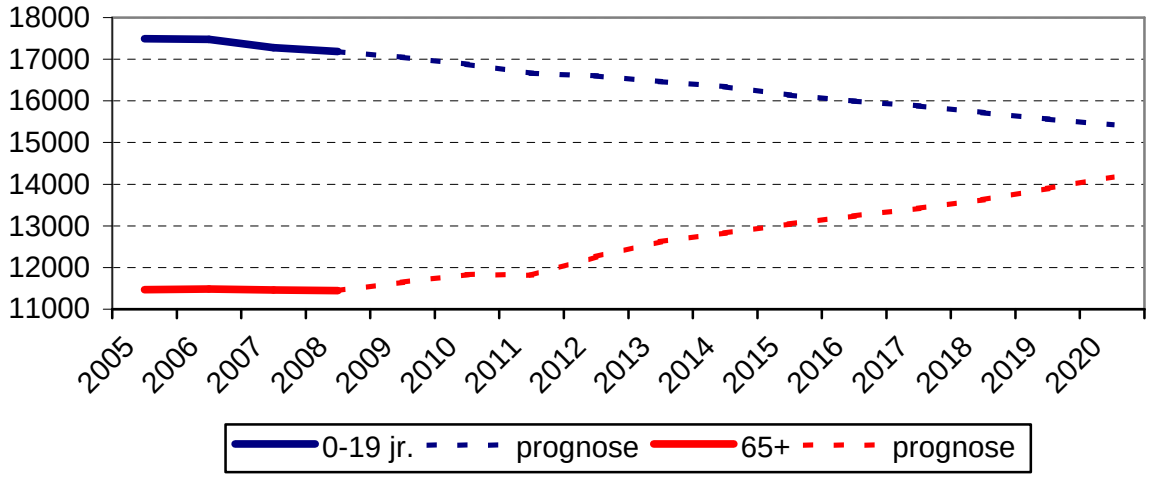
2.4.1 Demografische ontwikkelingen

Als uitgangspunt voor de demografische ontwikkelingen is de bevolkingssituatie per 1 januari 2008 genomen. Op die datum bedroeg het inwonertal van Schiedam 74.938 personen. De navolgende bevolkingsprognose geeft het aantal inwoners weer dat Schiedam respectievelijk in 2010, 2015 en 2020 zal hebben.

	Situatie per	Bevolkingsprognose			
Leeftijd	1-1-2008	1-1-2010	1-1-2015	1-1-2020	% 2020 - 2008
0-4 jr	4.202	4.175	4.191	3.987	- 5,12 %
5-9 jr	4.303	4.124	3.907	3.837	-10,83 %
10-14 jr	4.192	4.058	3.963	3.692	-11,93 %
15-19 jr	4.501	4.521	4.079	3.911	-13,11 %
20-29 jr	9.493	9.872	10.351	9.899	4,28 %
30-39 jr	11.008	10.896	10.939	10.581	-3,88 %
40-49 jr	11.664	11.709	11.212	10.343	-11,33 %
50-64 jr	14.171	14.855	15.491	16.054	13,29 %
65+	11.404	11.831	13.042	14.177	24,32 %
Totaal	74.938	76.041	77.175	76.481	2,06 %

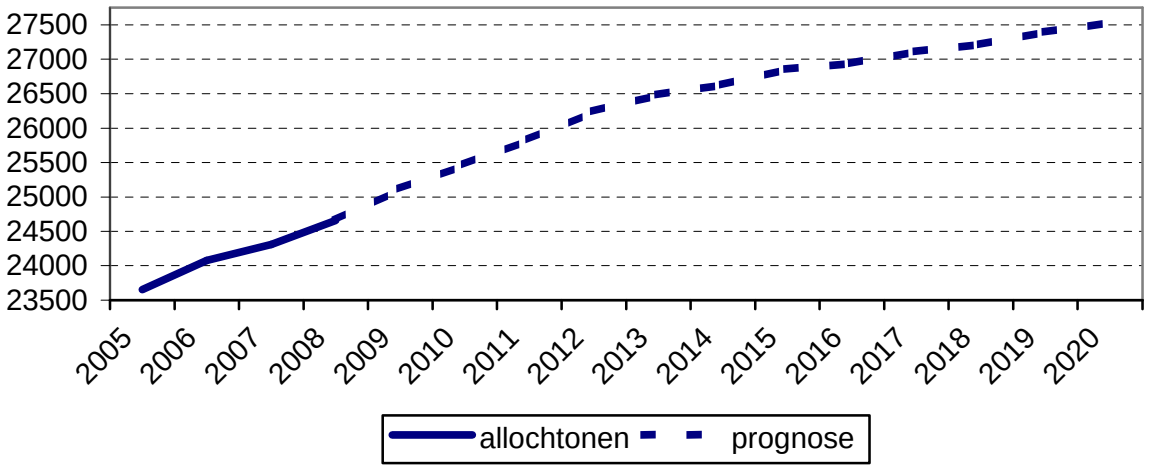
Uit bovenstaande tabel volgt dat zich tussen 2008 en 2015 een verwachte groei van 3,0 procent zal voordoen. Dit is het gevolg van een toename van het aantal woningen in Schiedam. Daarna zal de omvang van de Schiedamse bevolking waarschijnlijk licht afnemen, waardoor de groei van 2008 tot 2020 uiteindelijk op circa 2% uitkomt.
Niet alle leeftijdscategorieën laten dezelfde ontwikkeling zien. In onderstaande figuur is te zien dat bijvoorbeeld het aantal jongeren (0-19 jr) de komende jaren flink zal dalen. Het gaat dan vooral om de wat oudere kinderen. Het aantal 0-4 jarigen blijft tot 2015 nog redelijk constant.

Figuur 1: Prognose ontwikkeling jongeren (0-19 jr) en ouderen (65+) in Schiedam

Tegenover de daling van het aantal jongeren staat een sterke stijging van het aantal oudere Schiedammers. Vooral vanaf 2011, wanneer de babyboomgeneratie de pensioengerechtigde leeftijd bereikt, zal het aantal 65-plussers zeer sterk toenemen. Gezien het verhoudingsgewijs hoge percentage allochtonen in Schiedam en de daaruit voortvloeiende specifieke invloed op de sportdeelname is het ook van belang om rekening te houden met de ontwikkeling van de allochtone bevolking van Schiedam. De prognose voor de ontwikkeling van deze groep Schiedammers is in onderstaande figuur opgenomen. Het aandeel allochtonen in de Schiedamse bevolking is nog altijd groeiende. Ook voor de komende jaren wordt een toename voorzien. Dit is het gevolg dat zich voornamelijk jonge allochtonen in Schiedam blijven vestigen, dat er nog steeds sprake is van gezinshereniging en het belangrijkste dat deze jonge allochtonen zich in de fase van gezinsuitbreiding bevinden.

Figuur 2: Prognose ontwikkeling allochtone bevolking in Schiedam

Gevolgen sportdeelname
Omdat de deelname van jongeren aan sport zich gunstig ontwikkelt en het aantal twintigers in de Schiedamse bevolking eveneens een stijging laat zien, mag er verondersteld worden dat het aantal actieve leden van sportverenigingen gemiddeld genomen ongeveer gelijk zal blijven. De stijging van het aantal 65+ zal voor de sportdeelname met name gevolgen hebben voor de zogenaamde solosporten. Het aandeel ouderen in teamsporten is namelijk verwaarloosbaar[5]. Daarnaast zou rekening gehouden kunnen worden met een stijging van het aantal passieve leden. Dit zou een positief effect kunnen hebben op het aantal personen dat wellicht bereid is om vrijwilligerswerk bij een sportvereniging te doen.

Het is hierbij wel van belang te onderkennen dat sportdeelname en lidmaatschap van sportverenigingen onder allochtonen op een lager niveau liggen dan bij autochtonen. De verschillen zijn het grootst bij Turken en Marokkanen en dan vooral bij vrouwen en ouderen. Onder tweede generatieallochtonen ligt de sportdeelname op een aanzienlijk hoger peil dan onder de eerste generatie. Desondanks blijkt de sportdeelname ook onder de tweede generatie achter te blijven bij een naar sekse, leeftijd en opleidingsniveau vergelijkbaar gemaakte groep autochtonen. Positief is echter dat de tweede generatie ten opzichte van de autochtone bevolking met een inhaalslag op het gebied van sportdeelname bezig is. Dit komt onder meer door het feit dat de tweede generatie én jonger én hoger opgeleid is dan de eerste generatie[6].

Redelijk vergelijkbaar met de Schiedamse sportdeelname is een onderzoek naar sportgedrag van (allochtone) jongeren in Amsterdam[7]. Uit dit onderzoek blijkt dat de afkomst van kinderen mede bepalend is voor de belangstelling voor een bepaalde sport. Allochtonen kiezen vooral voor sporten die een mondiale populariteit genieten (voetbal en basketbal) of voor een sport die in het land van herkomst een grote populariteit kent. Allochtone meisjes doen veel minder aan georganiseerde sport dan jongens. Hieraan liggen religieuze en culturele oorzaken ten grondslag. De voorkeur van allochtone meisjes gaat uit naar niet-competitieve sporten zoals fietsen, zwemmen, bewegen op muziek, aerobics en zelfverdediging (eveneens vergelijkbaar met de Schiedamse situatie).

Uit ander onderzoek komt naar voren dat allochtonen weliswaar minder vaak dan autochtonen lid zijn van sportverenigingen, maar dat ze wel vaker lid zijn van sportscholen[8]. Dit hangt samen met de samenstelling van de sporters. Bij sportverenigingen bestaat het ledental veelal uit westerse sporters, terwijl dit aandeel op sportscholen en in fitnesscentra aanzienlijk lager ligt. Dit geldt niet alleen voor sport, maar eveneens voor andere recreatieve vrijetijdsactiviteiten. Het blijkt namelijk dat bij recreatieactiviteiten van allochtonen primair het gezelschap bepalend is en bij autochtonen meer de activiteit voorop staat. Hierdoor recreëren allochtonen vaak met gezin, familie en landgenoten (het patroon is groepsgericht), terwijl het recreatiepatroon van Nederlanders over het algemeen veel meer individualistisch is en het gezelschap meer divers van samenstelling[9].

---

[5] Bron: Breedveld, K. & A. Tiessen-Raaphorst (red.), (2006), Rapportage sport 2006. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.
[6] Bron: Rijpma, S.G. & C. Roques (1999), Diversiteit in vrijetijdsbesteding. In: Leest, J. van der & J. Janssens (red.), Jonge allochtonen en sport, pp. 7. 's-Hertogenbosch: W.J.H. Mulier Instituut.
[7] Bron: Brug, H. van der & M.A. Horstmanshoff (2001), Sportgedrag Jongeren in Amsterdam. In: Leest, J. van der & J. Janssens (red.), Jonge allochtonen en sport, pp. 23. 's-Hertogenbosch: W.J.H. Mulier Instituut.
[8] Bron: Broek, A. van den (2006), Vrijetijdsbesteding. In: Keuzenkamp, S. & A. Merens, Sociale atlas van vrouwen en etnische minderheden, pp. 192-210. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.
[9] Bron: Schmeink, H. & S.J. ten Wolde (1998), Allochtonen en recreatie. In: Leest, J. van der & J. Janssens (red.), Jonge allochtonen en sport, pp. 14. 's-Hertogenbosch: W.J.H. Mulier Instituut.

Samenvattend kan worden geconcludeerd dat de stijging van het aantal allochtonen in Schiedam met name gevolgen zal hebben voor de sportscholen en fitnesscentra. Daarnaast zal van de veldsporten waarschijnlijk slechts voetbal kunnen profiteren van de bevolkingsgroei onder allochtonen.

Conclusies 'Demografische factoren':
- *Het aantal jongeren zal de komende jaren verder dalen, het aantal ouderen neemt significant toe;*
- *Het aantal allochtonen zal ook de komende jaren verder toenemen;*

2.4.2 Sociaal maatschappelijke trends en ontwikkelingen

Diverse maatschappelijke ontwikkelingen hebben direct dan wel indirect invloed op de sportbeoefening en sportdeelname van de bevolking. Navolgend worden enkele thema's benoemd die momenteel actueel zijn.

Individualisering
Individualisering in Nederland heeft tot gevolg dat mensen meer op zelfstandige basis activiteiten ondernemen en ontplooiingsmogelijkheden benutten. De jaren van voorspoed lijken daarin als katalysator te hebben gefungeerd. De ontwikkeling van een toenemende individualisering lijkt zich echter om te buigen naar *nieuw collectivisme*. In toenemende mate wil men ergens onderdeel vanuit maken en ergens bijhoren zij het zonder structurele verplichtingen.

De veranderende organisatie van sport
Ondanks de toename van het aantal leden bij sportverenigingen, zit de groei van sportdeelname vooral bij de ongeorganiseerde individuele sporten. De afgelopen jaren zijn steeds meer mensen gaan deelnemen aan grote sportevenementen, vooral individuele duursporten. De toegenomen individualisering van de sport neemt niet de wens weg om ergens bij te horen, zij het op minder structurele basis. Voorbeelden zijn evenementen als de wandelvierdaagse, de Schiedamse Skate Night en de Zwemvierdaagse. Hierbij wordt opgemerkt dat dit fenomeen zich in verstedelijkte gebieden nadrukkelijker manifesteert.

Toename individuele sporten
Een zich voortzettende ontwikkeling is dat mensen op sportgebied sneller kiezen voor een individuele sport, die (ook) in ongeorganiseerd verband beoefend kan worden. Voorbeelden hiervan zijn fitness en skaten, maar ook zwemmen, fietsen en hardlopen en nordic walking kunnen hiertoe gerekend worden. Bovenstaande ontwikkelingen leiden tot een verminderde behoefte aan gemeentelijke binnensportaccommodaties, een intensiever gebruik van de buitenruimte ten behoeve van sportbeoefening en een toename in het marktaandeel van commerciële sportaanbieders.

Zapcultuur
De sportvereniging ondervindt veel concurrentie van de vele andere mogelijke vormen van vrijetijdsbesteding. De keuze op de vrijetijdsmarkt is groot. Er zijn in de afgelopen jaren op allerlei vlakken commerciële activiteiten bijgekomen. Op het gebied van sportbeoefening is het niet anders. De keuze aan activiteiten is breed en het gebruikersgedrag vluchtig: het 'zapp-gedrag' van de consument tussen diverse vormen van activiteiten is groot.

Men wisselt snel van activiteit, heeft een korte spanningsboog en is zoekende. Daarnaast kunnen sommige ontwikkelingen beter betiteld worden als een *hype* of *rage*: het verschijnsel geniet tijdelijk grote belangstelling, waarna het wordt genormaliseerd of zelfs wordt vergeten.

Sport als middel
Voor velen is sport een doel op zich en wordt er veel plezier beleefd aan sportparticipatie. In toenemende mate wordt sport en de sportverenigingen echter ook als middel ingezet bij de aanpak van diverse maatschappelijke problemen. Hierbij kan worden gedacht aan het sociaal isolement onder ouderen, de sociale integratie van minderheden en achterstandsgroepen of de aanpak van overgewicht onder jeugdigen.

Toename overgewicht
Ondanks de toename van de sportdeelname en de positieve bijdrage die dit levert aan het behalen van beweegnormen, is het aantal mensen met overgewicht verder gegroeid. Overgewicht en obesitas vormen een snel groeiend probleem voor de gezondheid in Nederland. Inmiddels lijdt meer dan 40% van de bevolking aan overgewicht, waarvan 10% aan zeer ernstig overgewicht, oftewel obesitas. Nederland lijkt met een vertraging van ongeveer 10 jaar de Amerikaanse trend te volgen. In de Verenigde Staten bedragen de prevalenties van overgewicht en obesitas momenteel respectievelijk 56% en 22%[10].

Blijvende ongelijkheid in sport
De deelname aan sport vertoont nog steeds verschillen tussen de verschillende bevolkingsgroepen. Zo nemen autochtonen nog steeds vaker deel aan sport dan allochtonen. Het achterblijvende niveau van zwemvaardigheid bij allochtone kinderen is één van de voorbeelden van deze culturele verschillen. Mensen met een hogere opleiding en een hoger inkomen sporten beduidend meer dan mensen met een lagere opleiding en inkomen.

Wedloop in de topsport
De afgelopen jaren is er op nationaal niveau flink geïnvesteerd in de topsport en verbetering van het topsportklimaat. Er is sprake van een wedloop tussen landen ten aanzien van topsportprestaties. Dit is een complexe en kapitaalintensieve wedloop die ook op landelijk niveau speelt. Zo positioneert Rotterdam zich als de "City of Sports", Amsterdam als de "Capital of Sports" en Den Haag als de "Residence of Sports". Specifiek daartoe opgerichte stichtingen promoten de topsport in de betreffende steden door middel van:

- 'local heroes'(sportambassadeurs);
- topsportevenementen en –accommodaties (o.a. Rotterdam Topsportcentrum);
- sportman en –vrouw verkiezingen;
- diverse vormen van (financiële) ondersteuning.

De aandacht die Rotterdam geeft aan haar (top)sportbeleid en sportvoorzieningen heeft ook gevolgen voor het Schiedamse sportklimaat. Menig talent uit de gemeente Schiedam stapt reeds in een vroeg stadium van zijn of haar sportcarrière over naar een méér op topsport gerichte vereniging in Rotterdam. De sportverenigingen in Schiedam zijn (uitzonderingen daargelaten) dan ook veelal primair gericht op breedtesport en zijn daar qua voorzieningenniveau op ingericht.

[10] Bron: Poel, F. van de; Waisvisz, F.; Molleman, G. Woerden, (2004), Rapport trendonderzoek gezondheidsbevordering en preventie 2004 NIGZ.

Conclusies 'Sociaal maatschappelijke trends en ontwikkelingen':

- *De individualisering leidt tot een toename van de ongeorganiseerd sport. Daarnaast heeft de traditionele verenigingssport hieronder te leiden;*
- *Sport wordt meer en meer ingezet als middel, bijvoorbeeld ten behoeve van de integratie van allochtonen of het bestrijden van overgewicht bij kinderen.*

2.4.3 Sociaal economische ontwikkelingen

De jaren negentig laten zich over het algemeen kenmerken door een positief economisch klimaat. Dit is ook terug te zien in het consumentenvertrouwen, zeker in de tweede helft van de jaren negentig. In de periode na 2001 is het consumentenvertrouwen sterk afgenomen en ook de economische groei nam sterk af. De laatste jaren trekt de economie echter weer aan met als gevolg dat ook een herstel van het consumentvertrouwen wordt geconstateerd. Het laagste consumentenvertrouwen werd geconstateerd in 2003 (-30). Tot in de zomer van 2007 is dit consumentenvertrouwen toegenomen tot +30. Na de zomer van 2007 is het consumentenvertrouwen in september sterk gedaald gevolgd door een geringe daling in oktober tot een huidig peil van net onder de 0. Waarschijnlijk valt deze daling te wijten aan de crisis op de internationale financiële markten door dubieuze hypotheken in de VS, dalende koopkracht in 2008 en onrust op de aandelenbeurzen. Ook de koopbereidheid van de consumenten is gedaald, maar zeker niet zo sterk als het consumentenvertrouwen. Andere economische indicatoren geven een meer positief beeld. Zo zijn producenten nog steeds positief gestemd, is de export toegenomen en is de werkloosheid gedaald[11].

Mede onder druk van het overheidsbeleid is het gemiddeld besteedbaar inkomen per huishouden in de periode 2001-2005 teruggelopen met 1%. In de periode daarvoor (1995-2000) is het besteedbaar inkomen juist gestegen met 8%[12]. Verwacht wordt dat de komende jaren het besteedbaar inkomen enigszins zal stijgen door de verbeterende economische omstandigheden.

Vrije tijd, benodigd voor het participeren in sport, cultuur en recreatie, staat in toenemende mate onder druk. CAO's komen moeilijker tot stand en werkgevers sturen aan op verlenging van de arbeidsuur, niet alleen door vermagering van de prepensioenregelingen, maar ook door de roep om een langere gemiddelde werkweek. In de regel neemt sportparticipatie toe naarmate de sociaal-economische positie van mensen verbetert. Dit heeft zich onder meer geuit in de sterke ontwikkeling van commerciële sportaanbieders zoals fitnessaccommodaties. Hiermee is tegemoet gekomen aan de vraag van de steeds koopkrachtiger consument naar variatie en flexibiliteit.

Onder 15-25 jarigen is de totale arbeidsparticipatie in de periode 2000 tot 2005 afgenomen. Dit is enerzijds een gunstig vooruitzicht voor onder meer de wedstrijdsport waarvoor bijbaantjes op zaterdag en zondag een directe bedreiging vormen. Anderzijds betekent dit een afname van de bestedingsruimte. Daarnaast worden de verworven financiële middelen vaak eerder geïnvesteerd in typische producten van de moderne tijd, zoals een mobiele telefoon, iPods en merkkleding.

[11] Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek, november 2007
[12] Bron: Sociaal Cultureel Planbureau, september 2007

Landelijk gezien stijgt de demografische druk. Dit betekent dat de beroepsbevolking relatief gezien afneemt. Daarnaast tekent zich een wijziging van het opleidingsniveau af. Het aantal lager opgeleide mensen daalt, terwijl het aantal middelbaar en hoger opgeleiden toeneemt. Als gevolg van de economische ontwikkelingen ontstaat een steeds groter wordende tweedeling tussen enerzijds mensen met minder vrije tijd en meer geld en anderzijds mensen met meer vrije tijd en minder geld. Een mogelijk nadelig gevolg hiervan is dat er tevens een tweedeling in sportbeoefening ontstaat met commercieel geëxploiteerde accommodaties voor kapitaalkrachtigen en gemeentelijke accommodaties voor niet-kapitaalkrachtigen. De koopkracht van senioren en tweeverdieners zal de komende jaren niet dalen en wellicht zelfs stijgen. De behoeften van deze groepen worden gekenmerkt door een hoog kwaliteitsniveau en een actieve vrijetijdsbesteding.

Conclusies 'Sociaal economische ontwikkelingen':

- *De economische tegenslag waarmee Nederland de laatste tijd te kampen heeft gehad, heeft een negatieve invloed op de consumentenbesteding en dientengevolge op de sportdeelname;*
- *De vrije tijd en de besteding van geld aan vrije tijd staat steeds meer onder druk.*

2.4.4 Sportdeelname

Een van de belangrijke indicatoren van een effectief sportbeleid is de mate waarin de bevolking deelneemt aan sport. Navolgend wordt nader ingegaan op de recente ontwikkelingen ten aanzien van de sportdeelname.

Sportdeelname nationaal

De laatste jaren is er weer sprake van een groeiende sportdeelname. Het percentage van de bevolking dat lid is van een sportvereniging is toegenomen. Vooral individuele sporten als golf, wielrennen, joggen en wandelsport, zitten in de lift evenals de teamsporten hockey en voetbal[13]. Mannen sporten iets meer dan vrouwen, zijn vaker lid van een sportvereniging en nemen vaker aan wedstrijden deel. Vrouwen zijn echter beter vertegenwoordigd in individuele sporten als paardrijden, turnen, fitness/aerobics en skeeleren.
De subsidiekortingen die veel sportbonden enkele jaren geleden te verwerken kregen, hebben niet geleid tot massale opheffing. De creativiteit en zelfredzaamheid van bonden en verenigingen zijn gestimuleerd. Een negatief gevolg van deze ontwikkeling is wel dat de druk op het bestaande kader en de vrijwilligers is toegenomen, waardoor de verenigingen alle zeilen moeten bijzetten om het aantal sporters op peil te houden.

De verschillen in sportdeelname op basis van etniciteit zijn in de periode '99 – '03 iets verkleind maar zijn bij individuele sporten nog aanzienlijk (12%). De tweede generatie allochtonen neemt wel meer deel aan sport dan de eerste generatie. Met het toenemen van de inkomensstatus neemt ook de deelname aan sport toe (laag, midden en hoog, respectievelijk 40%, 46% en 55%). De stedelijkheidsgraad blijkt eveneens van invloed op sportdeelname. Dit vormt mede een verklaring waarom de sportparticipatie in de gemeente Schiedam onder het landelijke gemiddelde ligt. In minder verstedelijkte gebieden bestaat een meer hechte verenigingscultuur dan in een sterk verstedelijkt gebied als Schiedam.

[13] Bron: Breedveld, K. & A. Tiessen-Raaphorst (red.), (2006), Rapportage sport 2006. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.

In algemene zin beoefenen stedelingen meer individuele sporten dan personen in niet stedelijke gebieden. Laatstgenoemden doen meer aan teamsporten. Hockey, basketbal, vechtsporten, squash, trimmen, golf maar bovenal fitness zijn sporten die door stedelingen meer beoefend worden. Het betreft hier de wat meer trendy sporten die voornamelijk binnen beoefend kunnen worden. Niet stedelingen zijn minder trendgevoelig in hun sportdeelname. Zo wordt veldvoetbal, volleybal, paardrijden, turnen, handbal, schaatsen en ook zwemmen meer beoefend op het platteland.

Sportdeelname lokaal
In 2006 is in het kader van de Jeugdmonitor een onderzoek onder Schiedamse jongeren gehouden. Vanwege de diversiteit van deze groep zijn jongeren in de leeftijd 12-16 jaar en 17-21 jaar apart (middels verschillende vragenlijsten) schriftelijk benaderd. Daarnaast zijn kindvriendelijke enquêtes op alle Schiedamse basisscholen in groep 7 of 8 klassikaal afgenomen. De Jeugdmonitor geeft onder andere antwoorden op vragen over vrijetijdsbesteding en sportdeelname. Navolgend zijn de belangrijkste uitkomsten van de Jeugdmonitor gepresenteerd:

Basisschoolleerlingen (groepen 7 en 8)
- Van alle activiteiten die basisscholieren in hun vrije tijd vaak ondernemen, staat sporten op de vijfde plaats. 61 procent van de leerlingen geeft aan in hun vrije tijd vaak te sporten (in 2003 was dit 56%). 'Computeren', huiswerk maken en TV kijken vormen de top 3 van vrijetijdsactiviteiten.
- Bijna 70 procent van de leerlingen is lid van een sportvereniging; dit is iets minder dan in 2003. Ongeveer één op de vijf leerlingen is wel eens lid geweest en 8 procent is nog nooit lid geweest.
- Nederlandse leerlingen zijn vaker lid dan kinderen van allochtone afkomst (82% tegenover 55%). Vooral meisjes met een Antilliaanse, Marokkaanse of Turkse achtergrond zijn minder vaak lid.
- Voetbal is verreweg de populairste sport (vooral onder jongens), gevolgd door dansen/streetdancen. De belangstelling voor hockey is onder de basisscholieren in Schiedam flink toegenomen. Ook de deelname aan handbal is licht gestegen, die aan korfbal gedaald.
- Bij allochtone kinderen gaat de belangstelling voornamelijk uit naar voetbal, karate, zwemmen en basketbal. Sporten als tennis, hockey of handbal worden nauwelijks beoefend.

12-21-jarigen
- Het aandeel jongeren naar leeftijdsgroep dat een paar keer per week/elke dag aan sport doet in hun vrije tijd neem langzaam af naarmate de jongeren ouder worden; van 74% (12-15 jaar) tot maar 46% (19-21 jaar).
- De jongere jeugd is over het algemeen wat sportiever. Allochtone jongeren besteden minder tijd aan sport (vooral meisjes).
- 57 % van de ondervraagden is lid van een sportclub of sportschool. Daarnaast sport een groot aantal jongeren ongeorganiseerd.
- Nederlandse jongens zijn het vaakst lid van een sportvereniging (73%), allochtone meisjes het minst (29%).
- Fitness is de meest beoefende sport, gevolgd door voetbal. Bovendien neemt de belangstelling voor fitness nog steeds toe. Ook hockey zit in de lift.
- Jongens voetballen meer (en dan vooral allochtone jongens), meisjes fitnessen en dansen liever.

- Ruim de helft van de jongeren zou best op (nog) een sport willen die ze nu niet beoefenen. Veruit het meest wordt dan fitness genoemd, gevolgd door allerlei zelfverdedigingsporten als (kick)boksen, judo en taekwondo.

Ledentalontwikkeling
Ten aanzien van de ontwikkeling van het aantal leden per tak van sport kan nog iets over de volgende sporten worden vermeld.

- Voetbal is van oudsher de meest populaire sport in Schiedam. Naar aantal leden is voetbal dan ook de grootste georganiseerde sport. Ook hockey met meer dan 1.400 leden is inmiddels van groot belang voor sportbeoefenaars. Korfbal en handbal hebben aanzienlijk minder leden.
- Het aantal passieve leden is bij voetbal echter ook veel groter dan bij de andere gepresenteerde sporten. Ruim 20% van het aantal voetballeden neemt niet (meer) actief deel aan deze sport. Bij hockey, korfbal en handbal zijn deze aantallen vele malen lager (9, 7 en 11 %).
- Bij voetbal is het aantal herenteams in 2008 (in vergelijking met het seizoen 2006/2007) licht afgenomen. Het damesvoetbal daarentegen zit in de lift, het aantal dames/meisjes elftallen is namelijk met enkele teams toegenomen.
- Ondanks de sterke opkomst van damesvoetbal is voetbal nog grotendeels ene mannensport. Hockey wordt in tegenstelling tot voetbal juist meer door dames/meisjes beoefend. De laatste jaren is geheel volgens de landelijke trend het aantal hockeyers in Schiedam toegenomen. De grootste toename is bij de jongste groepen te vinden.
- Ook handbal en korfbal worden in Schiedam meer door dames/meisjes gespeeld dan door heren/jongens. Alleen bij CKV Odi (korfbal) overtreft het aantal mannelijke senioren- en niet actieve leden het aantal vrouwelijke leden.
- Van alle inwoners van Schiedam is slechts 15 % in de leeftijd van 6 t/m 18 jaar. Bij de sporten voetbal, hockey en handbal is echter ruim de helft van de leden een jeugdlid. Bij korfbal betreft het aantal jeugdleden ongeveer 20 % van het totaal aantal leden.

Conclusies 'Sportdeelname':
- *De laatste jaren neemt de sportdeelname weer langzaam toe;*
- *Hierbij treedt er wel een lichte verschuiving op richting ongeorganiseerde sport;*
- *De sportdeelname in Schiedam blijft achter bij hetgeen landelijk gebruikelijk is;*
- *De sportdeelname van allochtonen is nog altijd aanzienlijk lager dan de die van autochtonen;*
- *Voetbal en hockey blijven de populairste teamsporten.*

2.4.5 Sporttechnische trends en ontwikkelingen

De Nederlandse bevolking is in de afgelopen decennia sterk gegroeid waardoor Nederland een relatief dicht bevolkt land is geworden. Dit heeft zijn weerslag op het ruimtegebruik. Op verschillende overheidsniveaus worden dan ook maatregelen genomen en beleid gevormd om het ruimtegebruik in goede banen te leiden. Ruimte komt vaak alleen vrij door afname van agrarisch gebruik, en één van de alternatieven die op de vrijkomende gronden kunnen worden ondergebracht is het realiseren van sportvelden en/of sportcomplexen. Het realiseren van sportaccommodaties op perifere locaties heeft hierbij voordelen aangezien er vaak lagere grondkosten zijn en de sportcomplexen beter ontsloten kunnen worden.

Echter, de gemeente Schiedam ligt zodanig ingesloten tussen de A4, de A20, Rotterdam en Vlaardingen dat er vrijwel géén beschikbare ruimte meer is om uit te breiden en tot circa 2015 er ook geen ruimte meer vrijgemaakt kan worden. Onder die druk worden daarom steeds vaker oplossingen gezocht die intensiever gebruik maken van de reeds in gebruik zijnde ruimte (de zogenaamde inbreiding van accommodaties). In het kader van sport zijn hierbij een aantal ontwikkelingen te herkennen:

- Clustervorming
- Multifunctioneel gebruik
- Kunstgras

Clustervorming
Een belangrijke ontwikkeling in het beperken van investerings- en exploitatiekosten van sociaal-maatschappelijke voorzieningen is het toepassen van clustervorming. Hiermee wordt bedoeld op het samengaan van meerdere afzonderlijke voorzieningen in één accommodatie. Dit heeft belangrijke voordelen. Men kan immers kosten besparen doordat verschillende ruimtes gedeeld kunnen worden. Zo heeft een clustervoorziening slechts één centrale entree nodig en kunnen bijvoorbeeld technische ruimtes en horecaruimtes worden gedeeld.
Een uitgebalanceerd aanbod aan voorzieningen kan eveneens een grotere aantrekkingskracht hebben op het potentiële publiek dan de verschillende accommodaties afzonderlijk. De voorzieningen die aangeboden worden binnen een clusteraccommodatie kunnen elkaar versterken. Het gevolg hiervan kan zijn dat het totaal van de clusteraccommodatie meer is dan de som der delen. Er treedt dus een synergetische werking op.

Voor de gebruikers geldt dat zij, bijna ongemerkt, in staat worden gesteld om laagdrempelig kennis te maken met andere sporten, wat tevens kan leiden tot een impuls op de sportparticipatiegraad. Ook in het kader van de bredeschool-ontwikkeling wordt aangesloten bij de positieve externe effecten van het geclusterd aanbieden van meerdere voorzieningen in één accommodatie.

Multifunctioneel gebruik
De begrippen clustervoorziening en multifunctionele voorziening worden nog wel eens door elkaar gebruikt. Toch is er een belangrijk verschil. Bij een clustervoorziening gaat het om het bij elkaar brengen van verschillende functionaliteiten op één complex, waarbij wel elke ruimte zijn eigen gebruikskenmerken heeft. Bij een multifunctionele accommodatie gaat het juist om één ruimte die voor verschillende doeleinden kan worden gebruikt. Daardoor neemt de gebruikersintensiteit per m² sterk toe. De Amsterdam Arena, De Kuip en het Gelredome bijvoorbeeld worden gebruikt als voetbalstadion, maar dezelfde vierkante meters worden ook gebruikt voor concerten.

In de praktijk beschikken clusteraccommodaties vaak over enkele multifunctionele ruimtes, zoals vergaderzalen. Ook een sporthal kan worden gezien als een multifunctionele ruimte aangezien meerdere takken van sport gebruik kunnen maken van dezelfde vloer. Het is echter wel belangrijk om te bedenken dat ook multifunctionele accommodaties beperkt zijn in hun mogelijkheden als meerdere gebruikers op hetzelfde moment de ruimte willen gebruiken.

Kunstgras
Kunstgras als ondergrond voor de sportbeoefening is sterk in opkomst. Momenteel wordt kunstgras, of een vorm daarvan, het meest gebruikt ten behoeve van de hockeysport en tennis. Ook in het korfbal wordt de overstap gemaakt naar deze ondergrond en in de voetbalwereld wordt steeds vaker kunstgras toegepast om de bespelingsintensiteit van de bestaande grasmatten te verhogen.

Verschillende verenigingen in Schiedam maken reeds gebruik van kunstgras en daarnaast bestaat bij een aantal verenigingen de wens voor een kunstgrasveld. Zeker als er door meerdere verenigingen gebruik wordt gemaakt van hetzelfde veld kan een hogere bespelingsintensiteit worden gerealiseerd. Ten opzichte van een reguliere grasmat is een kunstgrasveld berekend op een aanmerkelijk hogere bespelingintensiteit. De ondergrond heeft veel minder te lijden van heen en weer rennende sporters dan een grasveld. Hierdoor kan een kunstgrasveld vele malen intensiever worden benut wat betekent dat de aanleg van een kunstgrasveld een aanzienlijk hogere capaciteit oplevert dan een grasveld.

Daarnaast is het gebruik van kunstgras minder afhankelijk van de weersomstandigheden en is het onderhoud relatief eenvoudig. Zeker voor tennis levert dit een belangrijk voordeel op ten opzichte van bijvoorbeeld een gravelbaan die veel gevoeliger is voor kou en regen en bovendien zeer onderhoudsintensief is.

Tegenover al deze voordelen staat dat de aanleg van een kunstgrasveld met relatief hoge investeringskosten gepaard gaat. Doordat kunstgras echter intensiever kan worden benut dan reguliere grasvelden kan een aanzienlijke besparing op het ruimtegebruik plaatsvinden door het gebruik van kunstgras. Op eenzelfde oppervlakte kunnen immers meer wedstrijden worden gespeeld, waardoor er uiteindelijk minder velden benodigd zullen zijn. Gelet op het toenemend ruimtegebrek voor sportfaciliteiten alsmede de hoge grond- en onderhoudskosten die hiervan het gevolg zijn, zal dit in de toekomst een steeds belangrijkere overweging zijn voor de aanleg van kunstgrasvelden.

Conclusies 'Sporttechnische trends & ontwikkelingen':

- *Er is in toenemende mate aandacht voor multifunctioneel gebruik van accommodaties en het clusteren van meerdere voorzieningen (zowel sportgerelateerde als niet-sportgerelateerde voorzieningen) op een locatie;*
- *Door het gebruik van kunstgras kunnen bestaande accommodaties worden geoptimaliseerd en kan extra ruimte worden vrijgespeeld voor overige economische dan wel maatschappelijke ontwikkelingen.*

2.5 Vigerend beleid

Naast het in kaart brengen van relevante trends en ontwikkelingen is het tevens van belang inzicht te verschaffen in landelijk, regionaal én lokaal vigerend beleid dat van invloed is op de toekomstige omstandigheden op de (lokale) sportmarkt in Schiedam.

Op nationaal, provinciaal en lokaal niveau worden de bestaande (sport)beleidskaders in beeld gebracht, waarbij onder andere de volgende documenten/beleidsontwikkelingen centraal staan:

- Kabinetsnota 'Tijd voor Sport' en Uitvoeringsprogramma 'Samen voor Sport';
- Alliantie School & Sport
- Impuls Brede School, Sport en Cultuur - Combinatiefunctionarissen
- 'Ruimte voor Contact' – stimuleringsregeling interetnische ontmoetingen
- 'Alle Schiedammers' Collegewerkprogramma 2006 - 2010
- 'Jong zijn in Schiedam – Ieders zorg'; Nota integraal jeugdbeleid 2008 -2010
- Sport in de wijk – diverse wijkplannen Wijkontwikkeling

- Speelruimteplan "Buitenspelen, ja leuk!" 2008-2017

2.5.1 Kabinetsnota 'Tijd voor Sport' en uitvoeringsprogramma 'Samen voor Sport'

Bij het in beeld brengen van het nationale sportbeleid wordt nader onderscheid gemaakt in de beleidsbepalers (kabinet) en de uitvoerders van het beleid (NOC*NSF).

Politiek

De belangstelling voor sport en bewegen is in de afgelopen jaren sterk gegroeid. Dit vertaalt zich in actief overheidsbeleid ten aanzien van sport en bewegen. Sport komt terug in het landelijk coalitieakkoord van CDA/PvdA en Christen Unie waarbij voornamelijk wordt ingestoken op de waarde van sport (als middel) in het kader van welzijn en integratie. Met de nota "Tijd voor Sport; bewegen, meedoen, presteren" en het daarbij behorende uitvoeringsprogramma "Samen voor Sport" wordt onder meer ingestoken op het stimuleren van sport en bewegen, sport op scholen, sport voor allochtone jeugd, topsport (coaches en talenten) en waarden en normen.

Middels actieprogramma's zoals het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen en de Alliantie School en Sport (zie ook paragraaf 2.5.2) worden concrete ambities nagestreefd. Zo dient in 2010 op 90% van alle scholen elke leerling dagelijks te sporten, hetzij binnen dan wel buiten de schooluren, en voldoet minstens 65% van de Nederlandse volwassen bevolking aan de 'combinorm'[14]. Het kabinet Balkenende IV wenst binnen de betreffende beleidskaders nog een nader accent te leggen op het stimuleren van sportverenigingen zodat deze beter hun maatschappelijke taken kunnen vervullen. Zo heeft staatssecretaris Bussemaker de beleidsbrief "de Kracht van Sport" doen uitgaan waarin ze aandacht vraagt voor versterking van de sportverenigingen, het stimuleren van de deelname aan sport door mensen met een beperking en een intensivering van de topsportprogramma's. Hiertoe worden tevens financiële middelen ter beschikking gesteld.

*Sportorganisatie NOC*NSF*

Als landelijke koepelorganisatie van de georganiseerde sport in Nederland richt NOC*NSF haar pijlen op: a) een sterker marktaandeel voor de sport, b) Nederland bij de Top van de wereld en c) een intensievere samenwerking om de georganiseerde sport te versterken.

Om het huidige marktaandeel (33,2%) te versterken wordt onder meer ingezet op een sportaanbod dat beter aansluit op de vraag uit de markt, een professioneel betaald kader, intensievere samenwerking met gemeenten, gezondheidsinstellingen en bedrijfsleven en in het bijzonder het onderwijs. Om als welvarend land zich te kunnen handhaven in de top 10 van de wereld [15] richt de sportkoepel zich onder meer op innovaties en de realisatie van specifieke topsporttrainingsaccommodaties. Qua samenwerking is de sportkoepel tevens 'intern' gericht naar haar leden. Middels samenwerkingsverbanden op inhoudelijk en ondersteunend vlak en in sommige gevallen ook het daadwerkelijk samengaan van sportbonden, wordt een krachtigere organisatiestructuur beoogd.

[14] De Combinorm is een combinatie van de Nederlandse Norm voor Gezond Bewegen (NNGB; matig intensieve lichamelijke activiteit op minimaal vijf dagen per week voor volwassenen) en de Fitnorm (driemaal per week gedurende minimaal 20 minuten zwaar intensief actief zijn). Iemand voldoet aan de combinorm wanneer hij/zij aan tenminste één van de beide normen voldoet.

[15] Met top 10 wordt in dit verband gerefereerd aan de medaille ranking bij Olympische Spelen.

Conclusies 'Tijd voor Sport' & 'Samen voor Sport':

- *De belangstelling van de rijksoverheid voor sport is de laatste jaren sterk toegenomen;*
- *Ook de sportorganisatie NOC*NSF zet zich nadrukkelijk in voor een versterking van het sportaanbod in Nederland.*

2.5.2 Alliantie School en Sport

Sinds enkele jaren wordt actief landelijk beleid gevoerd om schoolgaande jeugd elke dag te laten sporten. Zo worden er samenwerkingsverbanden gesloten tussen scholen en sportverenigingen en diverse initiatieven ondernomen voor de (her)introductie van vakleerkrachten in het onderwijs. Het landelijke actieprogramma "*Alliantie School en Sport*" krijgt op lokaal niveau veel opvolging.

Een tweede belangrijke ontwikkeling is de toenemende integratie en samenwerking op het gebied van sport en onderwijs. Voor de ontwikkeling van kinderen is het van belang dat zij voldoende mogelijkheden hebben om te bewegen. Sport en bewegen versterkt de fysieke, mentale en sociale vaardigheden van kinderen. Het is dan ook om die reden dat ook op scholen bewegingsonderwijs aangeboden wordt. Op jonge leeftijd worden kinderen al geconfronteerd met de basisvormen van sport en spel. Dit kan de basis vormen voor verdere sportparticipatie buiten de schooltijden om. Sport biedt plezier, uitdagingen, draagt bij aan de teamgeest en sociale vorming en cohesie, bovendien draagt sporten bij aan het creëren en stellen van normen en waarden en met name het respecteren ervan.

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap herkent de belangrijke waarde van sport en streeft dan ook naar meer sport en bewegen in het onderwijs. Ook draagt sport bij aan diverse onderwijsdoelstellingen, zoals het verbeteren van schoolprestaties, het voorkomen van schooluitval en schoolverzuim en het creëren van naschoolse opvang. Meer sport en bewegen in het onderwijs maakt bovendien scholen aantrekkelijker. Er zijn reeds scholen die zelf sportklassen inrichten en scholen die sportkennismakingslessen aanbieden in samenwerking met sportverenigingen. In Schiedam speelt het programma JeSS (Jeugdsportstimulering) hierbij een belangrijke rol.

Conclusies 'Alliantie School en Sport':

- *Er is een nadrukkelijke ontwikkeling gaande om de integratie en samenwerking op het gebied van school en sport verder te versterken en te streven naar meer sporten en bewegen binnen het onderwijs.*

2.5.3 Impuls Brede School, Sport & Cultuur - Combinatiefunctionarissen

In navolging op de sportklassen en sportkennismakingslessen heeft de Alliantie School en Sport ingezet op een verdere versterking van de samenwerking tussen onderwijs en sport. Hiertoe hebben zij de Impuls Brede School, Sport en Cultuur[16] in het leven geroepen. Kern van deze impuls is het aanstellen van professionals (de zogenaamde combinatie-functionarissen) die zowel actief zijn op school als bij de sportverenigingen. Uiteindelijk dient door de inzet van de combinatiefunctionarissen een structurele verbinding te worden gelegd tussen scholen en sportverenigingen, waardoor een samenhangend aanbod van onderwijs, cultuur en sport wordt gecreëerd waarbinnen kinderen en jongeren de kans krijgen om hun talenten optimaal te ontplooien, sociale vaardigheden op te doen en gewoon plezier te hebben.

Schiedam heeft (als onderdeel van de G31) inmiddels de eerste middelen van deze regeling ontvangen en is momenteel druk doende om de combinatiefunctionarissen te werven en bij de verschillende schoolbesturen onder te brengen. De combinatiefunctionarissen kunnen een belangrijke rol spelen bij de uitvoering van het nieuwe sportbeleid.

Conclusies 'Combinatiefunctionarissen':

- *De combinatiefunctionarissen kunnen een belangrijke rol vervullen bij de structurele integratie en samenwerking tussen school en sport. Zij vormen de brug tussen de onderwijsinstellingen en de sportverenigingen.*

2.5.4 Stimuleringsregeling 'Ruimte voor Contact'

Ruimte voor Contact is een stimuleringsregeling om op lokaal niveau activiteiten te stimuleren waarin autochtonen en allochtonen elkaar ontmoeten. Doel is dat hierdoor duurzame contacten ontstaan, zodat mensen elkaar ook in nieuwe situaties weten te vinden. De regeling loopt in ieder geval tot en met 2010.
Op basis van deze regeling is door het Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling – afdeling Educatie en Welzijn een subsidieaanvraag ingediend voor het project 'Sport verbroedert, De rol van de ouder/coach'.

Aangezien sport een uitstekende mogelijkheid biedt om elkaar op een laagdrempelige, natuurlijke manier tegen te komen biedt het daarmee prima kansen voor de duurzame integratie waar de gemeente Schiedam naar streeft. Ook vanuit het oogpunt van verhoging van de sportdeelname is een toenemende integratie binnen de sport van belang. De sportdeelname van allochtonen blijft, zoals eerder geschetst, namelijk nog altijd achter bij autochtonen. Het project beoogd, middels de inzet van sport, zowel een bijdrage te leveren aan het sportbeleid als aan het integratiebeleid. Het project richt zich daarbij op een tweetal doelstellingen;

- Het vergroten van de participatie van de doelgroep én hun ouders bij het ontwikkelen van verbeteringen binnen het sportklimaat;
- Het tegengaan van verscherpte tegenstellingen binnen de sportverenigingen (volledig 'zwarte' verenigingen versus volledig 'witte' verenigingen).

[16] Bron: Ministerie van VWS, 7 augustus 2007

Speerpunt in deze benadering is het centraal stellen van de rol van coach (begeleider). Door het ondersteunen van allochtone ouders wordt ernaar gestreefd de participatie van deze ouders te vergroten tot een rol als begeleider en coach. Op die manier kunnen de ouders een sleutelrol spelen bij het vergroten van de sportdeelname van hun kinderen, het versterken van het sociale netwerk en het benoemen van de noodzakelijke spelregels die verbinden.

De subsidie is inmiddels toegekend, en momenteel wordt aanvang gemaakt met de uitvoering van het projectplan.

Conclusies 'Ruimte voor Contact':

- *De stimuleringsregeling 'Ruimte voor contact' kan in belangrijke mate bijdragen aan de integratie van allochtonen in de samenleving én het verhogen van de sportparticipatie van deze bevolkingsgroep.*

2.5.5 'Alle Schiedammers' Collegewerkprogramma 2006 – 2010

Het huidige college van de gemeente Schiedam stelt de mensen in de stad centraal, vandaar haar motto 'Alle Schiedammers'. Dit motto is tevens de titel van het collegewerkprogramma, waarin de doelstellingen voor de komende jaren zijn vastgelegd. Als rode draad door het programma loopt de doelstelling om te komen tot sociale gemeenschap door en voor Schiedammers, waarin de sterke schouders de zwaarste lasten dragen en eenieder zijn bijdrage levert aan de samenleving.

Ten aanzien van sport vervult de gemeente met name een voorwaardenscheppende en faciliterende rol, hetgeen in het programma is verwoord middels het aanpassen c.q. verbeteren van een aantal sportaccommodaties (o.a. sportpark Kethel, sportpark Thurlede en een visie voor de beide zwembaden).

Ook buiten de sportparagraaf komt (de waarde van) sport op diverse terreinen terug in het collegeprogramma. Deze brede inzet van sport sluit aan op de ontwikkeling dat sport meer en meer wordt ingezet als middel. Zo wordt sport als verbindende factor ingezet bij onder meer het bevorderen van de integratie van allochtonen. Daarnaast wordt vanuit het jeugdbeleid ingezet op het vergroten van de sportdeelname van jongeren aan (georganiseerde) sport. Als nevendoelstelling wordt hierbij gestreefd naar een gezond sportklimaat met gezonde levensvatbare sportverenigingen.

Conclusies 'Collegewerkprogramma 2006 -2010':

- *Sport kan een belangrijk middel zijn om bij te dragen aan de diverse beleidsdoelstellingen zoals verwoord in het collegewerkprogramma 2006 – 2010.*

2.5.6 'Jong zijn in Schiedam – Ieders zorg'; Nota integraal jeugdbeleid

In "Alle Schiedammers", het Collegewerkprogramma 2006-2010, zijn reeds diverse thema's ten aanzien van jongeren en jeugdbeleid benoemd. Middels de integrale jeugdbeleidsnota is nader invulling gegeven aan deze doelstellingen en is het beleid verder uitgewerkt in concrete actiepunten.

In de nota integraal jeugdbeleid is geconstateerd dat de meeste jongeren het in Schiedam heel goed doen; ze zijn goed opgeleid en pakken hun kansen. Voor hen die het niet goed doen voorziet het beleid op ondersteuning en disciplinering. Een belangrijk aandachtspunt ten aanzien van het voorgestelde jeugdbeleid is dat er meer samenhang wordt aangebracht in het beleid voor de Schiedamse jeugd en de verschillende partijen die daarin participeren. Doordat veel organisaties actief zijn op het jeugdterrein, en de verantwoordelijkheden niet altijd eenduidig zijn georganiseerd, is de samenhang en afstemming soms zoek met versnippering als gevolg.

Aangezien sport ook onderdeel uitmaakt van het jeugdbeleid is het van belang om bij de totstandkoming van de sportbeleidsnota de belangrijkste sport-gerelateerde thema's mee te nemen. Alleen op die wijze kan worden gekomen tot een integraal sport- en jeugdbeleid en kan de sportsector optimaal bijdragen aan de binnen het jeugdbeleid gestelde doelen. In de nota integraal jeugdbeleid zijn onder meer de navolgende, aan sport gerelateerde, doelstellingen opgenomen;

- het bevorderen van integratie, onder meer door het stimuleren van sport in de wijk.
- Het project "Thuis Op Straat" (TOS) streeft ernaar de sfeer op de pleinen en in de straten te verbeteren. Hiertoe organiseert TOS allerlei sport- en spel activiteiten op de pleinen (of bij slecht weer op scholen, in gymzalen of wijkcentra). Het is daarbij een voorwaarde dat buurten goed zijn ingericht en dat kinderen (weer) lekker buiten kunnen spelen.
- Schiedam heeft een gevarieerd karakter. Per buurt of wijk zijn er grote verschillen. Een belangrijke opgave voor de komende jaren is om de openbare ruimte als speelruimte voor kinderen en verblijfsruimte voor de jeugd te versterken. In het "Speelruimte plan gemeente Schiedam 2007-2016" (zie onderdeel Accommodatiebeleid) zijn de uitgangspunten voor het nieuwe speelruimtebeleid weergegeven en is geschetst welke aanpassingen nodig zijn om hieraan te voldoen. Belangrijk daarbij is dat het niet alleen gaat over het realiseren van voorzieningen als speeltoestellen of trapveldjes, maar ook over maatregelen om de openbare ruimte – zoals dat heet – beter 'bespeelbaar' te maken.
- De behoefte aan een specifieke jongerenaanbod c.q. jongerenvoorziening is onverkort actueel. Door uitbreiding van het professionele aanbod, betere samenwerking met scholen en sportclubs en medegebruik van elkaars accommodaties en aanbod kan het bereik van jongeren door het jongerenwerk worden vergroot. In de beschikking met de SWS zullen daartoe voorwaarden worden opgenomen ten aanzien van samenwerking met scholen en sportverenigingen.

Conclusies 'Nota integraal jeugdbeleid':

- *Sport is onlosmakelijk verbonden met diverse doelstellingen uit het integrale jeugdbeleid en kan dan ook bijdragen aan een succesvolle implementatie en uitvoering van het jeugdbeleid.*

2.5.7 Sport in de wijk – wijkplannen Wijkontwikkeling

Op basis van de diverse brandingsrapporten, wijkbezoeken, wijkplannen en het speelruimteplan is navolgend per wijk aangegeven welke plek sport in de huidige wijkplannen inneemt en welke prioriteit momenteel aan sport wordt gegeven. In de bijlage is tevens een overzichtskaart van de verschillende wijken opgenomen. Door middel van de nadere onderverdeling in

- Stad (de wijken Centrum, Oost, West, Zuid)
- Nieuwland (alleen de eigen wijk Nieuwland)
- Noord (de wijken Groenoord, Kethel, Woudhoek en Spaland Sveaparken)

ontstaan er drie clusters met een vergelijkbare situatie rondom sport en bewegen.

Stad

Voor de wijk Centrum is geen wijkplan geschreven of een brandingsrapport gemaakt. De sportvoorzieningen in de binnenstad zijn beperkt. Voor sportieve activiteiten moet in veel gevallen naar de omringende wijken (West, Zuid, Oost, Nieuwland) worden uitgeweken. In het speelruimteplan worden drie sportplekken in de openbare ruimte genoemd: het trapveld aan de Gedempte Baansloot, de skatebaan aan de Broersvest en een zoekgebied.

In actieplan 'Oost voor elkaar!' staan korte termijn acties die tot een verbetering van de wijk Oost leiden. Hieruit volgen geen projecten die in eerste instantie op sport zijn gericht. Wel wordt sport ingezet als een middel om jongeren te bereiken, bij de wijk te betrekken en overlast te bestrijden. In het reguliere programma worden verschillende activiteiten georganiseerd door het buurtsportwerk. Ook werkt Schiedam samen met de Rotterdamse deelgemeente Delfshaven aan de sportdrop, die net over de gemeentegrens op de Hogenbanweg ligt. Oost heeft op basis van het speelruimteplan negen voorzieningen nodig. Hoewel acht van deze plekken bestaande lokaties zijn, verdient de kwaliteit de nodige aandacht.

Wijkplan West stelt dat jeugdsport een prioriteit is, met name waar het de allochtone doelgroep betreft. Sport is een instrument in het bevorderen van integratie en het bestrijden van overlast. Kennismakingstrajecten met verschillende sporten worden via scholen aangeboden. Voor het overige: "De zorg voor een voldoende aanbod van sportaccommodaties is een stedelijke aangelegenheid en zal in het wijkplan geen verdere aandacht krijgen." In het speelruimteplan staat dat voor jongeren acht (sport)plekken nodig zijn, waarvan de helft nog moet worden gerealiseerd. Het Vlaardingerdijkpark ligt in Nieuwland, maar biedt gelegenheid tot skaten en voetballen.

Het wijkplan Zuid noemt een aantal maatregelen om sporten door jongeren te bevorderen. De inzet van buurtsportwerk is gericht op jongeren, waarbij allochtone jongeren nadrukkelijk aandacht krijgen. Via sportverenigingen worden kinderen op school in contact gebracht met verschillende sporten. Omdat de afstand vanuit Zuid tot sportvoorzieningen (Zuid heeft één gymnastiekzaal en een zwembad) vrij groot is, wordt bij herinrichtingen (o.a. de Maasboulevard) bijzondere aandacht aan sportgelegenheid besteed.

Nieuwland

De wijk Nieuwland is een Vogelaarwijk, hetgeen ook terug te zien is in het wijkactieprogramma waarin sport een prominente plaats inneemt: "Sport is een verbindende factor die zelfvertrouwen en gezondheid bevordert en overgewicht bestrijdt. De huidige inzet om sportieve activiteiten voor jong en oud in Nieuwland te stimuleren wordt vergroot. Drempels om te sporten worden zoveel mogelijk weggenomen.

In een vrouwensportschool kunnen meisjes en vrouwen kennis maken met sport en met de verenigingen die deze activiteit aanbieden. Een kleinschalige sportschool voor jongeren biedt mogelijkheden om jongeren in hun eigen buurt te activeren. Een dergelijke voorziening vult de lacune tussen de beoogde uitdagende speelplekken die er moeten komen en de voorzieningen die voor oudere jongeren en volwassenen worden getroffen."

Zo zal bijvoorbeeld in het kader van het concept brede school voortgezet onderwijs, in overleg met de scholen, een programma 'voortgezet onderwijs en sport' worden ontwikkeld. Primaire doelgroepen zijn leerlingen die minder in contact komen met sportverenigingen. De doelstelling is dat scholen in de schooljaren 2008-2009 en 2009-2010 deze programma's aan alle leerlingen aanbieden.

Daarnaast is er in het wijkactieprogramma aandacht voor de rol van de sportverenigingen. Zo worden sportverenigingen gestimuleerd zich actief op te stellen, bijvoorbeeld door ze een rol te geven bij de organisatie van sportactiviteiten in de wijk. Een actie die hieraan is verbonden is het plan om een Vrouwensportschool op te richten: een laagdrempelige en betaalbare sportvoorziening die gericht is op met name allochtone meisjes en vrouwen.
Het speelruimteplan beschrijft de behoefte aan twee extra grotere sportplekken.

Noord
In Groenoord is in 2006 een branding gehouden en in 2007 is er een sociaal-economische wijkvisie opgesteld. In het brandingsrapport neemt sport een prominente plek in, hetgeen is weergegeven in enkele inhoudelijke uitgangspunten. Zo is op sociaal maatschappelijk vlak als uitgangspunt benoemd dat de levendigheid en vitaliteit in de wijk moet worden bevorderd, bij voorkeur door het actief ondersteunen van sport, spel en recreatieve activiteiten. De voorzieningen die in de wijk en in de directe omgeving aanwezig zijn kunnen hiertoe bijdragen. Daarnaast is benoemd dat door de gemeente, instellingen en bewoners fors moet worden geïnvesteerd in de zorg voor de openbare ruimte. De inrichting van deze openbare ruimte, waaronder de vele pleinen, moet worden afgestemd op de specifieke doelgroepen en de specifieke woonmilieus en activiteiten als sport, spel en recreatie moeten worden gestimuleerd. Bewoners nemen een verantwoordelijk in het ontwikkelen van deze activiteiten en in het beheer van de openbare ruimte.
In de wijkvisie worden deze uitgangspunten onder meer uitgewerkt in een suggestie een wijksportvereniging op te richten die activiteiten opzet en uitvoert en in een verwijzing naar de bereidwilligheid van scholen om meer sportactiviteiten te faciliteren.

Voor de wijk Kethel is geen wijkplan geschreven of een brandingsrapport gemaakt. Kethel grenst aan de belangrijkste sportparken van de stad: Harga, Thurlede, Kethel en Bijdorp. Voorzieningen als zwembad Groenoord, Sporthal Groenoord, Sporthal Margriet, het Beatrixpark en het park Kethel liggen in, of direct naast, de wijk. Het speelruimteplan vraagt drie sportplekken voor de jeugd, het verbeteren van de plekken aan de Schiedamseweg en het Laagland en het inrichten van een nieuwe plek aan de noordzijde van de wijk, in of in de omgeving van park Kethel.

Ook Woudhoek heeft geen wijkplan of brandingsrapport. In Woudhoek zijn volgens het speelruimteplan in de openbare ruimte vijf sportvoorzieningen voor jongeren nodig. Het gaat hier om trapveldjes en een skatebaan. Een knelpunt in de wijk is de overlast die door rondhangende jongeren wordt veroorzaakt. Hierdoor is er weinig draagvlak voor voorzieningen die op het verblijven van jongeren zijn gericht.

Spaland Sveaparken is een nieuwbouwwijk in ontwikkeling. De plannen die voor dit gebied bestaan bieden weinig ruimte voor jongeren. Op dit moment wordt een tekort ervaren aan trapveldjes en dergelijke, in de toekomst zal het aantal jongeren in de wijk nog verder toenemen. In totaal zijn volgens het speelruimteplan zeven plekken voor jongeren nodig, waarvan er op dit moment pas drie in gebruik zijn.

Conclusies 'Sport in de wijk':

- *In de wijken in Schiedam zijn niet altijd voldoende en/of kwalitatief toereikende buurtsportlocaties aanwezig;*
- *Ten behoeve van de gewenste stimulering van sport in de wijk verdiend het accommodatieaanbod in de wijk nader aandacht.*

2.5.8. Speelruimteplan "Buitenspelen, ja leuk!" 2008-2017

In het speelruimteplan worden beleidsuitgangspunten gehanteerd, naast normen voor formele en informele speelruimte. Formele speelplekken zijn bijv. ingericht met speeltoestellen, informele speelplekken zijn bijv. grasvelden en een stukje straat waar gespeeld kan worden. In het speelruimteplan is beschreven welke speelruimten er nu per wijk zijn en welke gevolgen het speelruimtebeleid heeft voor het speelruimteaanbod in de negen wijken in Schiedam. Aangezien met name de aanwezigheid van formele speelplekken kan bijdragen aan de ontwikkeling van sport in de wijk wordt navolgend aangegeven welke conclusies, op basis van het speelruimteplan, ten aanzien van deze accommodaties kunnen worden getrokken.
Hoe kunnen de formele speelplekken aangepast worden?

- door het zoeken naar mogelijkheden om 34 nieuwe speelplekken aan te leggen;
- het als secundair aanwijzen (is op termijn laten verdwijnen) van 82 speelplekken;
- het aanpassen van het aantal speeltoestellen van 897 naar 870 ;
- in meer of mindere mate aanpassen van circa 45 huidige speelplekken (toestellen toevoegen, verplaatsen of op termijn verwijderen en niet herplaatsen)

Boevenstaande maatregelen hebben tot gevolg dat de toekomstige speelruimte aantrekkelijker wordt of beter is afgestemd op de leeftijd en het gebruik. Wel zal hierdoor het aantal speelplekken afnemen van 246 naar 197.

Conclusies 'Speelruimteplan':

- *De maatregelen uit het speelruimteplan leiden enerzijds tot een afname van het aantal speelplekken. Anderzijds kan hierdoor de kwaliteit van de resterende speelplekken dusdanig worden vergroot dat deze beter kunnen bijdragen aan sporten en bewegen in de wijk.*

2.6 Evaluatie sportbeleidsnota "Sport beweegt!" 2005-2009

Medio 2005 heeft de gemeenteraad de sportbeleidsnota "Sport beweegt!" vastgesteld. In deze kadernota is het Schiedamse sportbeleid voor de periode 2005-2009 integraal weergegeven. Alvorens over te kunnen gaan tot het opstellen van een nieuwe sportbeleidsnota is het van belang om te bezien in hoeverre de beleidsaandachtspunten en activiteiten uit voornoemde nota reeds zijn uitgevoerd.

Navolgend wordt, aan de hand van de verschillende beleidsinstrumenten en concrete beslispunten die in de sportbeleidsnota zijn opgenomen, de betreffende beleidsnota behandeld en geëvalueerd. Per beleidsinstrument wordt aangegeven of de doelstellingen al dan niet zijn behaald en welke oorzaken hieraan ten grondslag hebben gelegen.

1: Beleid sportstimulering in het kort
Voortzetten van het vigerende sportstimuleringsbeleid, met streven naar maximaal profijt van landelijke projecten, zoals de BOS-regeling, waarbij het de ambitie is deze projecten structureel voort te zetten. Daarnaast het versterken van de samenwerking met Educatie.

Binnen de sportstimulering hebben zich enkele wijzigingen voorgedaan. De sportstimuleringsactiviteiten van de Speeldam zijn inmiddels komen te vervallen. Het gat wat hierdoor is ontstaan is gedeeltelijk ingevuld door commerciële partijen als TOS en de SWS. Daarnaast heeft de DSR ingezet op sportstimulering, specifiek gericht op jongeren, middels het JeSS-traject. Dit heeft tot gevolg gehad dat er wel een breed aanbod aan sportstimulering is blijven bestaan maar dat dit aanbod erg versnipperd is over een aantal actoren. De coördinatie tussen deze actoren laat momenteel te wensen over, er is feitelijk geen regievoerder. Als mogelijke oorzaak voor deze versnippering wordt aangedragen dat de DSR reeds geruime tijd te kampen heeft met een forse onderbezetting op het onderdeel sportstimulering en daardoor noodgedwongen uitvoering van stimuleringsactiviteiten aan derden heeft moeten laten. Dit is de sportstimulering niet ten goede gekomen.
In samenwerking met de afdeling Educatie is de laatste jaren, mede gebruikmakend van de middelen uit de BOS-impuls, sterk ingezet op kennismakingstrajecten waarbij kinderen onder schooltijd of in de naschoolse opvang de gelegenheid krijgen om kennis te maken met sportverenigingen. Deze activiteiten worden door alle partijen in hoge mate gewaardeerd en zouden indien mogelijk verder moeten worden geïntensiveerd. Daarnaast wordt momenteel in samenwerking met Educatie gewerkt aan de implementatie van de impuls Brede School, Sport & Cultuur (de zogenaamde Combinatiefunctionarissen).

2: Beleid sportieve recreatie in het kort
Bevorderen van de capaciteit voor sportieve recreatiemogelijkheden in kwantitatief en kwalitatief opzicht.

De DSR heeft ook de afgelopen jaren activiteiten georganiseerd in het kader van sportieve recreatie (ongeorganiseerde sport). Het huidige aanbod bevat echter wel voornamelijk huidige life-timesporten: fitness; tennis en zwemmen. Voor het aanbieden van overige activiteiten die met name inspelen op hedendaagse trends, lijkt onvoldoende animo bij de bevolking aanwezig te zijn. Mede gezien de personele knelpunten binnen de sportstimulering (die ook verantwoordelijk is voor de sportieve recreatie-activiteiten) zijn vrijwel geen nieuwe activiteiten ontwikkeld.

3: Beleidsuitgangspunt Tarieven en subsidies
Handhaven van de huidige tarieven- en subsidiestructuur om sportdeelname laagdrempelig aan te blijven bieden en daarmee de sportparticipatie positief te beïnvloeden.

Het huidige subsidie- en tarievenbeleid is conform het beleidsuitgangspunt gehandhaafd. In algemene zin bestaat er tevredenheid over het huidige subsidiebeleid, met name ten aanzien van de jeugdsportstimulering en de incidentele subsidies. Wel geven, mede gezien de maatschappelijke ontwikkelingen en de toenemende aandacht voor doelgroepenbeleid, de sportverenigingen aan dat specifieke sportstimuleringssubsidies voor doelgroepen worden gemist. Daarnaast dient te worden bezien in hoeverre de huidige subsidies voor 'sportuitwisseling met buitenlandse steden' en het 'organiseren van nationale en/of internationale sportevenementen' voldoende bijdragen aan het stimuleren van de sportdeelname.

4: Verenigingsbeleid
Stimuleren en financieel ondersteunen van samenwerking en/of fusies tussen verenigingen die op zelfstandige wijze worden bedreigd in hun voortbestaan. Tevens tegengaan van verruwing in de verenigingssport door het opstellen van richtlijnen voor verenigingen, met daarin disciplinaire en preventieve maatregelen.

De verenigingsondersteuning heeft zich de afgelopen jaren met name toegelegd op het ondersteunen c.q. begeleiden van fusies. Zo heeft de gemeente Schiedam een drietal verenigingen financieel ondersteund bij het fuseren tot één nieuwe vereniging en het realiseren van een passende club- en kleedaccommodatie. Echter, door onzorgvuldig financieel beleid kampt de fusievereniging nog altijd met de (financiële en juridische) nasleep van deze fusie. Teneinde dergelijke processen in de toekomst te voorkomen is momenteel een protocol in voorbereiding ten behoeve van het houden van (bouwkundig, juridisch en financieel) toezicht bij het realiseren van nieuwe accommodaties op basis van gemeentelijke ondersteuning.

In de afgelopen jaren is tevens geconstateerd dat er een steeds groter beroep op sport en sportverenigingen wordt gedaan om een actieve rol te vervullen in het bijdragen aan gemeentelijke beleidsdoelstellingen op het gebied van onderwijs, zorg, welzijn, integratie, jeugdbeleid etc. Echter, de sportverenigingen hebben ook steeds meer te kampen met een terugloop aan vrijwilligers en het ontbreken van kader. De sportverenigingen hebben aangegeven met name op dit gebied ondersteuning van de gemeente te willen ontvangen. In het toekomstig verenigingsbeleid dient hieraan nadrukkelijk aandacht te worden geschonken.

Het opstellen van richtlijnen ten behoeve van het tegengaan van verruwing is vooralsnog niet nader door de gemeente uitgewerkt. Echter, in de tussenliggende periode hebben vrijwel alle sportbonden dergelijke richtlijnen opgesteld die specifiek op de eigen sport zijn toegespitst. De uitvoering van het beleidspunt is hiermee ondervangen.

5: Samenwerking
Streven naar optimale samenwerking binnen de gemeente organisatie, de Schiedamse samenleving, alsmede met naburige gemeenten.

De afgelopen jaren zijn er diverse pogingen ondernomen om de samenwerking met de buurgemeenten Vlaardingen en Maassluis te versterken. Deze pogingen hebben echter weinig effect gehad. Op dit moment worden wel enkele activiteiten gezamenlijk georganiseerd (bijvoorbeeld het sportcafé en de fittest) maar van een vruchtbare samenwerking op beleidsniveau is geen sprake.

Ten aanzien van de interne gemeentelijke samenwerking kan worden opgemerkt dat er in de afgelopen jaren reeds diverse projecten zijn uitgevoerd waarbij de DSR nauw heeft samengewerkt met overige afdelingen, bijvoorbeeld de afdeling Educatie en Welzijn. Echter, de samenwerking en communicatie tussen "het stadskantoor" en de DSR (als intern verzelfstandigde stafafdeling die tevens fysiek op afstand is geplaatst) is nog nadrukkelijk voor verbetering vatbaar teneinde succesvol invulling te kunnen geven aan beleidsterrein-overschrijdende samenwerking. Het beter op elkaar afstemmen van regie, beleid en uitvoering verdient hierbij de volle aandacht. Als mogelijke oorzaken kan onder meer de reorganisatie van de gemeentelijke organisatie ("Samen Schiedam") en het ontbreken van beleidscapaciteit binnen de DSR worden benoemd.

Ook de communicatie met de Schiedamse samenleving, en dan met name de sportsector, dient opnieuw te worden bezien. Aandachtspunt hierbij is de herijking van de positie van de sportraad. Door de invoering van het dualisme dient dit orgaan namelijk formeel opnieuw te worden vastgesteld.

6: Uitgangspunten Accommodatiebeleid
- *Zorgdragen voor capaciteit aan sportaccommodaties die kwalitatief en kwantitatief voldoen aan de behoeften van de gebruikers;*
- *Vergroten van de veiligheid en bereikbaarheid van accommodaties;*
- *Stimuleren van dubbelgebruik en alternatief gebruik van accommodaties;*
- *Monitoren van ruimtelijke plannen die als gevolg hebben dat capaciteit aan sportaccommodaties verloren gaat. Indien nodig onderzoek doen naar mogelijke alternatieven voor bedreigde accommodaties;*
- *Optimaliseren spreiding van accommodaties in de gemeente;*
- *Ondersteunen particuliere initiatieven en beschikbaar stellen accommodaties voor sportstimuleringsprojecten.*

De afgelopen periode is er veel geïnvesteerd in de binnen- en buitensportparken (zie ook paragraaf 2.2). Dit laat onverlet dat de kwaliteit van sommige accommodaties voor verbetering vatbaar wordt geacht. Door het veelal ontbreken van meerjaren onderhoudsplanningen en daaraan geoormerkte onderhoudsbudgetten voor sporthallen, sportzalen, sportvelden, zwembaden etc. dient onderhoud veelal ad hoc plaats te vinden en kan geen meerjaren accommodatiebeleid worden gehanteerd. Hierdoor is de onderhoudsstaat van de accommodaties de laatste jaren teruggelopen hetgeen resulteert in behoorlijk achterstallig onderhoud.

De capaciteit aan binnensportaccommodaties is de afgelopen jaren gelijk gebleven, waardoor het knelpunt ten aanzien van verenigingsgebruik niet is opgelost. De realisatie van een nieuw gymnastieklokaal in de wijk Sveapark draagt bij aan een betere spreiding over Schiedam maar is tevens een gemiste kans. Indien hier een sportzaal was gerealiseerd had deze zowel voor onderwijsgebruik als voor verenigingsgebruik ingezet kunnen worden. Gezien de locatie van deze nog te realiseren accommodatie mag een sportzaal als voldoende haalbaar worden geacht. Een te laat op gang gekomen samenwerking tussen de DSR (als belangenbehartiger van sport) en de afdeling Educatie (verantwoordelijk voor de realisatie) is hier debet aan.

De capaciteit aan buitensportaccommodaties is over de breedte genomen op dit moment nog toereikend. Wel kunnen plaatselijk knelpunten worden benoemd. In brede samenwerking met overige gemeentelijke afdelingen (onder andere Welzijn, Onderzoek& Statistiek en Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling) is inmiddels een toekomstvisie buitensportaccommodaties opgesteld waarin de ontwikkeling van de verschillende sportparken richtinggevend is vastgelegd. Langs deze weg kan regie worden genomen ten aanzien van de verschillende knelpunten en ontwikkelingen die zich de komende jaren met name voor de buitensportaccommodaties zullen voordoen.

7: Monitoring en beleidseffectmeeting
Streven naar meer structuur in monitoring en beleidseffectmeting van het sportbeleid.

Tussen de directie van de gemeente Schiedam en de directeur van de DSR wordt jaarlijks een managementovereenkomst gesloten waarin prestatie-indicatoren zijn opgenomen die betrekking hebben op de uitvoering van het gemeentelijk sportbeleid. De DSR dient aan de hand van deze indicatoren jaarlijks aan te geven in hoeverre de gestelde doelen zijn behaald.

Conclusies 'Sport beweegt 2005-2009':
De uitvoering van de sportnota uit 2005-2009 is tot op heden niet geheel vlekkeloos verlopen. De DSR, als uitvoerend orgaan, heeft met name hinder ondervonden van een gebrek aan financiële middelen (investeringen en onderhoud), gebrek aan beleidscapaciteit (ten behoeve van interne samenwerking en regie), gebrek aan uitvoeringscapaciteit (ten behoeve van sportstimulering) en beperkte prioriteit voor sport binnen het gemeentelijk beleid. Het ontbreken van voldoende financiële middelen kan waarschijnlijk als belangrijkste oorzaak worden gezien; hierdoor is slechts ten dele uitvoering gegeven aan verschillende onderdelen van de nota. Ook het gemis van de benodigde personele formatie is de uitvoering van de nota niet ten goede gekomen. Daarnaast zijn enkele onderdelen, door de sterk gewijzigde functie van sport in de maatschappij, inmiddels achterhaald en dienen overige beleidspunten nadrukkelijk worden bijgesteld om ook de komende jaren een toekomstbestendig sportbeleid te kunnen voeren.

Hoofdstuk 3. Uitkomsten Interactieve Traject

3.1 Inleiding

De mate waarin het (theoretische) sportbeleid succesvol kan worden vertaald naar de praktijk, zodat de beoogde resultaten ook daadwerkelijk worden gerealiseerd, is in sterke mate afhankelijk van het draagvlak onder direct betrokkenen. Breed draagvlak ontstaat optimaal wanneer van meet af aan sprake is van inspraakmogelijkheden en betrokkenheid. Om hieraan invulling te geven is gedurende het proces van herijking van de sportnota nadrukkelijk afstemming gezocht met de direct betrokkenen.

Deze afstemming heeft plaats gevonden op meerdere niveaus, te weten:

- Bijeenkomsten met vertegenwoordigers van de sportsector;
- Wijkbijeenkomsten voor de negen wijken van Schiedam;
- Thema-avonden over specifieke onderwerpen, bijvoorbeeld sportstimulering maar ook de rol van commerciële partijen als de SWS en kinderopvangorganisaties binnen het Schiedamse sportaanbod;
- Een excursie naar diverse "best practices" buiten Schiedam (o.a. Gouda, Utrecht en Ridderkerk) met een brede vertegenwoordiging bestaande uit raads- en collegeleden, ambtenaren en vertegenwoordigers van de sportsector, onderwijssector en welzijnssector.

De resultaten van de bijeenkomsten en excursies zijn resumerend weergegeven in het navolgende hoofdstuk en vervolgens integraal verwerkt in de strategische sportbeleidsnota. Van de bijeenkomsten en thema-avonden zijn tevens de verslagen opgenomen in de bijlagen.

3.2 Bijeenkomsten sportverenigingen

De sportverenigingen dragen in belangrijke mate bij aan het uitvoeren en realiseren van de in het sportbeleid gestelde doelen. Als onderdeel van het interactieve traject zijn dan ook een tweetal bijeenkomsten georganiseerd waarvoor alle Schiedamse sportverenigingen zijn uitgenodigd. Punten die, met betrekking tot de nieuwe sportbeleidsnota, uit deze beide bijeenkomsten expliciet naar voren zijn gekomen, zijn:

- Ten aanzien van de vorige sportnota geven de sportverenigingen het signaal af dat de verenigingen destijds weinig van hun inbreng herkenden. Ook de financiële onderbouwing ontbrak, waardoor uiteindelijk een groot aantal van de gestelde doelen niet zijn behaald. Zij hopen dat er nu een meer realistische nota wordt opgesteld mét daarbij voldoende financiële middelen vanuit de politiek.
- Ook wordt aangegeven dat de communicatie vanuit de gemeente soms te wensen over laat en dat de verenigingen weinig tot geen zicht hebben op de verdeling van middelen. Zij zouden graag een periodiek overleg met de gemeente/DSR willen hebben om te bespreken welke middelen er zijn en wat daarmee gedaan kan worden. Openheid en transparantie is hierbij van belang, zodat eenieder weet waar hij aan toe is. De rol van de sportraad is hierbij ook van belang.

Aan de hand van een zestal stellingen is vervolgens ingegaan op de rol van de sportvereniging binnen het sportbeleid. Hieruit zijn de volgende opmerkingen en aandachtspunten naar voren gekomen:

- De sportverenigingen staan open om aanvullende activiteiten te ontwikkelen die bijdragen aan het gemeentelijke beleid. Wel geven zij nadrukkelijk aan niet in alle gevallen te beschikken over voldoende middelen (menskracht & financiën) om aan deze, door de politiek gewenste activiteiten, invulling te geven.
- Met name het aantal vrijwilligers en de continuïteit van het kader van de vereniging is een knelpunt. Het is steeds moeilijker om mensen te vinden die zich voor langere termijn aan een vereniging willen binden en zich belangeloos willen inzetten. Op dit onderdeel is een ondersteuning vanuit de gemeente meer dan welkom.
- Een vereniging is geen welzijnsinstelling, hangjongeren opvangen is geen prioriteit. Een sportvereniging is er bovenal voor en door de leden.
- De sportverenigingen benadrukken dat zij op dit moment wel al heel veel goede dingen doen die passen binnen het door de gemeente gewenste beleid, dit moet niet worden vergeten. Zo zijn er steeds meer verenigingen die door middel van een sterk waarden- en normenbeleid proberen de problematiek van hangjongeren op te lossen. Ook worden bij sommige verenigingen kleine projecten uitgevoerd om specifieke doelgroepen zoals allochtone jongeren aan het sporten te krijgen.
- De verenigingen ervaren de huidige huurtarieven als marktconform. Wel geven zij nadrukkelijk aan dat het de gemeente zou sieren indien zij een handreiking doet naar de verenigingen door bijvoorbeeld de tarieven te bevriezen totdat het achterstallig onderhoud is uitgevoerd. Nu worden de tarieven elk jaar verder verhoogd, maar op het onderhoudsbudget wordt steeds meer bezuinigd waardoor het achterstallig onderhoud steeds groter wordt.
- De verenigingen missen specifieke subsidies voor sportstimulering. Verenigingen die een positieve bijdrage leveren aan het gemeentelijk beleid zouden middels subsidies moeten worden beloond.
- Er is een gebrek aan binnensportruimte, met name in de avonden en het weekend. Verenigingen moeten noodgedwongen uitwijken naar andere gemeenten om hun competitiewedstrijden te spelen.
- De eigendom van sportaccommodaties is soms vreemd verdeeld. De meeste binnensportverenigingen betalen huur en voor dat huurbedrag wordt alles geregeld. De buitensportverenigingen betalen huur voor de velden maar moeten wel zelf bepaalde onderhoudswerkzaamheden ter hand nemen. En tenslotte zijn er ook nog buitensportverenigingen die zelf moeten investeren in sportvelden. De verenigingen zouden graag zien dat dit beleid wordt geharmoniseerd.
- Er zijn voldoende mogelijkheden voor multifunctioneel gebruik van sportaccommodaties. Wel willen verenigingen zelf kunnen beslissen over de mate van multifunctioneel gebruik. Inhuren van ruimte is prima, echter het volledig delen / afstaan van een clubaccommodatie wordt door de meeste verenigingen van de hand gewezen. De vereniging moet boven alles de vereniging blijven.
- Sport is er voor iedereen, dus sportstimulering moet ook op alle bevolkingsgroepen worden ingezet.
- De gemeente mag zich best wat actiever en positiever opstellen richting de sport, de aandacht is minimaal.
- Vanuit het schoolzwemmen dient er meer aandacht te zijn voor doorstroming van kinderen naar de zwemsportverenigingen.

3.3 Wijkbijeenkomsten

Als onderdeel van het interactieve traject zijn tevens een tweetal wijkbijeenkomsten georganiseerd waarvoor alle 9 Schiedamse wijken zijn uitgenodigd. Aan de hand van stellingen in nader ingegaan op de positie en functie van sport in de wijk. Punten die, met betrekking tot de nieuwe sportbeleidsnota, uit deze beide wijkbijeenkomsten expliciet naar voren kwamen, zijn:

- Sport in de wijk heeft een bredere functie dan sporten en bewegen, met name het sociale aspect wordt door de bewoners als zeer belangrijk ervaren.
- Er zijn diverse redenen te benoemen waarom de sportdeelname en het lidmaatschap van verenigingen in Schiedam achter blijft;
    - De sportvelden liggen vaak te ver weg, waardoor mensen moeilijker de sportvelden kunnen vinden.
    - Daarnaast zijn er in de wijken onvoldoende (grote) sportveldjes / trapveldjes aanwezig waardoor ook daar minder mensen bewegen. Ook zijn de bestaande veldjes vaak van slechte kwaliteit.
    - Lidmaatschap van een sportvereniging is duur, in de wijk meedoen kost niks. Misschien kan er een sportsubsidie voor minima worden ingesteld?
    - Bovendien is er bij sport in de wijk geen verplichting om te komen sporten, bij het lidmaatschap van een sportvereniging is dit veel meer aanwezig. Jongeren zien hier soms tegen op.
    - De wijkbewoners hebben het idee dat dé Schiedammer onvoldoende weet welke sportverenigingen er zijn en dat sportverenigingen onvoldoende reclame voor zichzelf en de andere partijen maken. Er moet beter gecommuniceerd worden.
- De rol van de ouders (stimuleren!) en vroeg in aanraking komen met sport (bijvoorbeeld op school) is belangrijk om meer mensen naar verenigingen te krijgen.
- Sport moet zowel worden aangeboden in als buiten de wijk. Buiten de wijk op sportvelden en sportparken onder regie van de sportverenigingen. In de wijk op veldjes en pleintjes onder regie van bijvoorbeeld de buurtsportwerker of TOS. De wijkbewoners zien géén rol weggelegd voor sportverenigingen om in de wijk een breed aanbod aan activiteiten aan te bieden.
- Als er in de wijk sportactiviteiten worden georganiseerd dan zou dit ook op de schoolpleintjes moeten kunnen gebeuren, deze moeten hiertoe worden opgesteld.
- Het aanbod in de wijk mag wel worden uitgebreid. De bewoners zijn in het algemeen tevreden over de buurtsportwerker, jongerenwerker en activiteiten van TOS maar vinden wel dat er nog te weinig wordt aangeboden. Er moet meer budget en capaciteit beschikbaar komen.
- Er bestaat nadrukkelijk een wens om meer multifunctionele veldjes in de wijk te krijgen die ook gebruikt kunnen worden voor tennis, volleybal etc. Streven naar optimale benutting van de toch al schaarse ruimte.
- Er worden geen specifieke activiteiten gemist, wel wordt aangegeven dat niet alleen naar de doelgroep jongeren moet worden gekeken maar dat er ook best meer sportvieve wijkactiviteiten voor ouderen, mensen met een beperking of bijvoorbeeld allochtone volwassen vrouwen mogen worden georganiseerd.

3.4 Bijeenkomst jeugdsportstimulering

Bij de bijeenkomst in het kader van jeugdsportstimulering waren een aantal "sterke" Schiedamse sportverenigingen aanwezig. Deze bijeenkomst stond, in tegenstelling tot de brede bijeenkomsten met sportverenigingen, in het teken van de rol van deze sterke verenigingen bij de jeugdsportstimulering. Navolgend worden de belangrijkste conclusies en opmerkingen weergegeven die uit deze avond naar voren zijn gekomen;

- De vereniging kan, op basis van haar maatschappelijke verantwoordelijkheid, een opvoedkundige rol vervullen die nog verder zou mogen groeien;
- Echter, de dagelijkse werkzaamheden op sportverenigingen vragen reeds zeer veel energie waardoor er weinig tijd en geld over blijft om 'extra' dingen te doen;
- Verenigingen proberen wel de sportdeelname van allochtonen te stimuleren; dit gaat echter niet zonder slag of stoot aangezien veel ouders van allochtone kinderen niet achter de sportbeoefening staan dan wel financieel over onvoldoende middelen beschikken om de sportbeoefening mogelijk te maken.
- De impuls Brede School, Sport en Cultuur (de combinatiefunctionarissen, in de volksmond ook wel combibanen genoemd) moet worden ingezet om een brug te vormen tussen de onderwijsinstellingen en de sportverenigingen. Dit in navolging op de reeds zeer succesvolle kennismakingslessen.
- Een aantal (buiten)sportaccommodaties zijn overdag niet in gebruik, deze zouden bij het bewegingsonderwijs kunnen worden ingezet.

3.5 Bijeenkomst overige organisaties

Naast de bijeenkomst met sportverenigingen is tevens een bijeenkomst georganiseerd waarvoor enkele overige partijen zijn uitgenodigd die van belang kunnen zijn bij de sportstimulering. Het betreft hier commerciële partners als de Stichting Welzijn Schiedam en buitenschoolse opvangorganisaties zoals KomKids, Mundo en Hakuna Matata.
Navolgend worden de belangrijkste conclusies en opmerkingen weergegeven die uit deze avond naar voren zijn gekomen;

- Er zijn diverse plaatsen te benoemen waar sporten en bewegen gestimuleerd moet worden: Basisonderwijs – Voortgezet Onderwijs – Buitenschoolse Opvang – Op straat, in de buurt – Sportverenigingen – Sportscholen.
- Er kunnen momenteel diverse actoren worden benoemd (vakleerkracht, JeSS, Schoolsport, sportverneiging, BSO, TOS, Buurtsportwerk, DSR etc.) die, ieder op hun eigen manier, bijdragen aan de sportstimulering in Schiedam.
- De gemeente Schiedam dient een voortrekkersrol hierin te voeren. Zij zou dit moeten initieren, win-win-situaties creëren en bepaalde zaken moeten uitvoeren. Deze regierol wordt momenteel nadrukkelijk gemist.
- Tevens dient de gemeente tot afstemming te komen binnen de versnipperde bestaande en nieuwe beweeg – en sportprogramma's. Op nieuwe sportontwikkelingen binnen de BSO moet beleid worden geschreven.
- Sporten en bewegen dient tussen 09.00 en 17.00 uur vooral door de gemeente, de scholen en commerciële partners te worden aangeboden, indien mogelijk ondersteund door de combinatiefunctionarissen. Vrijwilligers kunnen op dat tijdstip moeilijk worden ingezet.
- Er dient ook meer aandacht te komen voor seniorensport en sport voor mensen met een beperking.

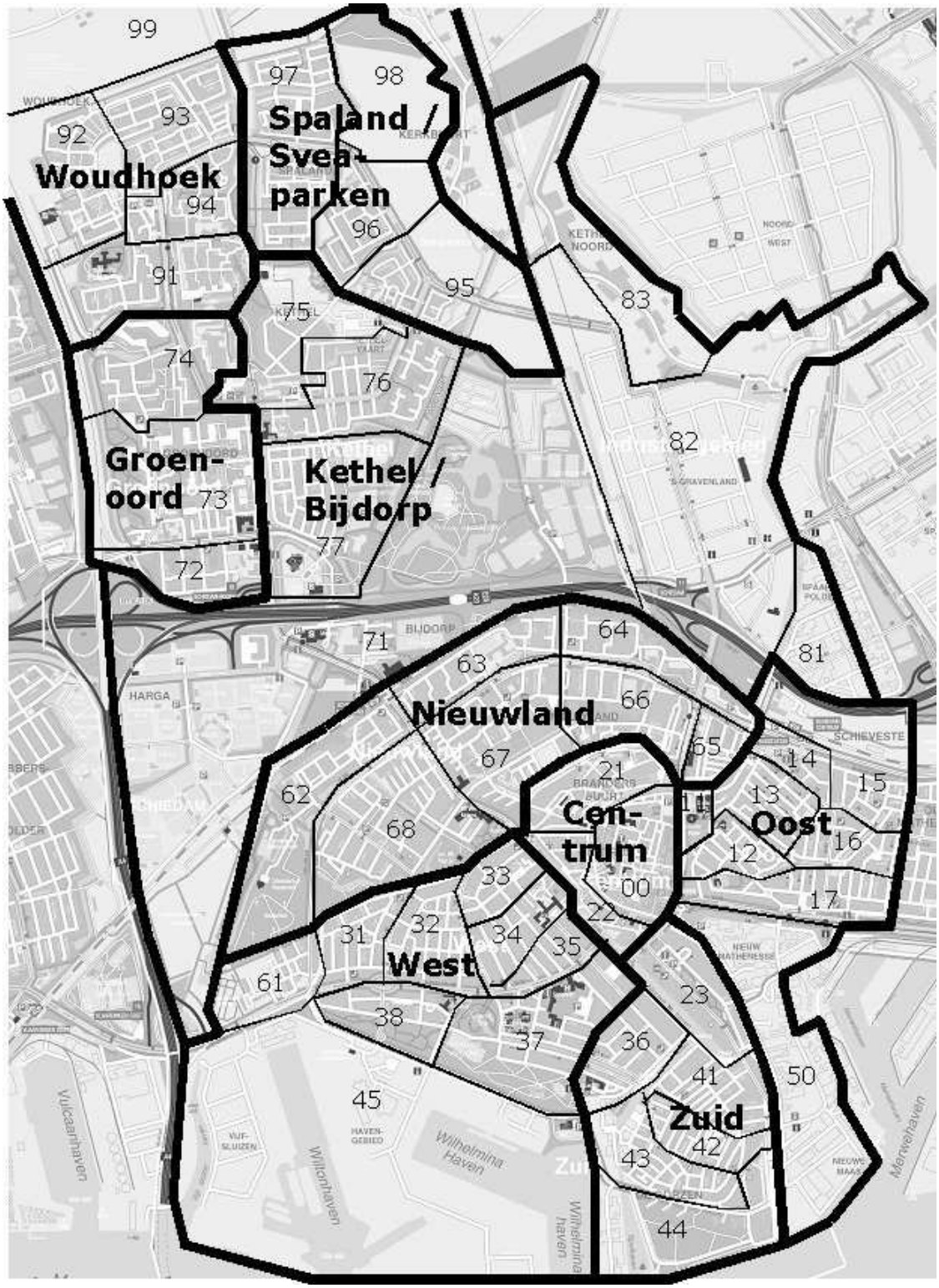
- De sport in Schiedam moet meer gepromoot worden. Deze promotie dient te geschieden d.m.v.;
    1. schoolsport
    2. sportmarkt
    3. sportkalender
    4. sportbuurtkalender
    5. sportverenigingskalender
    6. sportgids dient vorm te geven aan (3-4-5)
- De sportverenigingen kunnen hier ook aan bijdragen. Zij zouden bijvoorbeeld het volgende kunnen doen;
    - aanbod aantrekkelijker maken
    - vergroten van aanbod
    - variatie in aanbod
    - drempel verlagen
    - vangnet voor uitvallers creëren
    - meer met elkaar samenwerken
- Er dient bij het gebruiken van accommodaties een duidelijke afweging worden gemaakt tussen sport en commercieel gebruik. Sport dient daarbij de voorkeur te hebben.
- Er worden in de gemeente Schiedam té kleine trapveldjes aangelegd.

3.6 Werkbezoek in den lande

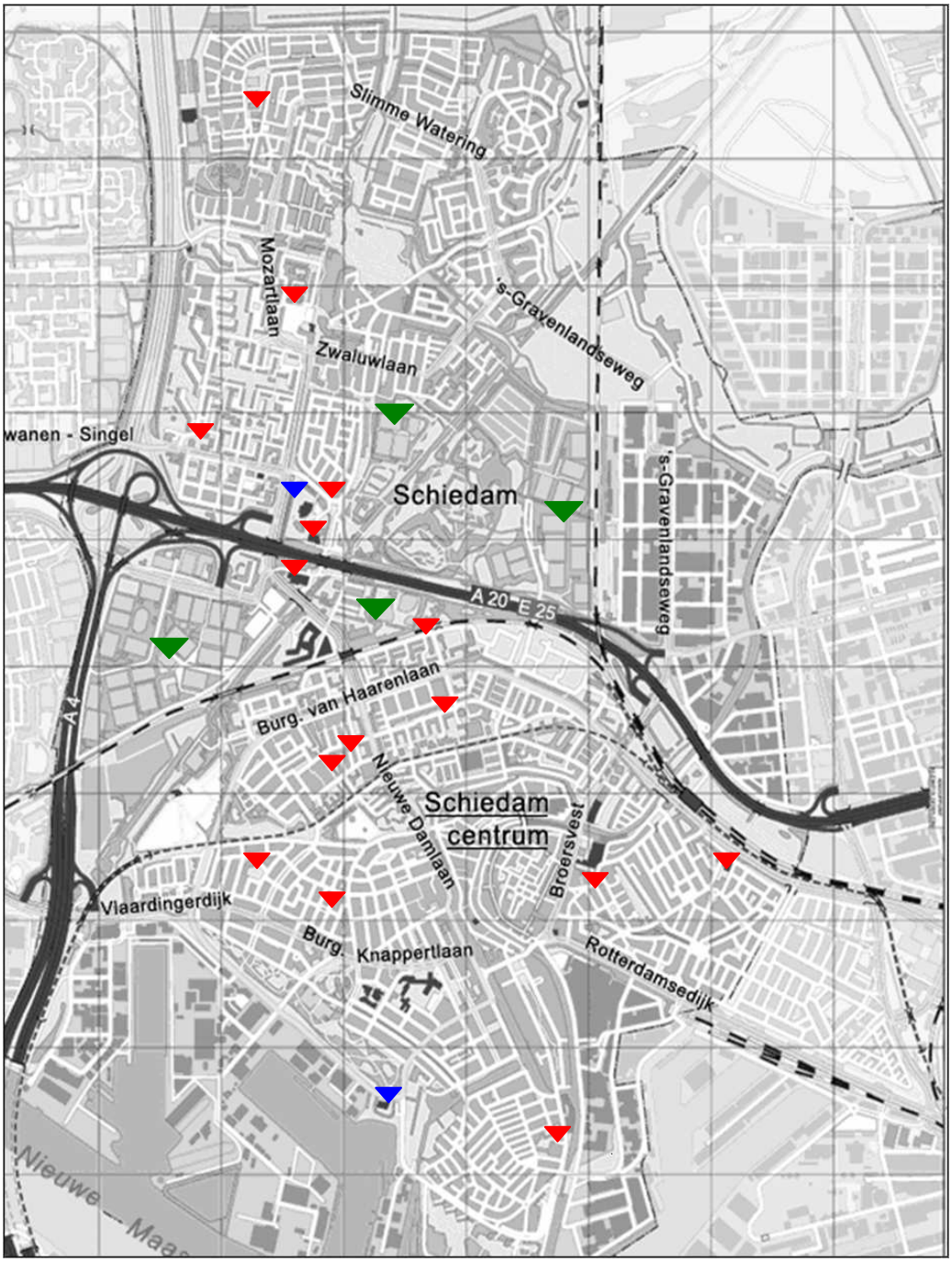
Tenslotte heeft op vrijdag 30 mei een delegatie van de gemeenteraad en van het college, samen met vertegenwoordigers van de sportwereld, de welzijnssector en de kinderopvang alsmede een aantal ambtenaren, een werkbezoek afgelegd aan de steden Utrecht, Gouda en Schiedam. Inspiratie opdoen, kennis maken en samen zoeken naar overeenkomsten en kansen waren de motto's van de dag.

In Utrecht is uitvoerig gesproken over het belang van sport als motor bij sociale herstructurering op buurt en wijkniveau en de innovatieve manier van werken die daarbij is ontwikkeld. Tevens is op locatie nader ingegaan op de mogelijke herinrichting van sportparken en het toevoegen van niet-sportgerelateerde functies teneinde het maatschappelijk belang van een dergelijke voorziening te vergroten. Met name door een intensieve samenwerking tussen de afdelingen sport, onderwijs en ruimtelijke ordening zijn er in Utrecht zeer aansprekende resultaten behaald, met het project Nieuw Welgelegen als lichtend voorbeeld. Op deze locatie verrijst momenteel een multifunctionele accommodatie die in de toekomst ruimte zal bieden aan organisaties en verenigingen op het gebied van sport, onderwijs, cultuur en welzijn. In tegenstelling tot de gemeente Utrecht, waar de afdeling Sport en Recreatie onderdeel is van het ambtelijk apparaat, is in Gouda gekozen voor het oprichten van een Besloten Vennootschap. In Gouda is dan ook met name ingegaan op de stappen die hebben geleid tot de vorming van het sportbedrijf, Sportpunt Gouda, en de financieel-economische gevolgen van zo'n besluit. Ook in Ridderkerk heeft de gemeente besloten de uitvoering van het sportbeleid op afstand te plaatsen. Hiertoe heeft de gemeente Ridderkerk een stichting opgericht, te weten de SRS (Stichting Ridderkerk Sport). Tijdens het werkbezoek is nader ingegaan op het ontstaan van de Stichting Ridderkerk Sport toegelicht en is uitvoerig ingegaan op de wijze waarop deze stichting invulling geeft aan het maatschappelijke ondernemerschap.

Bijlage 1 Wijkindeling Schiedam

Bijlage 2 Overzicht sportaccommodaties

= Sporthallen, sportzalen en gymnastiekzalen
= Zwembaden
= Sportvelden

Bijlage 3 Overzicht binnensportaccommodaties

Sporthallen

Naam	Adres
Margriethal	Nieuwe Damlaan 5, 3119 KA
Sporthal Groenoord	Groenoordstraat 1, 3121 JP

Sportzalen

Naam	Adres
Sportzaal Zuid	Dürrerstraat 2, 3114 GN
Sportzaal Oost	Fahrenheitstraat 1, 3112 ZM

Gymnastieklokalen

Naam	Adres
Peter van Anrooylaan 1	Idem, 3122 TA
Jan van Avennestraat 30	Idem, 3117 PR
Bachplein 584	Idem, 3122 JM
Beatrixlaan 155	Schiedamseweg 155, 3121 JN
Frans Halsplein 35	Idem, 3117 WE
Kepplerstraat 31	Idem, 3112 DS
Kuyperlaan 4	Idem, 3118 WR
Piersonstraat 9	Idem, 3119 RG
Kuyperlaan 12	Thorbeckesingel 12, 3118 RW
Meesterstraat 40a	Idem, 3119 PJ
Warmoezenierspad 1	Idem, 3123 EW

Zwembaden

Naam	Adres
Zwembad Zuid	Westfrankelandsedijk 3, 3115 HG
Zwembad Groenoord	Prinses Beatrixlaan 2, 3121 JN

Bijlage 4 Overzicht zwembaden

Zwembad Groenoord

Faciliteiten

- 25-meterbad (beweegbare bodem)
- Recreatiebad
    - Wild Water-kreek
    - Verwarmd buitenbad
    - Peuterbad
    - Kleuterbad
    - Glijbaan 70m
    - Whirpool
    - Massagestralen en waterspuiters
- Buitenterras met tuin
- Snackbar

Activiteiten

- Recreatief zwemmen
- Zwangerschapszwemmen
- Baby- en Peuterzwemmen
    - 3 t/m 9 maanden
    - 10 t/m 18 maanden
    - 19 maanden - 3 jaar
    - 3 – 4 jaar
- Leszwemmen
    - Jip-ABC
    - Privé-zwemles (kleine groepen)
    - Volwassenenzwemles
- BlitsKidz (7 – 12 jaar)
- ClubAqua
    - ClubAquaJogging
    - ClubAquaRobic
    - AquaSlank
    - AquaVaria
    - AquaFit
    - AquaUnlimited
- Senioren-Fit (50+)
- Gezond in Beweging

Verenigingen

- Schiedamse Zwemclub (SZC); Wedstrijdzwemmen, Waterpolo en leszwemmen.
- Schiedamse Reddingsbrigade; Verzorgen zwemlessen in Zwembad Groenoord.
- Schiedamse Watervrienden; Verzorgen zwemlessen in Zwembad Groenoord.
- O.a. Diplomazwemmen, Zwemvaardigheid, Snorkelen, Ouderzwemmen en Survivalzwemmen
- MobyDivers; Verzorgen Duiklessen in Zwembad Groenoord in de winter.
- Haai Five Scuba Diving; Verzorgen duiklessen in Zwembad Groenoord

Zwembad Zuid

Faciliteiten

- 25-meterbad
- Recreatiebad
- Sauna afdeling
    - Turks Stoombad
    - Finse Sauna
    - Dompelbad
    - Klein terrasje
- Drink- en snackterras

Activiteiten

- Recreatief zwemmen
- Zwangerschapszwemmen
- Baby-Peuter-Kleuterzwemmen
    - 0 – 1 jaar
    - 1 – 2 jaar
    - 2 – 4 jaar
- Leszwemmen
    - Jip-ABC
    - Zwemvaardigheid 1,2 en 3
    - Snorkelen
    - Overlevingszwemmen
    - Volwassenenzwemles
- AquaFun4Kidz (7 – 12 jaar)
- ClubAqua
    - ClubAquaJogging
    - ClubAquarobic
    - AquaVaria
    - AquaUnlimited
- Ladies Only (14+)
- Seniorenfit (50+)
- Hart in Beweging
  (Voor (ex-)hartpatiënten)
- Verjaardagsfeestjes

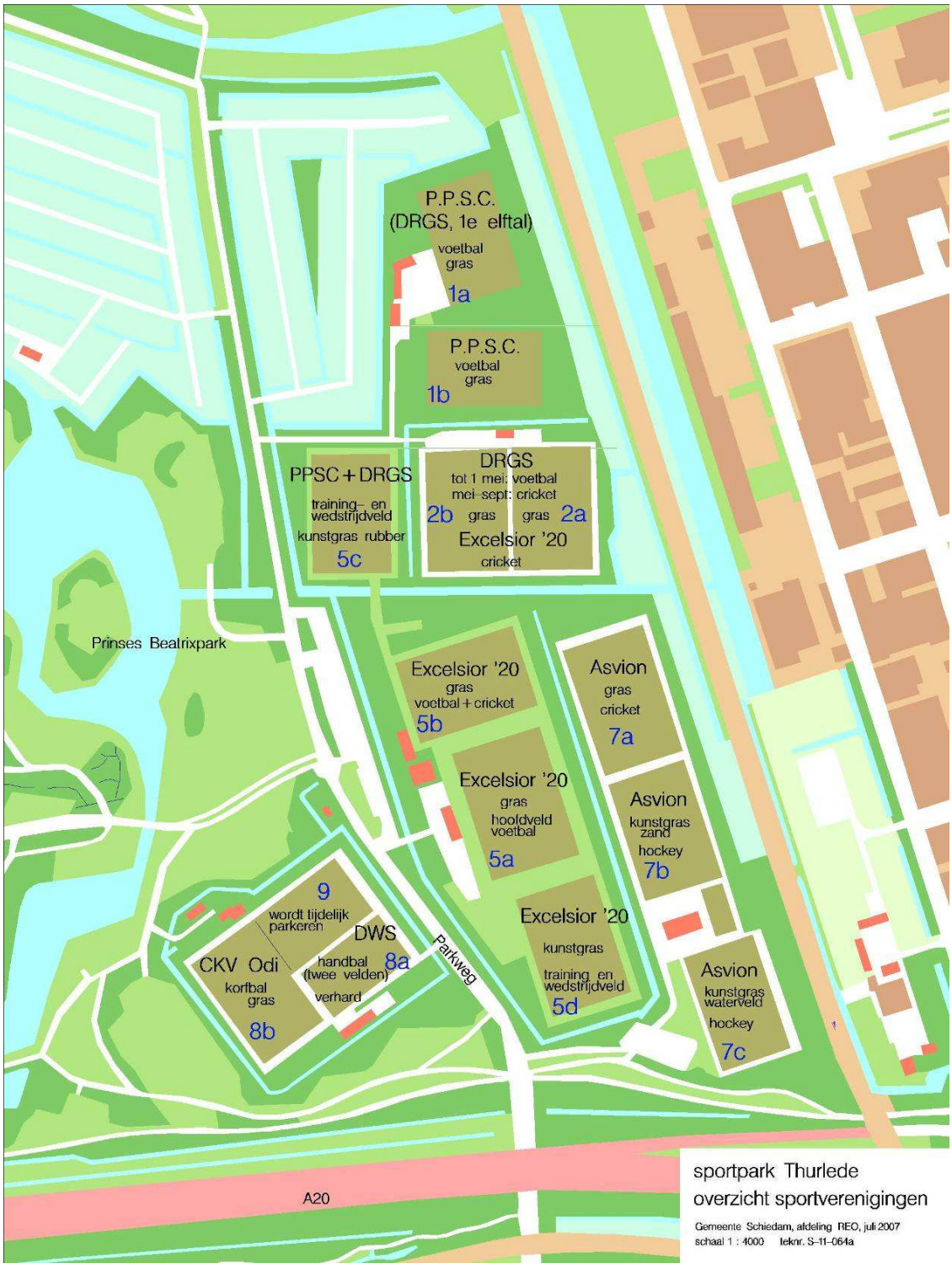
Verenigingen

- Schiedamse Zwemclub (SZC); Wedstrijdzwemmen, Waterpolo en leszwemmen;
- Schiedamse Reddingsbrigade; Verzorgen zwemlessen in Zwembad Zuid.

Bijlage 5 Overzicht commercieel sportaanbod

Fitness / Sportscholen	Overige aanbieders
De Sportarcade	Bridgeclub De Vijfsluizen
Fitness Centrum Fit-Plus	Bridge vereniging Troef Inn
Fitness Impulse	Cardiosport Rijnmond
Fitsportland Schiedam	Chandra Bowling
Motion Unlimited	Jachtclub Schiedam
Ped's Sports Centre	Scouting Burg. Van Haaren
Sport- en Fitnesscentrum Olympia	Scouting Franciscus Lodewijk
Sportinstituut Schiedam	Scouting Taizé-Groep
Sportschool Egberth Thomas	Scouting Tono-groep
Sportschool Naturals	Trim u Fit
Sportschool Taikuun Schiedam	Ski en Snowboardcentrum Rijnmond
Budo Instituut Weeland	Nu sports Nederland NSB
HealthCity Schiedam	Nobel Sports
Sportstudio Tosca Balm	MESA Sport
Ballet- en Dansstudio Schiedam	LCA van Eekelen
Sport & Fitness Nederland	Lafor Training
Fem Only	Horse Attraction
Fit for Free	Hennie Magré Tennisfun
Sportcentrum Klaverstede	Claudia's Dance Club
Wellifesports	Carmen Mulrain Horses
Lima Bodyfit	
Go Fitness	

Bijlage 6 Sportpark Thurlede

Bijlage 7 Sportpark Harga

Bijlage 8 Sportpark Kethel en Sportpark SVHV

Bijlage 9 Verslag bijeenkomst Jeugdsportstimulering

Verslag bijeenkomst Jeugdsportstimulering d.d. 10-03-2008

Aanwezigen:
Excelsior '20: Ruud de Leede en Jos Heggelman; Asvion: Frank Datema en Ed van Rossum; SV & HV Schiedam: Patty Lijbers en José Bergmann; VVK: Hugo Smits.

Afwezigen met bericht:
Spirit; Hermes-D.V.S.

Afwezigen zonder bericht:
SSC Harga; HV Ventura; Juventus; TTV Brandersstad; SSC Harga; Alliantie

Gezien het geanimeerde gesprek tijdens de bijeenkomst wordt in dit verslag even punt voor punt een aantal zaken opgeschreven waarover werd gediscussieerd.

1. Informatie m.b.t. sport en opvoeding
   Discussiepunten:
   - De vereniging heeft een opvoedkundige rol en maatschappelijke verantwoordelijkheid
   - Sport naar de wijken en kinderen / kinderen naar de sv
   - Dagelijkse werkzaamheden op sv. vragen al alle energie
   - de rol van de verenigingen groter maken i.v.m. opvoedigkundige rol
   - VVK en Excelsior geven aan een intake-gesprek te doen met ouders en kinderen
   - Tevens heeft Excelsior een interne tuchtcommissie
   - Van de allochtone kinderen Nieuwland doet 56 % niet aan sport
   - Sterke verenigingen kunnen de rol aan om meer met allochtone jongeren te werken
   - Problemen allochtonen: ouders willen niet; financieel verhaal
   - Allochtone jongeren bij de vereniging mengen / aparte elftallen voor allochtonen

2. Informatie m.b.t. JeSS !! (Jeugdsportstimulering Schiedam)
   - ketengedachte sporten, bewegen en lid worden van een sv
   - Alle basisscholen nemen deel aan de kennismakingslessen (50 à 60 vrijwilligers van alle Schiedamse verenigingen werken mee
   - Jeugdsportsubsidie (blijft verder onderbelicht)

3. Korte informatie m.b.t. combibanen (zie bijlage 3 krantenartikel)
   - Combibanen moet een brug vormen tussen sv en school
   - Alle openbare basisscholen hebben een vakleerkracht (Halo)
   - Van de andere basisscholen hebben er sommige een vakleerkracht of een Lobos'er (MBO)
   - De maatschappelijke stage komt eraan: In 2011 alle leerlingen 72 uur

   Discussiepunten:
   - Een aantal sportaccommodaties zijn overdag ongebruikt
   - Poule combibanen inleenbaar door school of vereniging in de vorm van een uitzendbureau

- Zorgpunt scholen voor voortgezet onderwijs
- KNVB steun aan kader van verenigingen (GSB)
- De sv komen steeds meer onder druk te staan door minder vrijwilligers en daar bovenop vraag men ook nog maatschappelijke verantwoordelijkheid

4. Acties
   - Discussie combibanen intern voeren
   - Scholen uitnodigen
   - Thema-avond

5. Wat nog niet ter sprake is gekomen
   - sportstimulering voor ouderen
   - faciliteiten voor sv bijv. VVK
   - jeugdsportsubsidie

Bijlage 10 Verslag bijeenkomst overige partners

Verslag bijeenkomst sportstimulering d.d. 21-04-2008

Aanwezigen:
Gert-Jan Bavelaar – KomKids; Albert de Pee - SG Spieringshoek; Tim Zoutendijk – Kinderopvang Mundo; Laurens Steerneman – Afdeling Educatie gemeente Schiedam; Reno Vorkink – BSO Hakuna Matata; José Bergmann – Honk- en Softbalvereniging Schiedam; José Simens – Afdeling Educatie & Welzijn; Ismail Celen – Buurtsportwerker SWS; Bart de Leede – Directeur SWS.

Het doel van sporten en bewegen in Schiedam:

Het gaat in principe om bewegen en sporten. Schiedam moet stimuleren tot 1 uur bewegen per dag. Dit kan op georganiseerde, ongeorganiseerde en commerciële wijze.

Plaats waar sporten en bewegen gestimuleerd moet worden:

Basisonderwijs – Voortgezet Onderwijs – Buitenschoolse Opvang – Op straat, in de buurt – Sportverenigingen – Sportscholen

Voor wie	Door wie
BaO-leeftijd	vakleerkracht, JeSS, Schoolsport, Sportvereniging, Sportschool BSO, TOS
VO-leeftijd	vakleerkracht, Sportvereniging, Sportschool, BSO, Buurtsportwerk AJW
20+	Sportvereniging, sportschool
50+	Sportvereniging, sportschool, DSR 55+

De rol van de gemeente Schiedam:

De gemeente Schiedam dient een voortrekkersrol hierin te voeren. Zij zou dit moeten initieren, win-win-situaties creëren en bepaalde zaken moeten uitvoeren.

Tevens dient de gemeente tot afstemming te komen binnen de versnipperde bestaande en nieuwe beweeg – en sportprogramma's . Op nieuwe sportontwikkelingen binnen de BSO moet beleid worden geschreven.

Sporten en bewegen dient tussen 09.00 en 17.00 uur vooral door de gemeente en de scholen te gebeuren. Na 17.00 uur komen de sportverenigingen specifiek aan de beurt, omdat er dan voldoende vrijwilligers zijn. Er dient niet gesleurd te worden met vrijwilligers. Sportverenigingen dienen in het voortraject te worden uitgeschakeld. Hulp van sportverenigingen en sportscholen is daarbij welkom.

Een coördinator op stedelijk niveau dient voor dit alles zorg te dragen.
JeSS !! dient vanuit de gemeente ondersteuning te bieden in de praktijk en theorie.

In dit hele verhaal dienen ook de combi-banen worden ingezet, zodat de kloof tussen sport en school daadwerkelijk zal worden overbrugd.

Er zal meer aandacht moeten komen voor 55 +.
Hiervoor zal een keuze moeten worden gemaakt voor rustigere sporten.
Teamsporten moeten bijv. als 7 tegen 7 of 4 tegen 4 worden gespeeld.
Men moet zich vooral concentreren op de recreanten.
Het moet vóór en dóór ouderen gebeuren.

Promoten van sporten en bewegen:
De promotie dient te geschieden d.m.v.

- 1. schoolsport
- 2. sportmarkt
- 3. sportkalender
- 4. sportbuurtkalender
- 5. sportverenigingskalender
- 6. sportgids dient vorm te geven aan (3-4-5)

Tevens dient er een motiverende verhouding te ontstaan bij:
Ouder <> Kind <> Ouder
Kind <> Kind (vriendjes)
Leerkrachten, vakleerkrachten, andere begeleiders

Sportverenigingen

De sportverenigingen zouden het volgende moeten doen:

- aanbod aantrekkelijker maken
- vergroten van aanbod
- variatie in aanbod
- drempel verlagen
- vangnet voor uitvallers creeëren
- meer met elkaar samenwerken

Losse opmerkingen:
Er dient bij het gebruiken van accommodaties een duidelijke afweging worden gemaakt tussen sport en commercieel gebruik. Sport dient daarbij de voorkeur te hebben. Verder worden er in de gemeente té kleine trapveldjes aangelegd.

Bijlage 11 Verslag wijkbijeenkomsten

Samenspraakbijeenkomst sportbeleid
Wijkbijeenkomst – 19 mei 2008

Wijken: Centrum, Nieuwland, Oost, West en Zuid.

Aanwezigen
A. Klein, C. Schlärmann, J. van Weeren, mevr. Yildiz (sportcentrum Anatomy), H.R. van Loo-Luttik, L. de Zeeuw, D. Baksoellah, M. Engin, I. Paul, E. Klepke (BVSW), H. Visser (BVSW), R. Haque (SWS Zuid/Oost), J. Monkou (buurtsportwerker SWS), D. Djuricic, M. Dingenouts (gemeenteraadslid), C. de la Rie (gemeenteraadslid), dhr. Kloosterman (jongerenraad).

Afmeldingen
T. Bos, M.P.B. van Putten, mevr. de Wolf, mevr. van Dijk, G. van Wellem, K. Bresjer, J.J. Posthoorn, F.L. van Snek, mevr. Kalkhoven, T. de Boer (BVSO), A. van Rossem (basisschool De Singel).

Na een korte presentatie volgt een discussie aan de hand van stellingen.

Stelling 1:
Sport in de wijk dient een bredere functie dan bewegen alleen. Wat is volgens u het belangrijkste neveneffect van sport in de wijk?

Mevr. Haque : Het sociaal contact, de ontmoeting met elkaar. Er even uit zijn. Tegenwoordig moet je bewegen, dat wordt er ingepompt.
Mevr. Yildiz: Deels voor gezelligheid. Gezondheid is ook belangrijk.
Dhr. Kloosterman: Jongeren vinden het belangrijk om te sporten/bewegen. Ze vinden het belangrijk om nieuwe mensen te leren kennen. Daarnaast om lol te hebben en plezier te maken.

(vraag: is hiervoor voldoende gelegenheid?)
Dhr. Kloosterman: nee, absoluut niet. In Woudhoek missen we een voetbalveld enz. Er is heel weinig.
Mevr. Paul: Kinderen kunnen zelfverzekerd raken door sporten. Dat kinderen vooral merken dat ze ergens goed in zijn dat ze ook samen zijn.

(vraag: kan sporten de hangplekken vervangen?)
Dhr. Kloosterman: Als ik terug kom van training ga ik in de kantine zitten cola drinken met mijn team. In dat geval is het wel een vervanging van een hangplek.
Dhr. Djuricic: In Oost bij de Peperklip is de kantine weggegaan, deze is door de gemeente in beslag genomen. Nu kunnen we nergens meer heen.

Stelling 2:
In de Schiedamse wijken worden reeds diverse wijksportactiviteiten aangeboden maar vindt de doorstroming naar de georganiseerde sport maar mondjesmaat plaats.

Het lidmaatschap van de inwoners van de Schiedamse wijken ligt ver onder het Nederlandse gemiddelde. Hoe zou dit komen en op welke wijze kan deze doorstroming beter vorm krijgen? Welke rol is er voor de gemeente weggelegd?

Mevr. van Loo: Als je als ouder zelf lid bent, stimuleer je ook kinderen om lid te worden. Als je op school goed contact hebt met elkaar, dan kun je elkaar helpen om iets te stimuleren. Zowel door school, als ouders die hun kinderen stimuleren. Dat begint al bij zwemmen.
Mevr. Haque: De afstanden zijn te lang. De sportvelden liggen aan de rand. Dit kost veel tijd. Sportvelden liggen te veel afgelegen.
Dhr. van Weeren: Ik zie hier wel een basketbalveld, maar geen volleybalveld. We hebben echter wel een goede vereniging voor volleybal.

(Vraag: willen jullie liever dat sportvelden voor meerdere voorzieningen geschikt zijn?)
Dhr. van Weeren: Er moet een kans gegeven worden om te bewegen.
Mevr. Klepke: Kosten is de reden dat er weinig mensen komen. De contributie is met drie kinderen hoog. Ik hoor hier een hoop mensen over. Mensen vinden zwemles te duur. Dan laten ze de kinderen leren zwemmen op school.

(conclusie tijdens bijeenkomst: Op school zijn er wel sportactiviteiten, maar thuis haken mensen af, omdat het te duur is.)
Mevr. Klepke : Zwemlessen zijn niet te betalen.
Mevr. Yildriz: Onze sportschool stimuleert sporten voor allochtonen. We hebben speciale tijden voor hun. Door Turkse vrouwen wordt het als prettig ervaren dat er in het sportcentrum geen ramen zijn. Sommige vrouwen mogen niet sporten van hun partner, omdat het gezamenlijk sporten is. Nu is het mogelijk om wel gescheiden te sporten. Via subsidie kunnen ze goedkoper sporten. Toch blijven de kosten hoog, want andere gezinsleden willen ook sporten. Subsidiëring is belangrijk voor mensen die een laag inkomen hebben.

(*Opmerking: gemeenteraad heeft besloten de sportpas in te voeren).*
Mevr. Haque: Dit is alleen voor het bijstandsniveau.
Dhr. Monkou: Het uitkeringsniveau is erg laag. Je hoeft maar iets meer inkomen te hebben, en je hebt er al geen recht op. Er zou iets anders moeten komen.
Mevr. Haque: Eigenlijk zou het voor iedereen moeten zijn. Bijvoorbeeld kinderen tot 16 jaar allemaal een sportpas, dat die allemaal korting kunnen krijgen.
Dhr. Monkou: Je zou een keuze moeten maken voor één sport en daar een flinke korting op krijgen en dan na een jaar kiezen wat je verder wilt.

(Vraag: Zijn er te weinig vrijwilligers?)
Dhr. Kloosterman: Het is niet alleen de vrijwilligers, maar het is ook promotie vanuit de sportverenigingen naar de jongeren toe. Als iemand niet weet dat er een hockeyclub is, gaat degene niet hockeyen. Als je weet dat er een hockeyclub is, ga je er eerder naartoe. Dan heb ik het over de jongeren van het voortgezet onderwijs.
Dhr. Djuricic: Kinderen zijn kieskeurig. Dan willen we dit, dan willen we dat.
Mevr. Klepke: Kinderen willen dan weer dit, dan weer dat. Er ligt een rol bij de ouders om kinderen te stimuleren iets af te maken.

Dhr. Kloosterman: Wat houdt clinics in?

(uitleg volgt).

Mevr. Schlärmann: Er is een verschil met een vereniging of sporten in de wijk. Bij een vereniging zitten verplichtingen. Jongeren willen dit niet altijd. Verenigingen doen pas aan campagne, als ze leden nodig hebben. Via de scholen is er wel veel informatie over welke verenigingen er zijn. Niet alle jongeren willen de verplichtingen van de verenigingen. Sommige verenigingen hebben als regel dat als er al twee kinderen opzitten, de derde gratis is. Dit is echter alleen van toepassing als de kinderen op dezelfde vereniging zitten.

Mevr. Haque: De jongeren die verder willen komen in de sport, gaan wel naar verenigingen.
Dhr. Djuricic: Er is een grote groep jongeren die gewoon hun eigen ding wil doen. Gewoon voetballen wanneer ze daar zelf zin in hebben.
Dhr. Engin: In Nieuwland is er onvoldoende accommodatie. Daarnaast zijn er economische redenen. Mensen dienen gestimuleerd te worden om te gaan sporten. Daarnaast speelt begeleiding een belangrijke rol.

Stelling 3:
Waar moet de sport in de wijk plaatsvinden; op trapveldjes, buurtpleintjes en schoolpleinen in de wijk of eerder op de sportterreinen aan de rand van de wijk?
Moet sport naar de wijk komen of moet de wijk naar de sportaccommodaties gaan?

Dhr. Engin: Je moet praktisch denken. Vraag en antwoord is hierbij het belangrijkste.
Mevr. Yildiz: Wij zitten in de wijk. Veel jongeren hebben goede wil, maar hebben geen geld. Soms hebben ze gespaard om bij ons een maand te sporten. Vanwege financiële redenen, komen ze van hun eigen zakgeld sporten. Als ze het niet kunnen betalen, gaan ze maar hangen op de Parkweg. Jongeren willen niet heel ver weg moeten om te gaan sporten. 's Avonds kunnen ze op sommige plekken niet lopen.
Dhr. Djuricic: Clubhuis Oost organiseert per jaar 20 dingen. Veel kinderen gaan als groep naar zwembaden enz. Het werkt om vanuit het clubhuis naar buiten te gaan. Als het georganiseerd wordt, werkt het.

(vraag: Hoe kijken jullie aan tegen fitness in de parken? Meer sporten in de wijken?)
Mevr. Schlärmann: Sportbeleid zal beide dienen te bevatten: verenigingen en sporten in de wijk.
Mevr. Klepke: In het speeltuinplan is duidelijk aangegeven waar gesport dient te worden. Dit ligt vooral in de buitenranden. Kleine kinderen kunnen hier niet alleen naartoe. Mensen zijn intolerant aan het worden, voetballende kinderen sturen ze weg.
Dhr. Visser: Frans Halsplein wordt goed gebruikt. Tos gaat er weg en dan komen er 's avonds hangjongeren. Deze jeugd wordt weggestuurd. Er zou meer tolerantie moeten zijn. We moeten ook aan de oudere jeugd denken. Voorzieningen dienen mee te groeien met leeftijd. Daarnaast dient mentaliteit mee te veranderen.

Stelling 4:
Wie dient het toezicht, beheer en onderhoud van de sportvoorzieningen in de wijk op zich te nemen? Is dit vooral een taak van de bewoners van de wijk of juist eerder een taak van andere partijen?
En zo ja, welke partijen? (gemeente, sportvereniging, wijkschool etc.)

Dhr. Visser: Frans Halsplein wordt voor een groot deel schoongehouden door mensen uit de omgeving. Hier zijn zo'n 20 gezinnen bij betrokken. Het schoonhouden gebeurt door bewoners, het onderhoud is een taak van de gemeente.

(Vraag: wat te doen met overlast?)
Dhr. Visser: Tos inzetten en wat toleranter worden, zodat jongeren ook kunnen sporten.
Dhr. Monkou: Wij als buurtwerkers mogen daar vanuit de gemeente 's avonds niet komen. Wij moeten oudere jeugd stimuleren naar Vlaardingerdijk te gaan. Jeugd moet echter ook in hun eigen wijk kunnen rondhangen.
Dhr. Visser: We gaan de jeugd verbannen. Daar komt rottigheid van.
Dhr. Monkou: Het plein is ideaal. Tos moet na 17.00 uur weg, daarna gaan we naar de Vlaardingerdijk.

(Conclusie tijdens bijeenkomst: hetgeen wat van belang is: capaciteit, budget en tolerantie).

Dhr. Monkou: Er zijn verschillende pleinen. Eigenlijk dienen wij jongeren mee te nemen naar een andere plek. Jongeren willen blijven op de plek waar ze zijn.
Mevr. Schlärmann: Een vereniging gaat niet naar een wijk of een plein. Dat is hun ding niet. Zij hebben hun eigen plek. Daarnaast hebben ze ook hun wedstrijden.
Dhr. Djuricic: Verenigingen gaan niet naar de wijken toe, behalve als ze hiervoor betaald worden.
Mevr. Paul: Op het moment is het een zooitje. Kinderen zijn hartstikker leuk bezig, maar overal ligt hondenpoep. Zo kunnen de kinderen lastiger buitenspelen. Het zou fijn zijn als hierop gelet wordt.
Mevr. Klein: In het Volkspark/Sterrenbos is veel overlast van mensen die drugs gebruiken.
Dhr. Monkou: Uiteindelijk leggen we het bij de jongeren neer. We stimuleren echter wel.
Mevr. Schlärmann: Verenigingen trainen vijf dagen in de week in hun club. Ze doen het niet voor de betaling. Ze hebben andere werkzaamheden.

Stelling 5:
Welke activiteiten zou u bij voorkeur in uw eigen wijk willen terug zien en wat kunt u zelf doen om deze activiteiten in uw wijk te organiseren?

Mevr. Haque: Overal zijn voetbalvelden. Veel meiden voetballen niet. Het zou fijn zijn als er een tennisveld was, een volleybalveld, gewoon meerdere sporten in de wijk. Of die eventueel mogelijk zijn op dat veld? Bij nieuwe sportvelden graag kijken naar meer mogelijkheden dan alleen voetbalvelden.
Dhr. Engin: Er zou meer binnensportruimte voor vechtsporten dienen te komen.
Dhr. Visser: In West hebben we geen veldjes. Vlaardingerdijk is buiten de wijk. In Nieuwland zijn veel veldjes. In West niet. Wij willen ook pleinen, net als de Frans Halsplein. Geef jongere van 16/17 ook de kans om daar te spelen.
Dhr. Monkou: buurtsportwerk zorgt voor activiteiten. In West kun je sportactiviteiten nergens neerzetten, dus moet worden uitgeweken naar de buitenwijken.
Mevr. Klein: In West zijn geen veldjes. Als ik iets wil organiseren, is het niet mogelijk. Veldjes zijn hiervoor nodig. Ik vind alle sporten leuk. Kennismaken met andere sporten is ook leuk. Niet standaard voetbal. Niet iedereen houdt hiervan.
Mevr. Haque: We hebben het steeds over jongeren, er is ook een grote groep ouderen die niet aan sporten toekomt. Er is ook een stimulans nodig voor ouderen.

(Vraag: wat is er voor ouderen nodig?)
Mevr. Haque: Mensen willen bijvoorbeeld een jeu de boule baan. Als het er is, doen mensen er eerder iets mee.

Mevr. Yildiz: De meeste die bij ons komen zijn jongeren of mensen van middelbare leeftijd. Senioren komen er heel weinig. Als ze wel komen, hebben ze lichamelijke klachten. Ze blijven heel kort. Ik zou ze wel meer willen hebben. Degene die blijven moeten vaak van hun huisarts, die moeten wel. De groep van 30/40 jarige blijft wel lang. Vooral vrouwen zijn doorzetters.
Mevr. Schlärmann: Is verbaasd dat er bij jongeren niet bekend is welke sporten er in de gemeente allemaal zijn. Hoe komt dit? In Schiedam zijn er veel soorten sporten. Als jongeren het niet weten wat er is, kunnen ze niet kiezen. Bekendheid dient verbeterd te worden.
Mevr. Klepke: Als je ziet wat er is, is het makkelijker er gebruik van te maken.
Dhr. Monkou: Op de basisschool krijg je drie keer in de week gym. Op het voortgezet onderwijs moet je smeken om te sporten.
Mevr. Klepke: Bij ons op het voorgezet onderwijs is er 2 x in de week gym.
Mevr. Klein: het verschilt per school hoeveel gym je hebt.
Dhr. Djuricic: Na groep 8 gebeurt er bijna niets meer. Na groep 8 krijg je niet meer te horen wat er allemaal voor sport is in de gemeente. Als er elk jaar een nieuwe folder komt, dan blijft het beter hangen.
Dhr. Monkou: Verenigingen dienen meer naar het voortgezet onderwijs te gaan.
Dhr. Kloosterman: De jeugd is een beetje uitgekeken op standaardsporten. Ze willen iets extremer. Ze willen iets vernieuwend, iets met actie. Bijvoorbeeld skaten.
Dhr. Djuricic: In groep 8 heb je schooltoernooien. In voortgezet onderwijs heb je niets meer, alleen een paar uur gym. Wel doorgaan met schooltoernooien op het voortgezet onderwijs.
Mevr. Yildiz: Dit lijkt me niet handig, vanwege de ruzies. Gegarandeerd krijg je hiervan ruzie.
Dhr. Monkou: Als je kijkt naar voetbal, daar wordt ook nog steeds ruzie gemaakt.
Mevr. Haque: Als jongeren sporten heb je geen last van ze. Anders gaan ze maar hangen.
Dhr. Monkou: Veel jongeren weten niet wat er gebeurt in Schiedam, in de wijk. We zijn bijvoorbeeld wezen skiën in Oostenrijk. Ik werk als buurtsportwerker stedelijk.
Dhr. Kloosterman: Ik heb daar niets van meegekregen.
Dhr. Engin: Bij een bezoek aan een gemeente in Duitsland bleek dat elke wijk een vereniging heeft waar ook ruimte is voor sport. Handhaving van de buitenruimte is de verantwoordelijkheid van de gemeente, de binnenruimte van de vereniging. Als er problemen zijn, kan gemeente ingrijpen. In elke wijk zou er een ruimte dienen te zijn waar jongeren heen kunnen.
Dhr. Engin: wij zijn vrijwilligers. Ik weet niet wat van ons verwacht kan worden.

(Vraag: welke voorzieningen zijn nodig om iets voor elkaar te krijgen? Waar kan gemeente in ondersteunen?)
Dhr. Visser: Het is nu moeilijker om bewoners te betrekken. Nu is het allemaal commercieel geworden. SWS dient jongeren en ouderen naar binnen te halen in de wijkcentra. Jongeren komen niet binnen, omdat ze overlast kunnen veroorzaken.
Mevr. Haque: Het ligt ook aan de jongeren die binnenkomen. Als er een vraag is vanuit de wijk, kan het wijkcentra het organiseren.
Mevr. Paul: Bij ons thuis willen ze zwemmen. Niet zozeer wedstrijd zwemmen, maar vrij zwemmen. De tijden komen vaak niet uit. Buiten zwemmen willen ze ook graag, maar dat is bijna niet mogelijk.
Mevr. Schlärmann: In sportnota gaat het ook om verenigingen. Die hebben ook problemen. Soms is het te duur. Verenigingen hebben verplichtingen, zaalhuur bijvoorbeeld. Beleid gemeente dient ook te zijn om verenigingen te faciliteren, te ondersteunen. Met name financiële facilitering is hierbij belangrijk. (Antwoord: Volgende week is er een bijeenkomst voor verenigingen).

Afsluiting: dank voor de inbreng.

Samenspraakbijeenkomst sportnota 3 juni 2008
Bijeenkomst in wijkcentrum 'De Blauwe Brug'

Aanwezigen: Dhr. Westerveld, Joke van der Lans, Marjo Oorschot, Dhr. Van der Ploeg, Mevrouw Scheffer, Dhr. Van der Touw, Dhr. Dijkgraaf, Mevrouw Dijkgraaf, Dhr. Schenk, Dhr. Willems, Mevrouw Willems, Dhr. Herpers, Jos van Setten (raadslid), Mevrouw Geurtsen (raadslid), Roxanne Nelemans (buurtsportwerker), Ismael Celen (buurtsportwerker), Dhr. Gouweleeuw (raadslid).

Afmeldingen: Corry Conijn, Rob Luiting, Anton Groenedaal, M.P.B. van Putten.

Opening bijeenkomst
Presentatie.

Naar aanleiding van de presentatie zijn er een aantal vragen.
Joke van der Lans: Wordt gehandicaptensport ook meegenomen in de nota? Zijn er daarnaast voldoende financiële middelen beschikbaar om het plan te financieren?
Antwoord: Het signaal over financiën is bekend, is reeds aangekaart. De voorbereidingen hiervoor lopen. Ten aanzien van gehandicapten sport, momenteel is er nog geen specifieke doelgroep subsidie. Gekeken kan worden of er meer doelgroep specifieke subsidie kan komen.
Mevrouw Geurtsen: Maak gebruik van wat er al is. Leg verbindingen met wat er al is.

Vraagstelling 1
Sport in de wijk dient een bredere functie dan bewegen alleen. Wat is volgens u het belangrijkste neveneffect van sport in de wijk?

Roxanne Nelemans: Contacten leggen met jongeren, met leeftijdsgenoten.
Dhr. Dijkgraaf: Het gaat ook om de sociale samenhang van de wijk zelf. Het is leuk om te zien. Het geeft meer warmte aan de wijk. Probeer trapveldjes te onderhouden (Schiedamseweg). Als het regent is het één grote modderpoel.
Dhr. Gouweleeuw: Ik pleit voor kunstgras.
Dhr. Dijkgraaf: Ik pleit voor onderhoud. Op welke manier dit is, laat ik aan professionals over.
Dhr. Gouweleeuw: Wij dienen aan te geven wat onze wensen en behoeften zijn. Of het haalbaar is, dat is een tweede.
Dhr. Herpers: Graag kunstgras (Valeriusveld, 2e trapveld), anders in ieder geval inrichting zonder honden.
Dhr. Van der Ploeg: Voorbeeld van een goed trapveld is Bachplein.
Ton Rutten: Dus belangrijk zijn: sociale component, ontmoeting en uitstraling van de wijk.
Mevrouw Willems: Mensen van 'De Minnie Mouse' zijn uitgenodigd om in de dierentuin te komen om iets te betekenen voor uitzichtloze zieke mensen, vooral voor kinderen. Er komt een actie in Bachplein waar toelichting wordt gegeven over 'De Minnie Mouse'.
Zelika Udovicic: Bachplein kan zorgen voor ontmoetingsplek en jongeren kunnen hier sporten.
Roxanne Nelemans: Er is daarnaast ook jongerenoverlast.

Samenvatting: Belangrijke bijdrage van sport zijn: uitstraling wijk, contacten, kans overlast om te buigen tot iets positief voor jongeren en ouderen.

Vraagstelling 2
In de Schiedamse wijken worden reeds diverse wijksportactiviteiten aangeboden maar vindt de doorstroming naar de georganiseerde sport maar mondjesmaat plaats.

Het lidmaatschap van de inwoners van de Schiedamse wijken ligt ver onder het Nederlandse gemiddelde. Hoe zou dit komen en op welke wijze kan deze doorstroming beter vorm krijgen? Welke rol is er voor de gemeente weggelegd?

Mevr. van der Lans: Er is al meegenomen in ander beleid dat mensen met een minimuminkomen extra bijdrage kunnen krijgen. Hier wordt nog niet veel gebruik van gemaakt. In Tuindorp hebben we een spreekuur waar mensen informatie kunnen krijgen. Er zouden meer opendagen moeten zijn, minstens één keer per jaar om te weten wat er allemaal mogelijk is. Informatieverstrekking is op dit moment minimaal.
Mevr. Willems: De huren zijn hier veel hoger dan in Vlaardingen en in andere steden. Hierdoor hebben mensen minder te besteden. Dit kan ervoor zorgen dat ze minder lid worden van verenigingen.
Dhr. Willems: In z-flats hebben ze sportvoorzieningen gemaakt. Hiervan kunnen de scholen ook gebruik maken. Er wordt weinig gebruik van gemaakt. Er zou meer gebruik gemaakt moeten worden van de voorzieningen die er zijn. Jongeren zouden gemotiveerd moeten worden om daar te gaan sporten in plaats van te gaan hangen. Mensen die in de sport zitten zouden hierin een bijdrage kunnen leveren; bijvoorbeeld verenigingen, scholen.
Roxanne Nelemans: Wat jongeren waarschijnlijk tegenhoud om lid te worden is het binden aan. De verplichtingen en het geld houdt de jongeren tegen.
Dhr. Dijkgraaf: Ik heb soms het idee dat de minima geen stap durven zetten, omdat ze zich schamen. Als je over jezelf zegt ik word gesubsidieerd klinkt dit niet goed. Daarnaast zijn de sportverenigingen niet te veel geclusterd bij elkaar? Dan gaat het ook om bereikbaarheid. Openbaar vervoer gaat naar de wijken toe. Zou met sport ook zo moeten zijn.
Mevrouw van der Lans: Rotterdampas wordt door veel minima gebruikt. Kan ook meer gebruikt worden voor het sporten. Als je bijvoorbeeld voor de helft van de prijs kan sporten, moet het geen probleem zijn.
Rob Spit: Er is een sportpas in Schiedam.
Dhr. Herpers: De buurt vergrijst. Ouderen nemen niet snel deel aan sporten. Er is wel voldoende aanbod.
Mevr. Van der Lans: Bij de wijken zou je informatie moeten leggen. Je moet mensen mondiger maken zodat ze het kunnen uitleggen wat ze willen.

Er zou meer publiciteit in heel Schiedam moeten komen, maar ook per wijk.

Ton Rutten: We zijn bezig met een sportgids, waar alle informatie in Schiedam beschikbaar is. Daarnaast waar mogelijk ook informatie specifiek voor bepaalde doelgroepen. Iedereen die wil sporten kan hier zijn informatie vandaan halen. Deze kunnen bij de bewonersverenigingen liggen.
Dhr. Gouweleeuw: Gegevens staan ook in Stadsgids. Ik zeg niet dat het werkt, maar gegevens zijn er wel.
Roxanne Nelemans: In ieder wijkcentrum worden ook sportactiviteiten georganiseerd. Deze informatie ligt bij de balie.

Vraag: hoe krijg je ouderen aan het bewegen?
Dhr. Herpers: Ik heb er geen oplossing voor.
Roxanne Nelemans: Wijkcentra's hebben daar toch ook een rol in?
Dhr. Dijkgraaf: ik ben door mijn gezondheidsproblemen actiever gaan sporten. Het zou eerder moeten beginnen. Bewustwording en zelfredzaamheid zijn belangrijk. Vroeger ging ik met mijn auto weg, nu fiets ik.
Mevr. Van der Lans: Er is een tuinen project in Tuindorp. Zo helpen we tuinen op te knappen van elkaar. Dit is goed voor beweging en contacten onderling.

Vraagstuk 3
Waar moet de sport in de wijk plaatsvinden; op trapveldjes, buurtpleintjes en schoolpleinen in de wijk of eerder op de sportterreinen aan de rand van de wijk?
Moet sport naar de wijk komen of moet de wijk naar de sportaccommodaties gaan?

Dhr. Herpers: Een school op de P. van Amrooylaan stelt hier ruimte beschikbaar om te sporten. Als bereikbaarheid beter is, heeft dit een positieve invloed op sporten.
Ismael Celen: Wij brengen sport naar de wijk toe. Wij spreken jongeren aan om te bewegen, om naar een vereniging te gaan. Ouders komen laat thuis. Als sport beter bereikbaar is, dan is het makkelijker voor jongeren om naar vereniging te gaan. Belangrijk is sport in de wijken.
Dhr. Dijkgraaf: In Kethel zijn twee sportverenigingen samen gegaan uit noodzaak omdat er te weinig leden waren. Nu groeien ze uit hun jasje. Nu komen ze met varianten om uit te kunnen breiden. VVK en Spaland willen allebei uitbreiden. Als er een nieuwe vestiging wordt geopend, gaat dit geld kosten. Als het zo goed met ze gaat, kunnen ze zelf ook een bijdrage leveren. Als ze uit de wijk weggaan, dan dient er wel iets anders voor terug te komen.
Rob Spit: Er dient rekening gehouden te worden met de veiligheidscontouren van het vliegveld. Uitbreiding is hierdoor belemmerd.
Dhr. Dijkgraaf: Je moet iets bieden waarmee de verenigingen uit de voeten kunnen.
Rob Spit: Woensdag is hierover overleg met de verenigingen.
Mevr. Willems: Als je zorgt dat alles goed onderhouden is, mooi vlak, dan kan ook Minnie Mouse hier gebruik van maken. Dan kan Minnie Mouse overal neergezet worden.
Dhr. Gouweleeuw: Sportveldjes in de wijken zijn belangrijk. Hier moet je veel aandacht aan geven. Eerste punt is duidelijk, in de wijken.
Bobby Scheepe: er zouden meer buurtsportwerkers in de wijken moeten zijn. Dat er altijd activiteiten worden georganiseerd.

Vraagstelling 4
Wie dient het activiteitenaanbod in de wijk op zich te nemen? Is dit vooral een taak van de bewoners van de wijk of juist eerder een taak van andere partijen? En zo ja, welke partijen? (gemeente, sportvereniging, wijkschool etc.)

Ismael Celen: Uitbreiding buurtsportwerk is gewenst. We zijn nu met zijn tweeën. We proberen samen in heel Schiedam te zijn. Uitbreiding van uren en mensen is wenselijk.
Mevr. Willems: De Minnie Mouse biedt mogelijkheid van een sociale dokter.
Roxanne Nelemans: Er zou volop ingezet moeten worden op de trapveldjes die er al zijn.
Dhr. Dijkgraaf: Ik denk dat ik niet snel zelf iets zou organiseren. Een bewonersvereniging zouden we hiervoor kunnen uitdagen. Er is interactie nodig. Het gaat om promotie.
Mevr. Van der Lans: Je hebt met leeftijden te maken en zeker tot een jaar of veertien kun je veel doen binnen de wijk. Daarnaast dient het clubhuis open gesteld te blijven. Mensen uit Vlaardingen komen bij ons koffie drinken omdat het zo gezellig is. De sociale contact binnen de wijk. Goed om binnen de wijk contact te houden.
Dhr. Herpers: Er zijn een aantal activiteiten die georganiseerd worden voor diverse groeperingen in Groenoord. Vaak zijn het de bewoners die de initiatieven nemen. In samenwerking met woonplus komen er dan activiteiten.
Mevr. Oorschot: Als je een wijk hebt van vier straten, hoe kom je dan aan mensen? Bij ons moet het allemaal in de avonduren gebeuren.
Mevr. Van der Lans: Je kunt samen iets organiseren met andere pleintjes. Dan heb je toch meer vrijwilligers.

Vraag: Hebben jullie liever dat dit komt vanuit professionele hulp?

Mevr. Oorschot: Ja, want het is niet haalbaar voor ons om dit te regelen. Het komt steeds neer op dezelfde vrijwilligers.
Roxanne Nelemans: Wij werken vanuit de vraag van de jongeren. Dan gaan ze het samen met ons regelen.
Dhr. Gouweleeuw: De verenigingen hebben veel moeite vrijwilligers te werven om alles intern te regelen. De blik naar buiten is daarom moeilijk. Door samenwerking zou meer mogelijk zijn.

Samenvatting: Meer samenwerking met diverse partijen. Daarnaast te kort aan vrijwilligers.

Roxanne Nelemans: We gaan met de jongeren paintballen in Delft. Dit kan voor 25 euro per persoon. Als we dit in Schiedam doen, dan kost dit 1500 euro. Met een budget van 600 euro per jaar is dit niet te realiseren. We proberen zoveel mogelijk in Schiedam te doen, maar wanneer het te duur is, dan gaan we buiten de stad.

Vraagstelling 5
Welke activiteiten zou u bij voorkeur in uw eigen wijk willen terug zien en wat kunt u zelf doen om deze activiteiten in uw wijk te organiseren?

Dhr. Dijkgraaf: We hebben pas een nieuwe sportclub gekregen, maar hier hangt wel een prijskaartje aan. Veel mensen kunnen dit niet betalen. Het zou betaalbaar gemaakt moeten worden. Health city kost 60 euro per maand. Veel mensen kunnen dit niet betalen.
Ismael Celen: We wilden hier heen gaan met de jongeren, maar het is te duur.
Dhr. Dijkgraaf: Ze willen mensen wel binnen halen, maar ze zullen moeten zakken met hun prijzen. Misschien zou de gemeente dit deels kunnen subsidiëren.
Mevr. Lans: Met Health city zijn afspraken gemaakt dat mensen goedkoper kunnen sporten. Ouderen willen vooral wandelen. Veel ouderen gaan niet met vakantie. Ze willen niet alleen gaan wandelen. Het zou mooi zijn als er in de zomer iets voor ouderen georganiseerd wordt, zodat ze met meerdere mensen kunnen wandelen. Wij zijn zes weken dicht, dan lopen deze mensen als het ware met hun ziel onder de arm. Ik praat over mensen van 75. Die willen samen wat drinken, stuk wandelen. Dan hebben ze toch wat kilometers gemaakt.
Ismael Celen: Wij hebben behoefte aan een basketbalveld.
Dhr. Gouweleeuw: waar dan?
Roxanne Nelemans: In Woudhoek is het sportveld een beetje jammer. Het is een basketbalveld, maar deze is niet zo goed.
Ismael Celen: Als je het huidige plekje kan opknappen is dit al één.
Dhr. Herpers: Wat denken jullie van trapveld achter de Maassteden? Het huidige trapveldje is wijk kwijt.
Ton Rutten: Trapveldje moet gehandhaafd blijven.
Dhr. Willems: Een mountainbike veld. Dit is er wel in Rotterdam. Een skatepark eigenlijk. Hier vraagt jeugd naar, en dat is er niet.
Roxanne Nelemans: Met name vanuit Groenoord is hier vraag naar.
Dhr. Gouweleeuw: Er is wijkteam voetbal georganiseerd. Dit was een groot succes. Dit is twee, drie jaar geweest. Is toen een stille dood gestorven, maar misschien kan hier weer naar gekeken worden. Dit was goed voor sociale contacten, want er waren veel mensen.
Bobby Scheepe: Vrijdag is er voor het eerst skatenight voor jong en oud.
Ismael Celen: In de zomer is er voor heel Schiedam summer madness.

Vraagstelling 6
Welke hulp heeft u eventueel nog nodig van andere partijen om dit mogelijk te maken en hoe zijn uw ervaringen met deze partijen? (sportverenigingen, TOS, Stichting Welzijn Schiedam, buurtbewoners, gemeente, scholen etc.)

Dhr. Herpers: Ik heb de indruk dat Tos goed werkt.
Mevr. Scheffer: Ik heb een andere mening. Tos zit bij ons op de bankjes en de kinderen sporten. Ze komen met auto op het plein. Dat is al gevaarlijk. Dan delen ze de spullen uit de auto uit en ze zitten op de bank.
Mevr. Willems: Bij De Minnie Mouse zijn we intensief met de kinderen bezig. Tos is bij ons niet aan de orde.
Dhr. Dijkgraaf: Ik ken Tos niet zo goed. Dat is een mobiele organisatie. Is het een idee gebruik te maken van Duimdrop?
Bobby Scheepe: Duimdrop gaat vooral over uitwisselen van speelgoed. Tos is daarnaast meer voor sport.
Mevr. Geurtsen: Zou het een idee zijn de scouting meer te betrekken? Misschien zou contact gelegd moeten worden via bewonersvereniging. Je ziet ze niet actief in de stad. Wat je niet actief ziet, trekt ook minder. Er wordt door veel partijen iets gedaan. Ik heb scouting nog niet gehoord die ook betrokken kan worden. Ik denk dat ze graag betrokken willen worden.
Dhr. Dijkgraaf: Misschien kunnen ze het basketbalveld opknappen.
Ton Rutten: Er gebeurt al veel. Veel partijen doen dit onafhankelijk van elkaar. Zou regierol bij gemeente moeten liggen?
Dhr. Van der Ploeg: Degene die gesubsidieerd worden, zoals Tos, worden te weinig gecontroleerd of ze doen wat ze moeten doen.
Roxanne Nelemans: We worden wel gecontroleerd.
Dhr. Van der Ploeg: Ik heb het over alle organisaties die gesubsidieerd worden.
Dhr. Dijkgraaf: Je zou een afspraak kunnen maken dat er ook een bijdrage aan de wijk geleverd dient te worden. Dit dient dan verantwoord te worden. Zo kun je verenigingen op een vriendelijke manier naar de wijken toe laten komen.
Ton Rutten: Dit komt terug in het subsidiebeleid.
Dhr. Gouweleeuw: Is in het verleden ook gebeurt.

Samenvatting: Er gebeurt al veel. Samenhang kan versterkt worden.

Dhr. Dijkgraaf: Er is nog te veel hokjesgeest. Als er eenmaal samenwerking ontstaat, komt het wel goed.

Wie zou dit moeten regelen?

Roxanne Nelemans: Organisaties zijn ondanks dat ze gesubsidieerd worden, wel zelfstandig. Om ons doel te bereiken hoeven we niet samen te werken met anderen. Ik durf niet te zeggen of deze samenwerking gaat gebeuren.
Dhr. Gouweleeuw: De regierol ligt bij gemeente.
Dhr. Dijkgraaf: Misschien is het een idee dat er een bijeenkomst is waar alle organisaties gratis een kraam op de braderie in wijken kunnen zetten om kennis te maken met elkaar.
Dhr. Gouweleeuw: Dit gebeurt binnenkort.

Het is alleen Groenoord en Kethel die aanwezig zijn (daarnaast één uit Woudhoek).

Mevr. Willems: De vergunningen gaan zo moeizaam in Schiedam. Anders had 'de Minnie Mouse' meer kunnen doen. Zonder vergunningen mogen we niet in de buitenruimte staan. Vanaf januari zijn ze hier mee bezig. Dat is een traject voor het hele jaar.
Zelika Udovicic: Zijn er naast gehandicapten andere bevolkingsgroepen die vanuit dienst sport en recreatie actiever benaderd dienen te worden?
Mevr. Van der Lans: De allochtonen. Het kost moeite om hun mee te krijgen naar activiteiten. Ik kom bij de mensen thuis om koffie te drinken. Je krijgt ze alleen niet mee de wijk in. Ze zoeken wel elkaar op.
Dhr. Dijkgraaf: Ik kan me qua cultuur voorstellen dat allochtonen minder sporten. Ik heb het idee dat ze vooral op straat sporten. Jeugdsportstimulering is daarnaast ook belangrijk.
Ismael Celen: Wij houden bij wie er op straat aanwezig zijn. Ik heb meer met allochtonen dan met autochtonen te maken. Autochtonen zitten eerder achter hun mooie computer. Door het financiële plaatje kunnen allochtonen zich niet inschrijven bij een vereniging. Dames (12 tot 23) onder de jongeren moeten meer gestimuleerd worden om te sporten.
Mevrouw Willems: 'De Minnie Mouse' is eigenlijk een attractie. Tos zou aanwezig kunnen zijn bij de Minnie Mouse. Misschien kunnen ze hier iets van opsteken.

Bijlage 12 Verslag bijeenkomst sportverenigingen

Samenspraakbijeenkomst sportbeleid
Sportverenigingen – maandag 26 mei

Aanwezigen:
P. Broekhof (S.S.V.), André Hoving (HBSS), Berry de Koning (Hermes DVS), Jos Goedhart (HBSS), Ileana van den Bosch (basketbalvereniging Juventus), Jacob Wiersma (VVK), R. Spit (Directeur DSR a.i.), T. Rutten (beleidsmedewerker DSR a.i.) en Fer Schroeders (Jeugdsportstimulering DSR).

Bijeenkomst wordt geopend. Allereerst stelt Rob Spit de vraag hoe het komt dat de sportverenigingen lauw gereageerd hebben op de bijeenkomst over de sportnota. De opkomst is namelijk gering. Hier dient wel bij gezegd te worden dat er alle waardering is voor degene die wel aanwezig zijn. Alle aanwezigen krijgen de kans om hun mening te geven.

Berry de Koning: Misschien hebben verenigingen het gevoel dat hun inbreng beperkt is. 5 jaar geleden was er ook een bijeenkomst en die zat bomvol. In de nota herkenden verenigingen weinig van hun inbreng terug. Er was geen financiële onderbouwing.
André Hoving: Misschien speelt er vergadermoeheid. En dat men teleurgesteld is in de gemeenteraad. Er is in de gemeenteraad te weinig aandacht voor sport. In het coalitieakkoord wordt sport slechts 4 keer genoemd. De onderwerpen die in combinatie worden genoemd met sport, daar hebben de sportverenigingen niets mee. Er is te weinig geld om echt iets te kunnen doen.
P. Broekhof: Ik wil liever niet spreken voor andere mensen. Misschien is het beter om degene die niet zijn gekomen hier direct mee te confronteren. Wel denk ik dat een rol speelt dat veel amateurverenigingen te weinig bestuursleden hebben. Allemaal hebben we het te druk. Veel dingen moet binnen de vereniging zelf gebeuren. Hiervoor zijn meer vrijwilligers nodig. Nu willen veel mensen alleen sporten en zich niet inzetten voor de vereniging.
Ileana van den Bosch: Het is dat ik gebeld was, anders wist ik niet dat er vanavond een bijeenkomst was. De brief is waarschijnlijk blijven steken bij secretaris. We hebben het druk, daardoor blijven er dingen steken.
P. Broekhof: De communicatie in een vereniging is belangrijk.
Jacob Wiersma: Besturen is sturen. Dit betekent ook prioriteiten stellen. De gemeente gaat over de faciliteiten en het geld. Het proces duurt bij de gemeente alleen zo lang. Er worden maar nota's gemaakt, maar er moet gewoon iets gedaan worden. Er is te lang niets gedaan. Vrijwilligers hebben geen vertrouwen in de politiek. De gemeente dient te sturen, prioriteiten te stellen. Er moet iets gebeuren. Als je iets geeft, mag je iets terugverwachten.
Jos Goedhart: Het is een kwestie van tijd en een kwestie van keuzes maken. Ik heb weinig contact met andere verenigingen, dus ik kan niet zeggen waarom zij er niet zijn. We zijn als vereniging afhankelijk van de gemeente, vandaar dat ik er wel ben.
Rob Spit: Het gaat om zeggen wat je doet en doen wat je zegt.
André Hoving: De financiën van de gemeente zijn onoverzichtelijk. Er zou meer transparantie moeten zijn, zodat men kan zien waar het geld aan is uitgegeven.
Ileana van den Bosch: Op die manier kan er ook beter op worden toegezien. Dan kan het ene jaar de ene vereniging extra geld krijgen en het andere jaar weer een andere vereniging.
P. Broekhof: Maak het simpel voor anderen.

Ileana van den Bosch: Er zou eigenlijk 1x per jaar een bijeenkomst tussen gemeente en verenigingen moeten zijn. Dan kan besproken worden welke plannen de gemeente voor het komende jaar heeft en hoe de financiën worden verdeeld.
Rob Spit: Op dit moment is het samenbrengen van mensen in Schiedam nog te versnipperd. 30 mei is er een excursie naar drie gemeenten; Utrecht, Gouda en Ridderkerk. Gekeken wordt hoe het in deze gemeenten gaat. Hier komt een verslag van dat beschikbaar wordt gesteld. Op dit moment zit een aantal raadsleden ons achter de vodden. Door de gemeenteraad wordt sport nu belangrijk gevonden. Dat is ook de reden dat de sportnota nu eerder wordt herzien.
André Hoving: Dus de nota van 2 jaar geleden was bagger? Hierin was te weinig concreet gemaakt.
Rob Spit/Ton Rutten: We moeten elkaar scherp houden. We moeten weten wat we van elkaar mogen verwachten. De nota kan niet direct gerealiseerd worden. Ook de financiën moeten nog beschikbaar komen.
P. Broekhof: In de nota dienen prioriteiten te worden aangegeven. Aangegeven dient te worden welke resultaten te verwachten zijn en wanneer dit gerealiseerd wordt.

Presentatie Ton Rutten.
Er komt in de nieuwe sportnota een evaluatie van het voorgaande sportbeleid. Wat is er terecht gekomen van het vorige beleid? Wat is niet gelukt? Wat is de reden dat deze dingen niet gelukt zijn? Het meerjaren-activiteitenplan dient klaar te zijn voor november zodat dit in de begroting meegenomen kan worden.

P. Broekhof: Inspraakmogelijkheid in juli/augustus is niet ideaal.
Rob Spit: We hebben het hier intern over gehad. Als de inspraakmogelijkheid later is, kan het meerjaren activiteitenplan niet in de najaarsbegroting mee.

Stellingen

Vraagstelling 1
De gemeente zou graag zien dat sport wordt ingezet binnen diverse beleidsterreinen zoals onderwijs, welzijn, jeugdbeleid en integratie. Van sportverenigingen wordt verwacht dat zij een sterke partner zijn door onder meer bij te dragen aan wijkgericht werken, buurtsportverenigingen, opvang hangjongeren, kennismakingstrajecten op school, brede school, obesitasprogramma's, huiswerkbegeleiding, kinderopvang etc.
Zijn er voor u als vereniging voldoende mogelijkheden om aan deze wens te voldoen? Zo niet, welke ondersteuning heeft u daarbij nodig (handjes, beleid, vrijwilligers, geld, ruimte etc.) en welke rol kan de gemeente hierbij spelen?

André Hoving: Als wij vragen om vrijwilligers, waar trekken jullie dat blik dan open?
Jos Goedhart: Voor ons gaat het om de stap van vrijwilligers naar werknemers; om betaalde krachten. Op dat moment moet je een verenigingsmanager hebben.
André Hoving: Er zijn faciliteiten nodig om aan een vraag van de gemeente te kunnen voldoen.
Jos Goedhart: Je bent een van de gebruikers van iets anders in de locatie. Echt een beroepskracht nodig. Met één persoon ben je te kwetsbaar, je hebt al snel twee mensen nodig. Dit was voor ons een te grote stap, daarom wachten we nu met het overgaan op betaalde krachten. Eind van het jaar praten we verder.
Ileana van den Bosch: Ik vind het gewaagd van de gemeente dat ze dit van de verenigingen vragen.

Ton Rutten: Het is een ontwikkeling. Gemeente zegt wij vinden dat er al veel geld naar sport toe gaat. Sport kan bijdragen aan veel problemen waar de gemeente mee zit. Gemeente kijkt waar sport kan worden ingezet.
P. Broekhof: In Kralingen kreeg vereniging er extra geld voor. Het kan allemaal, maar je hebt vrijwilligers nodig. Je hebt een andere organisatie nodig op het moment dat er betaalde krachten bij komen.
Rob Spit: Het is een beslag op ruimte wanneer er sprake komt van multifunctioneel gebruik.
André Hoving: Wij hebben hier positieve ervaring mee, met multifunctioneel gebruik. Bij ons komen er mensen bridgen.
Jacob Wiersma: Wij hebben een vereniging van, voor en door leden. Wij runnen onze vereniging met vrijwilligers. Dat is een prestatie om dat te doen. We hebben een discussie of we mensen fooi moeten geven. Als we mensen moeten gaan betalen, valt de basis van de vereniging weg. We kunnen op onze core business niet groeien, daar hebben we de ruimte niet voor. Er is een andere organisatie nodig. Als je de ene persoon wel betaald en de andere niet, dan gaat degene die niet betaald krijgt weg.
Jos Goedhart: Je praat echt over grote bedragen. Je dient normale bedragen te betalen om te concurreren met andere instellingen. Vrijwilligerswerk doe je omdat je het leuk vind, omdat bijvoorbeeld je kinderen lid zijn. Wie voelt zich verbonden voor de andere groep? De vrijwilligers kunnen dat niet doen.
Ton Rutten: Politiek verwacht niet dat alle verenigingen extra faciliteiten biedt. Er wordt gekeken waar sport een rol kan spelen bij andere problemen in de gemeente.
P. Broekhof: Plezier moet bij iedereen terugkomen. Als dat er is, zal je zien dat mensen die normaal zeggen ik heb het druk, druk, druk dat ze zien dat er iets verandert is. Misschien willen ze dan toch helpen. Als de mensen zien dat de vereniging alleen maar draaiende kunnen houden op het moment dat mensen helpen, zal men eerder helpen.
Ton Rutten: Het zal per vereniging verschillen in hoeverre ze aan de verwachtingen van de gemeente kunnen voldoen. Per vereniging zal het verschillen wat ze nodig zouden hebben om er iets aan bij te dragen. Er zijn gemeenten die zeggen als de verenigingen iets willen doen, dan geven we subsidie. Als ze niets willen doen, dan niet.
Jacop Wiersma: Er gebeurt al van alles. Het kan altijd beter. Je zou kunnen zeggen wij koesteren de vrijwilligers. Dat is een hele andere benadering. Ik zou het om willen draaien. Laten we nu eens trots zijn op wat er is. Laten we daar op voortborduren. Laat de sportverenigingen het zelf uitzoeken en ga ze stimuleren om het zelf op te pakken.
André Hoving: Je bent al op het gebied van andere problemen bezig. Mensen zitten niet te wachten op hangjongeren. Het is ons probleem niet. De politiek probeert iets waar ze mee in hun maag zitten bij de sportverenigingen neer te liggen, dan zijn zij er van af.
Jos Goedhart: Hangjongeren kunnen een negatieve invloed hebben op de rest van de groep.
Jacop Wiersma: Wij hebben in de vereniging onze normen en waarden. Als ze zich daar niet aan houden, worden ze weggestuurd. Er zijn jongeren die eerst bij onze vereniging actief waren en nu hangjongeren zijn geworden.
Ton Rutten: Er zijn specifieke verenigingen die zich hier mee bezig houden.
Ileana van den Bosch: Iedere vereniging pakt zijn eigen stukje op. Bij ons in Oost hebben we veel allochtonen. Wij proberen de jongeren bij ons binnen te halen. Dat is beter dan dat ze de boel buiten lopen te vernielen.
Ton Rutten: Gemeente weet misschien niet wat de verenigingen al doen.
Ileana van den Bosch: Misschien is het handig als de gemeente een duidelijk beeld hebben wat de verenigingen al doen.
Ton Rutten: Graag dit bij dienst sport en recreatie aangeven. Wij brengen ook in kaart wat verenigingen al doen.
Jos Goedhart: Je bent preventief bezig en dat is lastig te meten.

Vraagstelling 2
Hoe kijkt u als vereniging aan tegen de huidige huurtarieven (zowel voor binnen- als voor buitensportaccommodaties) en de subsidies die voor sport beschikbaar zijn?
En wat vindt u van extra financiële ondersteuning/waarderingssubsidie vanuit de gemeente voor verenigingen die zich breder inzetten (bijdrage aan gemeentelijk beleid wordt beloond!)?

André Hoving: Waarom worden verenigingen die een positieve bijdrage geven niet met een bedrag beloond? Verenigingen die zich extra inzetten zou de gemeente extra moeten financieren. (bijv. huurtarief verlagen, mogelijkheid kosten ergens anders aan te besteden)
P. Broekhof: Het is belangrijk de positieve bijdrage zichtbaar te maken. .
Ton Rutten: hebben jullie het idee dat jullie terecht kunnen voor subsidie van de gemeente?
P. Broekhof: Elk jaar doen wij een subsidie aanvraag die gehonoreerd wordt.
Jacob Wiersma: Huurtarieven zijn te hoog. Met gas, licht en huur erbij komt dit neer op veel geld. Er zijn verenigingen die geen huur betalen, omdat ze in de problemen zijn geraakt. Dat was eigenlijk bestuurlijk wanbeheer. Als zij geen huur betalen, willen wij ook geen huur betalen.
Rob Spit: Er zijn verenigingen die hebben betalingsregelingen getroffen, zodat ze een langer termijn hebben om het bedrag te betalen. Allen dienen uiteindelijk te betalen, maar het termijn is voor sommige verenigingen langer.
Ileana van den Bosch: We betalen veel geld voor wat we er voor krijgen. We hebben heel lang met kaarsen gespeeld. Elke week sturen we mailtjes dat het te vies is enz. Toch betalen we veel geld.
Rob Spit: Dus jullie zeggen dat de kwaliteit van de accommodatie niet in verhouding zijn met hetgeen een vereniging betaald.
Ileana van den Bosch: dan heb ik het alleen over Oost.
Berry de Koning: Het zit hier wel vol [bij de samenspraakbijeenkomst] op het moment dat er extra financiering voor de vereniging komt. Dan heeft iemand eerder zoiets van ze hebben mij gematst, dan kan ik ook wat terug doen.

Vraagstelling 3
Verenigingen hebben steeds meer problemen om te beschikken over voldoende vrijwilligers en voldoende kader. Heeft uw vereniging daar ook last van en zo ja, welke ondersteuning heeft uw vereniging daarbij nodig?

P. Broekhof: De paar vrijwilligers die er zijn hebben er steeds minder zin in. Om de haverklap zijn er vergaderingen. Het zijn steeds dezelfde mensen waar aan getrokken wordt. Vijf jaar geleden besloten we dat we dit anders moeten aanpakken. Normen en waarden zijn weer belangrijk geworden in de vereniging. Plezier bij vrijwilligers komt nu terug. Mensen zien dat het goed gaat en denken zo wil ik ook wel wat doen. Ik heb niet veel tijd, maar ik wil wel wat doen. Het aantal vrijwilligers neemt wel degelijk af. Niet alleen het aantal, maar ook de kwaliteit.
Jos Goedhart: Het aantal vrijwilligers is niet ons grootste probleem, daar ben ik heel tevreden over. Kwaliteit laat wel eens te wensen over, maar dat blijf je houden. Het aantrekken van vrijwilligers heb je grotendeels zelf in de hand. Dat heeft te maken met manier van communiceren, manier van organiseren.
André Hoving: Er zijn nog wel veel vrijwilligers, maar ze blijven niet zo lang meer. Sinds twee jaar is er bij ons een opzoomerdag. Dan zie je gezichten van mensen die geen vrijwilligers zijn, maar die wel kunnen helpen met klussen.
Jos Goedhart: Er is soms een cultuuromslag nodig.

P. Broekhof: Er lopen mensen mee die de sleutel afgeven. Geven aan dat het na inleveren van de sleutel weer op dezelfde manier dient uit te zien.
André Hoving: Vrijwilligers hoeven geen schouderklopje, maar het zou leuk zijn om ze een keer in het zonnetje te zetten.
P. Broekhof: Het zou leuk zijn om, vanuit de vereniging, aan het eind van het seizoen een vrijwilligersdag/avond.
Ton Rutten: Is er nog ondersteuning nodig voor bestuur?
Ileana van den Bosch: Er is een vrijwilligerssteunpunt vanuit de gemeente. Dit was heel goed. Zo leer je de weg beter kennen. Zeker voor sponsering is het handig. Er komen verschillende aspecten aan de orde.
Jos Goedhart: Wij willen graag ondersteuning in het opstellen van meerjarige onderhoudsplannen.
Ileana van den Bosch: Per vereniging zal de behoefte verschillen.
Ton Rutten: Misschien kunnen jullie advies gebruiken over welke verzekeringen nodig zijn?
Jos Goedhart: Bij de bonden wordt ook van alles aangeboden.
Berry de Koning: De mensen die vrijwilligerswerk jarenlang doen hebben hun eigen manier van werken gevonden.
Jos Goedhart: Het managen van het proces om vrijwilligers met elkaar te laten samenwerken is soms moeilijk.

Vraagstelling 4
Er is een nadrukkelijke ontwikkeling dat sportaccommodaties veel breder en multifunctioneler moeten worden ingezet (medegebruik van derden) waardoor het maatschappelijke én financiële rendement van deze accommodaties wordt vergroot. Hoe kijkt u tegen deze ontwikkeling aan en welke kansen/ bedreigingen ziet u voor uw eigen vereniging/accommodatie?

Jacop Wiersma: Als wij ruimte huren, willen we daar graag gebruik van maken. Wanneer een ruimte vrijstaat, prima. Het moet wel overzichtelijk zijn. Je dient de mensen te kennen die er verantwoordelijk voor zijn.
Jos Goedhart: Er zijn praktische zaken. Als er meerdere partijen gebruik maken van een ruimte komt er vertrouwen bij kijken.
Rob Spit: Bijvoorbeeld sportkantine meer voorzieningen geven. Zou dit in de toekomst mogelijk zijn?
André Hoving: In de zomer zijn er ongeveer 60 vrouwen die gaan wandelen en bellen dan of ze even koffie kunnen drinken. Tuurlijk kan dat.
Jos Goedhart: Dat is éénmalig. Er zou een professional moeten komen die het beheert.

Vraagstelling 5
Indien de gemeente de sportdeelname bij verenigingen wil stimuleren, moet zij dit dan voor iedereen doen of moet er specifiek op bepaalde doelgroepen worden ingezet?

En zo ja, welke doelgroepen moeten dan met name aan het sporten gekregen worden (kinderen, jongeren, mensen met een beperking, senioren, mensen met een smalle beurs, allochtone meisjes etc.) en welke rol kan uw vereniging hierbij spelen?

Jacob Wiersma: je bent een vereniging of je bent geen vereniging. Je kunt niet zeggen jij wel en jij niet. Of je bent lid of niet.

Jos Goedhart: Je kunt wel bepaalde doelgroepen speciaal gaan werven. Maar uiteindelijk hebben ze zich allen te houden aan de regels die bij een lidmaatschap horen.
Ileana van den Bosch: Wij proberen wel bepaalde doelgroepen speciaal te werven.
Ton Rutten: Bijvoorbeeld een speciale groep voor allochtone vrouwen?
André Hoving: Geen speciaal allochtoon team. Gewoon een mix van teams. Je hebt bijvoorbeeld allen een passie voor voetballen.
Jacob Wiersma: De kracht is dat iedereen zich kan aanmelden. Je hebt je aan de regels te houden en dat is het. Ik zou het niet goed vinden als sommige minder contributie hoeven te betalen.
Jos Goedhart: Als allochtone vrouwen komen zijn ze welkom. Wij zijn geen probleemeigenaar van het probleem dat ze niet willen of mogen sporten.
André Hoving: Tijdens een competitie komen ze ook gemengde groepen tegen.
Ton Rutten: Het gaat om de stap van niet sporten naar een eerste stap creëren om te gaan sporten.
P. Broekhof: De eerste stap ligt thuis. Binnen de vereniging zijn ze welkom.
Ton Rutten: Vroeger was sport doel, nu wordt sport steeds meer een middel. Sportverenigingen worden met allemaal problemen opgezadeld die ze dienen op te lossen met sporten. Je kunt als vereniging zeggen wij doen hier niet aan mee. Aan de andere kant kan gekeken worden wat een vereniging wel zou kunnen doen.
Jacob Wiersma: Even terug naar kern. Kijk naar de positieve dingen. Verenigingen doen al heel veel goede dingen. Onze regel is dat iedereen die hier lid is geacht wordt iets voor de vereniging te beteken. Als er iets aan de hand is, wordt hiervoor een oplossing gezocht. Benader het vanuit de positieve kant. Gooi niet alle problemen op het bordje van de verenigingen.
P. Broekhof: Het is belangrijk om duidelijk te maken onder deze conditie je lid kunt zijn van onze vereniging. Meer heb je niet nodig.

Vraagstelling 6
In Schiedam worden reeds diverse wijksportactiviteiten en kennismakingstrajecten op scholen aangeboden. Desondanks vindt de doorstroming naar de georganiseerde sport maar mondjesmaat plaats. Het sportlidmaatschap van de inwoners van Schiedam ligt ver onder het Nederlandse gemiddelde. Hoe zou dit komen en op welke wijze kan deze doorstroming beter vorm krijgen? Welke rol is er voor de sportvereniging weggelegd?

Jacob Wiersma: Wij kunnen niet eens meer leden hebben. We hebben te weinig ruimte. Als we meer ruimte hebben, kunnen we ook meer leden hebben. We willen alles met vrijwilligers runnen. Het hangt af van de omvang van het complex en daarnaast is de vereniging in staat om de leden op een goede manier sport te laten bedrijven?
Ton Rutten: het gaat om georganiseerde sportlidmaatschap. Dus in Schiedam zijn minder mensen lid van een vereniging dan het Nederlands gemiddelde.
Jos Goedhart: Ik heb te weinig kennis van de cijfers om dit te kunnen bevestigen of niet.
Fer Schroeder: Er is een verschil tussen Nieuwland en Noord in lidmaatschap.
Ileana van den Bosch: Moet je als doel hebben dat mensen lid worden? Wij hebben momenteel een stop van kinderen, omdat we te weinig vrijwilligers hebben. Ik vind het goed dat de gemeente kinderen op de basisschool laten kennismaken met verschillende sporten.
Fer Schroeder: Er zijn vier tot vijf kennismakingstrajecten per jaar op de basisschool. Door JeSS zijn hier per jaar twee bijgekomen. Dit wordt als uniek ervaren, nuttig en nodig. Saamhorigheid mist nog. Dat zou de gemeente meer moeten faciliteren. We doen het samen voor de gemeente Schiedam.

Jacob Wiersma: Gewoon aandacht geven is belangrijk. Gemeenteraadsleden moeten zichzelf laten zien. Dat is goed voor de PR en de saamhorigheid.
P. Broekhof: We hebben een brief gekregen of we wilden komen vertellen waar we als vereniging mee bezig zijn. Daarna hebben we er niets meer van gehoord. De aandacht is minimaal. We kunnen best veel betekenen voor elkaar.
Rob Spit: Verenigingen hebben hun handen vol aan het op de rit houden van de vereniging.
Jos Goedhart: Proces dient op gang te worden gebracht in de sportnota. Zoals saamhorigheid. Het gaat niet alleen om doelstellingen, ambities. Het gaat om het proces.
Rob Spit: gemeente dient ervoor te zorgen dat duidelijk is wat er met de inbreng is gebeurt.
Jos Goedhart: Dit is allemaal rond de combinatie sport en zorg. Er spelen echter ook dingen rond andere zaken, zoals de visie op de sportvelden.
Rob Spit: binnenkort verschijnt de toekomstvisie op sportvelden. Dit wordt een bijlage voor de sportnota.
Ton Rutten: Nu komt naar boven dat sport meer in de wijken dient plaats te vinden. Tot nu toe vond sport plaats aan de randen van de stad. Gekeken wordt of hier nog verandering in kan komen. De afdeling ruimtelijke ordening is hiermee begonnen. DSR is hierbij betrokken om te kijken hoe de verenigingen hierin staan.
Jos Goedhart: Dit is voor ons eigenlijk nog wel belangrijker. Misschien krijgen we straks ineens een hele woonwijk om ons heen. We kunnen bij de stellingen die vandaag aan bod zijn gekomen er wat bij krijgen, met de toekomstvisie op de sportvelden kunnen we dingen kwijtraken.
Rob Spit: We willen naar sterke verenigingen die de toekomst aankunnen. We zullen hier serieus naar moeten kijken.
André Hoving: Zo kun je verenigingen die goed bestuurt zijn extra belonen. Gemeente dient beslissingen te durven nemen. Men praat er al 20 jaar over, maar tot nu toe zijn er geen beslissingen.
Rob Spit: De toekomstvisie sportvelden gaat zowel om buitenvelden, als gymzalen.
Ton Rutten: Door ruimtelijke ordening was het ingegeven vanuit sportvelden.
Jacob Wiersma: Sla spijkers met koppen en snel graag. Doe wat je zegt en zorg dat er geld voor is.

Dank voor inbreng. Afronding 22.05.

Samenspraakbijeenkomst sportbeleid
Sportverenigingen – dinsdag 27 mei

Aanwezigen
C. van der Toorn (Ventura), P. van Wamelen (Alliantie), H. Ossewaarde (DRGS), A. Verwaal, H. Lansbergen en H. de Mik (allen Excelsior '20), J. Clazing en M. Seijkens (Brandersstad), F. Datema en A. de Vries (Asvion), C. de Vries (HVDWS) en J. Zwep (Hargasport), R. Spit (Directeur DSR a.i.), T. Rutten (beleidsmedewerker DSR a.i.) en Fer Schroeders (Jeugdsportstimulering DSR).

De bijeenkomst wordt geopend. Rob Spit heet alle aanwezigen van harte welkom en geeft een korte toelichting over het doel van deze avond. Hij is blij dat er toch nog zoveel verenigingen aanwezig zijn deze avond. Samen met de bijeenkomst van 26 mei hebben uiteindelijk toch een behoorlijk aantal verenigingen deelgenomen aan het interactieve proces.

Ton Rutten geeft een korte presentatie over het plan van aanpak om te komen tot de nieuwe sportbeleidsnota en welke aspecten hierbij worden meegenomen.
Diverse aanwezigen geven aan dat de inspraakmogelijkheid in juli en augustus niet ideaal is. Rob Spit kan dit alleen maar beamen, echter het is van groot belang om vóór de begrotingsbehandeling alles te hebben vastgesteld en een meerjaren activiteitenplan inclusief financiële vertaling aan te kunnen bieden, zodat bij de begrotingsbehandeling meteen zichtbaar wordt welke processen wel en welke niet kunnen worden uitgevoerd. Als dit niet in november gereed is moeten we sowieso een jaar wachten.

Stellingen

Vraagstelling1
De gemeente zou graag zien dat sport wordt ingezet binnen diverse beleidsterreinen zoals onderwijs, welzijn, jeugdbeleid en integratie. Van sportverenigingen wordt verwacht dat zij een sterke partner zijn door onder meer bij te dragen aan wijkgericht werken, buurtsportverenigingen, opvang hangjongeren, kennismakingstrajecten op school, brede school, obesitasprogramma's, huiswerkbegeleiding, kinderopvang etc.
Zijn er voor u als vereniging voldoende mogelijkheden om aan deze wens te voldoen? Zo niet, welke ondersteuning heeft u daarbij nodig (handjes, beleid, vrijwilligers, geld, ruimte etc.) en welke rol kan de gemeente hierbij spelen?

Excelsior '20: een vereniging is niet ingericht op hangjongeren, kunnen deze niet aan. Er is geen kader beschikbaar dat hiertoe is opgeleid. Het bestuur is vooral met sport bezig, het is prima om als vereniging een sociale functie te hebben maar dan wel vooral in sport!
Rob Spit : waar liggen de grenzen, wat mag je nog van een vereniging verwachten?
DRGS: het krijgen van vrijwilligers is ook een probleem, eerst maar eens de eigen vereniging op orde houden en daarna kijken naar wat verder voor de maatschappij kan worden gedaan.
Asvion: het beschikbaar stellen van de accommodatie (voor derden) is geen probleem, echter het bieden van begeleiding is lastig aangezien de vrijwilligers bij een vereniging veelal niet geschoold zijn. Bovendien is bijvoorbeeld opvang van hangjongeren ook helemaal geen functie van een sportvereniging.
Brandersstad: de wens van de gemeente lijkt eerder op het zuid-europese model, waar de sportvereniging is uitgegroeid tot een jeugdopvang/welzijnsvoorziening waar ook gesport wordt. Maar daar betalen mensen dan ook geen contributie.

Excelsior: een vereniging is een groep gelijkgestemden, vandaar ook de naam vereniging. Je haalt de kern uit de vereniging indien je daar andere groepen aan toevoegt. Probeer eerder de kern van de vereniging te versterken. Een vereniging met een sterke identiteit heeft een aanzuigende werking en haalt daardoor vanzelf andere mensen binnen..
Ventura: je maakt je vereniging kapot als je hangjongeren onderdak gaat bieden, hierdoor gaan andere, trouwe leden lopen. Ook de vrijwilligers zijn hier niet tegen opgewassen Dit is niet de rol van de sportvereniging, de gemeente is probleemeigenaar.
Hargasport: dan moet de gemeente maar zelf een vereniging oprichten waar ze deze hangjongeren aan het sporten krijgen.
Brandersstad: Buitenschoolse opvang is geen probleem, dit kan hier prima bij aansluiten omdat het vaak ook mooi aansluit bij je eigen verenigingstijden. Kennismakingstrajecten op scholen is ook een goede ontwikkeling, dit leidt ook tot meer sporten. Voor dergelijke plannen is binnen de eigen vereniging ook vaak makkelijker kader en vrijwilligers te vinden.
Ventura: vroeger werden banenpoolers ingezet, deze mensen waren in dienst bij de gemeente maar werden ingezet bij de sportvereniging. Nu werken de mensen de hele dag en zijn er overdag geen mensen meer beschikbaar voor deze kennismakingstrajecten.
Excelsior: dit kun je wel op andere manieren regelen, door bijvoorbeeld accommodatie beschikbaar te stellen.
Ton Rutten; ook de toekomstige combibanen kunnen hierbij worden ingezet.
Hargasport; je kunt wel iedereen binnen halen maar je moet er ook voor waken dat hierdoor niet je vereniging de dupe wordt. Je goeie leden lopen weg. En willen deze hangjongeren zelf wel geholpen worden?
Excelsior; we moeten ook eens kijken naar wat we wel al doen. De maatschappelijke functie heb je al, we zijn bijna een omnivereniging! 12 maanden per jaar open; bridge, jeu de boules, cricket, voetbal, diverse activiteiten. Op die manier dragen we ook bij aan de maatschappelijke participatie.
Rob Spit: zijn er voldoende faciliteiten vanuit de gemeente om deze kern te versterken?
Excelsior: een goede begeleiding van met name de besturen van verenigingen is noodzakelijk om een professionele organisatie te draaien. Hierbij kan de gemeente de nodige ondersteuning bieden (juridisch, administratief, opleidingen etc.). Je kunt niet van vrijwilligers verwachten dat ze al die formulieren, wetswijzigingen, vergunningen en overige aspecten zomaar kunnen uitvoeren en opvolgen. Professionaliteit van bestuur is belangrijk maar wel steeds moeilijker te garanderen. Het risico zit hem ook in de opvolging van besturen. Een bestuur wordt steeds meer een professionele organisatie en de continuïteit moet wel worden gewaarborgd.
Hargasport; niet allen voor het bestuur, maar ook voor de reguliere vrijwilligers is het ook steeds moeilijker om aan alle wensen en eisen van de bonden te voldoen.
Excelsior; verenigingen moeten meer gaan nadenken over procedures en delegeren van verantwoordelijkheden, ook bij de vrijwilligers. Dit vergt wel een grote mate van professionele organisatie.

Rob: de aard van de vrijwilliger verandert, baart dit de verenigingen zorgen?
Asvion: Het beschikbare kader neemt steeds verder af. Je probeer wel jonge mensen op te leiden maar die gaan steeds vaker na een paar maanden of jaren weg, er vallen er veel af. Hierdoor ontstaat er langzaam een gat tussen de huidige generatie en de mensen die het straks moeten overnemen. Individualisering is een groot probleem.
Ventura; bij Ventura zijn er geen problemen met vrijwilligers. Aan het eind van het jaar wordt een feest georganiseerd om de vrijwilligers in het zonnetje te zetten. De doorstroming van de vrijwilligers is prima, ook de opvolging in het bestuur gaat goed. Alleen de aanwezigheid bij ledenvergaderingen laat te wensen over.

Brandersstad: maar bij Ventura zijn dit wel bijna allemaal senioren. En hoe groot is de verhouding tussen het aantal vrijwilligers en het aantal leden?
Ventura: 80 om 400 (dus 20% is vrijwilliger).
Excelsior; bij ons is dit 350 om 800 (dus bijna 44% is vrijwilliger). Wij hebben ook een commissie ingesteld om continu nieuwe vrijwilligers te zoeken. Dit is een dagtaak. Bij de aanmelding van een nieuw lid wordt reeds bekeken wat het kind, maar ook vader en moeder voor de club kunnen doen.
Brandersstad: een individuele sport als tafeltennis heeft als nadeel dat mensen ook individueel bezig zijn, dit is ook terug te zien in het aantal vrijwilligers. En als er dan al vrijwilligers zijn, dan zijn deze veelal op leeftijd. Jongeren zijn hier niet meer voor te porren. Hoe kun je dit richting de toekomst waarborgen? Ook het samengaan van verenigingen (zoals Brandersstad nu onderzoekt) lost het probleem niet op.

Vraagstelling 2
Hoe kijkt u als vereniging aan tegen de huidige huurtarieven (zowel voor binnen- als voor buitensportaccommodaties) en de subsidies die voor sport beschikbaar zijn?
En wat vindt u van extra financiële ondersteuning/waarderingssubsidie vanuit de gemeente voor verenigingen die zich breder inzetten (bijdrage aan gemeentelijk beleid wordt beloond!)?

Brandersstad; stimulering van sport middels tarieven of subsidie is een must.
Ventura; deze stelling is tweeledig uit te leggen, wat wordt er nu precies bedoeld?
Rob Spit; als een vereniging meer bijdraagt aan het gemeentelijk beleid is de subsidie die deze vereniging ontvangt ook groter; is dit een wenselijke ontwikkeling?
Excelsior; er willen steeds minder mensen sporten, sport moet concurreren met andere vormen van vrijetijdsbesteding. De gemeente kan verenigingen helpen door huurtarieven te verlagen of te bevriezen. Een vereniging kan tegenwoordig al niet meer rondkomen van alleen contributies, er moeten noodgedwongen activiteiten (disco's, BBQ's etc.) worden bedacht om geld binnen te krijgen. Een aanpassing in het tarief en de gemeentelijke bijdrage kan heel wenselijk zijn!
Asvion: in het verleden zijn er al diverse subsidies teruggedraaid. Raar dat er nu ineens weer aandacht is voor meer subsidie.
Excelsior; zo is het nou eenmaal altijd, dat is de politiek.
Alliantie; hangt ook heel erg af van wat het gemeentelijk beleid gaat worden, waar moet je aan bijdragen om subsidie te krijgen?
Fer Schroeders; probeer niet achterom te kijken maar als vereniging aan te geven waar je wensen voor de toekomst liggen richting het nieuwe beleid. Er moet een nieuwe stap gemaakt worden.
Ventura; subsidies voor extra activiteiten is prima maar we blijven wel een sportvereniging. Overigens zijn de tarieven niet hoog in vergelijking met andere gemeenten. Ventura zou graag naast de bestaande subsidies een waarborgfonds willen laten instellen waar middelen in worden bewaard om verenigingen te compenseren indien leden de contributie niet betalen.
Excelsior; wijn zijn het hier niet mee eens, dit moet toch in het verenigingsbeleid worden gewaarborgd en niet via het fonds. Je kunt de wanbetalers er toch weer op tijd uit gooien?
Ventura; dat kan wel maar dan heb je al heel veel kosten gemaakt en daar zie je niks meer van terug. Plus alle tijd die er elke keer weer in gaat zitten.
Excelsior; bij ons zijn 99% van alle contributies voor november betaald, dus dit moet je echt volgens je eigen beleid regelen.
Ventura/Excelsior; je moet geen potje creëren maar geld (subsidie) beschikbaar stellen om kansarme mensen aan het sporten te helpen. Via de vereniging en de gemeente zou dan de regeling gecommuniceerd moeten worden.
Rob; dit potje is er al, mensen kunnen hier aanspraak op maken.

Ventura; het geld moet dan wel bij de vereniging terecht komen en niet aan de mensen zelf verstrekt worden. Anders wordt het geld verkeerd besteed en sluit je alsnog een groep buiten waardoor deze mensen niet in de georganiseerde sport terecht komen.
DWS: er is een experimentenpot bij de DSR. Het idee van deze subsidie vinden we erg goed maar het bedrag is in verhouding tot het evenement peanuts. Dit zou veranderd moeten worden.
Alliantie; onze gymnastiekvereniging had vroeger een buurtfunctie. We hebben hiermee moeten ophouden omdat allochtone kinderen niet meer konden/mochten sporten. Door een subsidie zouden deze kinderen voldoende geld hebben om wel weer te gaan sporten. Overigens zijn ook de accommodaties zijn niet altijd toereikend voor de sport, we moeten nu mensen naar de Woudhoek halen om te kunnen sporten. Een subsidie voor de integratie van allochtonen is dus gewenst.
Ventura; maar dat helpt toch helemaal niet, want uiteindelijk betalen ze niet en dan gaan ze weer gewoon ergens anders sporten.
Excelsior; deze ervaring hebben wij helemaal niet, bij ons vrijwel geen problemen met betalingen.
Alliantie; we hebben er heel veel aan gedaan maar het blijft heel moeilijk om de mensen binnen te halen en te houden.

Vraagstelling 3
Verenigingen hebben steeds meer problemen om te beschikken over voldoende vrijwilligers en voldoende kader. Heeft uw vereniging daar ook last van en zo ja, welke ondersteuning heeft uw vereniging daarbij nodig?

De deelnemers geven aan dat deze stelling al voldoende aan bod is gekomen bij de tot nu toe gevoerde discussies. Stelling 3 wordt dan ook overgeslagen.

Vraagstelling 4
Er is een nadrukkelijke ontwikkeling dat sportaccommodaties veel breder en multifunctioneler moeten worden ingezet (medegebruik van derden) waardoor het maatschappelijke én financiële rendement van deze accommodaties wordt vergroot. Hoe kijkt u tegen deze ontwikkeling aan en welke kansen/ bedreigingen ziet u voor uw eigen vereniging/accommodatie?

Rob: als praktijkvoorbeeld wordt benoemd dat de herontwikkeling van het Beatrixpark mogelijk leidt tot verschuiving van vraag en aanbod in dit gebied. Sportverenigingen die daar nu al aanwezig zijn, kunnen in de nieuwe situatie worden ingezet bij de nieuwe functie van het gebied. Hierbij valt te denken aan opvang voor bezoekers, coördinatie, misschien zelfs horecafunctie etc. Hoe kijken de verenigingen hier tegenaan?
DRGS; in het Beatrixpark komen nu alleen mensen om te BBQ-en. Die komen niet naar de sportverenigingen.
Rob: het gaat niet om het huidige park maar met name om de nieuwe functie van het park, daarin is bijvoorbeeld ook een evenemententerrein voorzien.
Excelsior; als het gaat om het multifunctioneel maken van de sportaccommodatie dan is het geen probleem, maatschappelijk inzetten van het sportpark kan altijd. Zo is Excelsior nu al een verzamelpunt voor wandelen, wordt het gebruikt voor bridge etc. Medegebruik van derden is namelijk ook multifunctioneel gebruik en heeft bovendien maatschappelijk rendement, dus dat is geen probleem.Wel is het erg lastig dat zij bijvoorbeeld nu geen koffie mogen schenken aan wandelaars want dan is het ineens een horeca-functie. Dat willen ze best wel maar dat is nu lastig. Overigens willen ze geen wijkcentrum of horecavoorziening in

het Beatrixpark worden waar iedereen zomaar binnen loopt, Excelsior moet wel van de leden zijn en blijven.
Rob; En als er nu een klimwand wordt gerealiseerd, kan deze dan in beheer bij Excelsior?
Excelsior; ja hoor, maar dan moeten alle klimmers wel lid worden van Excelsior!
Alliantie; en als zo'n klimwand openbaar toegankelijk is en in beheer is bij de sportvereniging, wie is er dan verantwoordelijk als er iets gebeurd?
DRGS; derdengebruik voor bridge, kaarten, etc. is prima, maar dat maken wel de verenigingen zelf uit. Zaken als beheer van een klimwand is een brug te ver.
Hargasport; het is ook sterk afhankelijk van de omvang van de vereniging, kun je dit huisvesten en past het ook binnen de sfeer van de vereniging?
Excelsior; multifunctioneel in de zin van openbaar toegankelijk is ook voor Excelsior een brug te ver, binnen de eigen vereniging andere gebruikers toelaten kan prima. Nevenactiviteiten dragen ook bij aan participatie, goed sociaal bezig zijn kan ook binnen je eigen vereniging, hoeft niet persé met derden of door alles maar voor iedereen open te stellen.
DWS; wij hebben onvoldoende hekken dus vandaar hebben wij eigenlijk automatisch openbaar gebruik. Dit is echter niet de bedoeling.
Alliantie; een sporthal is ook een multifunctionele accommodatie. Komen er nog meer van dit soort voorzieningen in Schiedam? Veel verenigingen moeten namelijk verplicht buiten de stad inhuren.
Ventura; in de gehele regio Rotterdam is geen ruimte om zalen te huren, er is echt een chronisch tekort aan zaalaccommodatie.
Asvion; ook zaalhockey is in de gemeente Schiedam niet mogelijk. We zijn best bereid om de door ons gewenste uren aan te passen maar het is gewoon doorlopend bezet. Wordt hier in de sportnota ook naar gekeken?
Ton Rutten; ja, gebruik van binnensportaccommodaties wordt ook meegenomen.
Alliantie; zelfs voor de competitie moeten verenigingen soms uitwijken, de gemeente zou dit eigenlijk moeten faciliteren.
Excelsior; Nog even terugkomend op het Beatrixpark – dit is voor ons een belangrijk item. Het park staat niet goed bekend waardoor kinderen er niet mogen fietsen. Dit brengt veel autoverkeer teweeg. Ook moet er bij de herontwikkeling rekening gehouden worden met de ontsluiting van het sportpark. En ook de waterhuishouding is van belang, de sportaccommodaties in Thurlede mogen niet het afvoerputje van het park worden.
Rob: veiligheid en infrastructuur is een belangrijk item bij de herontwikkeling van het Beatrixpark, hier is reeds in voorzien.

Vraagstelling 5
Indien de gemeente de sportdeelname bij verenigingen wil stimuleren, moet zij dit dan voor iedereen doen of moet er specifiek op bepaalde doelgroepen worden ingezet?

En zo ja, welke doelgroepen moeten dan met name aan het sporten gekregen worden (kinderen, jongeren, mensen met een beperking, senioren, mensen met een smalle beurs, allochtone meisjes etc.) en welke rol kan uw vereniging hierbij spelen?

Ventura; waarom moet er worden ingezet op specifieke doelgroepen, we kunnen toch het beste alle doelgroepen meer laten sporten?
Rob; de combifunctionarissen kunnen worden ingezet om verenigingen te ondersteunen, het is een project om specialisten zowel op school als bij sportvereniging te werk stellen. Deze kunnen bijvoorbeeld aanvullende activiteiten voor specifieke doelgroepen opzetten.
Excelsior; sport is toch voor iedereen, waarom moeten we focussen op doelgroepen?
Ventura; de sportleraren moeten terug komen in het onderwijs. Zij kunnen de verbinding vormen tussen school en sportvereniging, en moeten daarbij een actieve rol vervullen.

Ton Rutten; maar hoe krijg je een groepje allochtone meisjes aan het voetballen, wie neemt hierin de voortrekkersrol, gemeente, vereniging, buurt?
Excelsior; dit vergt sowieso een cultuuromslag bij allochtone meisjes, je kunt niet van de vereniging verwachten om dit op te starten. Als het moment echter daar ik kan de vereniging wel ondersteunend zijn.
Alliantie; bij ons is het geen probleem, er is al gescheiden gebruik tussen mannen en vrouwen.
DRGS; zo'n cultuuromslag is lastig, kijk maar naar de Ramadan. Wij merken dat er in deze periode toch een stuk minder sporters zijn.
Rob; samenvattend kan gezegd worden dat het initiatief bij de gemeente moet liggen, en dat verenigingen open staan voor nieuwe leden, zij willen best ondersteunen.

Vraagstelling 6
In Schiedam worden reeds diverse wijksportactiviteiten en kennismakingstrajecten op scholen aangeboden. Desondanks vindt de doorstroming naar de georganiseerde sport maar mondjesmaat plaats. Het sportlidmaatschap van de inwoners van Schiedam ligt ver onder het Nederlandse gemiddelde. Hoe zou dit komen en op welke wijze kan deze doorstroming beter vorm krijgen? Welke rol is er voor de sportvereniging weggelegd?

Ventura; volgens mij ligt dit aan de sociale samenstelling van de gemeente.
Rob; sportverenigingen als instituut moeten een gezonde toekomst tegemoet gaan. Aan de andere kant speelt de ontwikkeling dat 43% van de jongeren van allochtone afkomst is → hoe hou je die verenigingsstructuren in stand?
Ventura; alle verenigingen willen graag leden binnen halen, maar hoe kun je ze binnen halen? Soms is de sport nou eenmaal niet populair bij allochtonen, dan heb je pech. Maar vaak ligt het ook aan de kosten van sport;
Brandersstad/Excelsior; wij zijn het hier niet mee eens, jongeren moeten ook prioriteiten stellen. Van een Ipod of een paar hippe sportschoenen kun je al 4 jaar contributie betalen.
Excelsior; alllochtonen moeten langs alle mogelijke kanalen ervan doordrongen worden dat ze moeten sporten. De taak ligt bij de ouders, daar moet het beginnen.
Alliantie; en moeten deze ouders bij jullie dan ook vrijwilligerswerk doen?
Excelsior; ja, dat moeten deze ouders ook, de regels gelden voor iedereen. De basis ligt bij de ouders.
Rob; maar hoe kunnen we die basis bij de ouders opbouwen?
DRGS; hier moeten ze op scholen mee beginnen.
Brandersstad; daarnaast moet het landelijk worden aangestuurd. De overheid moet via tv, op scholen, op internet overal de jongeren er van doordringen dat sport belangrijk is.
Rob; de DSR werkt momenteel aan een sportgids om de sport meer onder de aandacht te brengen. Dit is een collectieve verantwoordelijkheid.
Excelsior; Klopt, maar het moet wel beginnen bij de overheid, zij moeten dit faciliteren.
Fer; een voorbeeld; kinderen willen graag lid worden, maar de ouders kunnen de kinderen niet brengen omdat ze schoon moeten maken tijdens de momenten dat de kinderen moeten sporten. Hoe lossen we dit op? Vaak gaan die kinderen dan maar noodgedwongen niet meer sporten.
Excelsior; dit loopt overal spaak. Aan de andere kant, de sportvereniging is geen oppasservice, ouders moeten er natuurlijk wel iets voor over hebben.
Fer; moet de vereniging de kinderen dan met een busje ophalen en vervolgens naar de sportvereniging brengen?
Excelsior; nee, het is niet voor niets een sportvereniging, met busjes werken is geen oplossing. Dit staat allemaal veel te ver weg van de club.

Ventura; toch zijn er veel clubs die graag elk lid verwelkomen, wat is het probleem om daar iets voor te doen?
Excelsior; je moet ooit een begin maken, een grens trekken, anders kom je er nooit meer uit. Een aantal jaren geleden had excelsior ook ernstige problemen. Door toen een duidelijke lijn te trekken zijn we nu weer een gezonde vereniging. En iedereen weet wat er van hem wordt verwacht als hij lid wordt van Excelsior/
Brandersstad; het heeft natuurlijk ook met profilering en image te maken. Excelsior heeft nu een goed imago in de stad en mensen weten dat er vrijwilligerswerk verwacht wordt.

Rondvraag
Ventura; wij zijn nog benieuwd naar de bijeenkomst met de wijkbewoners. Wat is de rol van bewonersverenigingen/wijkbewoners? Hier moet ook aandacht aan besteed worden.
Rob; sport in de wijk is ook van groot belang, vandaar ook de wijkbijeenkomsten.
Fer; in de wijkbijeenkomsten wordt nadrukkelijk bewegen boven sporten geplaatst.
Brandersstad; het onderzoek naar de staat en het gebruik van accommodaties, wordt dit ook met de verenigingen zelf besproken?
Rob; nee, maar het wordt wel door een externe partij op locatie uitgevoerd. Het betreft een kwalitatieve analyse van de velden en gebouwen (ook sporthallen, sportzalen etc.)
Brandersstad; kijk hierbij niet alleen op basis van normen maar probeer ook de beleving van sporters in accommodaties mee te nemen. Iets kan technisch nog wel in orde zijn, maar als het interieur 30 jaar oud is nodigt het niet echt uit om te sporten.
Ton: de 0-meting zal overigens pas na het eerste concept van de sportbeleidsnota plaatsvinden. Wel worden alle problemen die op dit moment bekend zijn bij de DSR (via terugkoppeling uit de verenigingsinterviews en een eerste rondje langs de velden) nadrukkelijk meegenomen.
Ventura; er is natuurlijk onderscheid tussen gemeentelijke accommodaties en accommodaties die in eigendom zijn van de verenigingen. Als de gemeente iets wil vinden over de kwaliteit van de accommodaties van de verenigingen, daar de gemeente dit dan ook betalen?
Rob; als blijkt dat het overal slecht gesteld is dan moet dit onderwerp van gesprek zijn tussen vereniging en gemeente. We moten vervolgens kijken hoe dit in de toekomst beter kan.
Alliantie; er zijn veel klachten over de schoonmaak en kwaliteit van de binnensportaccommodaties. Dit moet ook meegenomen worden, en er moet iets met deze klachten gedaan worden.
Brandersstad; dat het opknappen van kleedlokalen door de DSR gebeurd is goed, maar dan moet er wel bij de DSR voldoende personeel aanwezig zijn om tijdig reparaties door te voeren. We hebben bijna een half jaar moeten wachten omdat er geen mensen beschikbaar waren.
Excelsior; eigenlijk is dit een vreemde situatie, sommige verenigingen huren en dan ligt de verantwoordelijkheid bij de gemeente. Andere verenigingen hebben zelf het eigendom maar zijn dan ook zelf verantwoordelijk voor de kosten van het onderhoud, en alle risico's. is dat wel eerlijk?
DRGS; wij huren de velden maar moeten ook zelf de lijnen trekken.
Asvion; wij hebben alles zelf aangelegd en betaald (inclusief de velden), maar de grond is niet van onszelf. Misschien iets om mee te nemen bij de uitwerking?

Bedankt voor de inbreng! Afronding 21.58 uur

Samenspraakbijeenkomst sportbeleid
Zwemsportverenigingen – maandag 26 mei

Eerste reactie vanuit de discussie met SZC, Watervrienden en SRB naar aanleiding van de stellingen.

VRAAGSTELLING 1
De gemeente zou graag zien dat sport wordt ingezet binnen diverse beleidsterreinen zoals onderwijs, welzijn, jeugdbeleid en integratie. Van sportverenigingen wordt verwacht dat zij een sterke partner zijn door onder meer bij te dragen aan wijkgericht werken, buurtsportverenigingen, opvang hangjongeren, kennismakingstrajecten op school, brede school, obesitasprogramma's, huiswerkbegeleiding, kinderopvang etc.
Zijn er voor u als vereniging voldoende mogelijkheden om aan deze wens te voldoen? Zo niet, welke ondersteuning heeft u daarbij nodig (handjes, beleid, vrijwilligers, geld, ruimte etc.) en welke rol kan de gemeente hierbij spelen?

Vrijwilligers werven via de vrijwilligersbank van de gemeente is een "moeizaam" proces. De vrijwilligers missen (opleiding) specifieke kennis omtrent veiligheid en lesgeven.
Via middelbaar onderwijs kunnen leerlingen een maatschappelijke stage volgen bij de vereniging. Dit zou een optie kunnen zijn, echter de specifieke voorwaarden zullen moeten worden bestudeerd.

VRAAGSTELLING 2
Hoe kijkt u als vereniging aan tegen de huidige huurtarieven (zowel voor binnen- als voor buitensportaccommodaties) en de subsidies die voor sport beschikbaar zijn?
En wat vindt u van extra financiële ondersteuning/waarderingssubsidie vanuit de gemeente voor verenigingen die zich breder inzetten (bijdrage aan gemeentelijk beleid wordt beloond!)?

Vanuit de gemeente moet worden aangegeven (door middel van voorlichting) waar, wat en hoe de subsidies "geregeld" zijn. Toegankelijkheid voor het verkrijgen van subsidies moet worden vergroot.
In samenwerking met de Watervrienden kan bijvoorbeeld een actief beleid worden gestart om die kinderen die "klaar" zijn met het leren zwemmen bij de Watervrienden door te verwijzen naar de overige verenigingen waterpolo, wedstrijd zwemmen of reddend zwemmen. Zodoende kan men de kinderen blijven binden aan de zwemverenigingen.

VRAAGSTELLING 3
Verenigingen hebben steeds meer problemen om te beschikken over voldoende vrijwilligers en voldoende kader. Heeft uw vereniging daar ook last van en zo ja, welke ondersteuning heeft uw vereniging daarbij nodig?

Op dit moment hebben de verenigingen, met het huidige aantal leden, geen tekort aan vrijwilligers. SZC gaat na overleg met de leden een startgemeenschap aan met ZVV (Vlaardingen). Ook binnen de startgemeenschap is er geen tekort aan vrijwilligers. Zodra we extra activiteiten zouden starten (omwille van uitvoering gemeentelijk beleid) dan komen we wel vrijwilligers tekort.

VRAAGSTELLING 4
Er is een nadrukkelijke ontwikkeling dat sportaccommodaties veel breder en multifunctioneler moeten worden ingezet (medegebruik van derden) waardoor het maatschappelijke én financiële rendement van deze accommodaties wordt vergroot. Hoe kijkt u tegen deze ontwikkeling aan en welke kansen/ bedreigingen ziet u voor uw eigen vereniging/accommodatie?

Zwembad Groenoord geeft hieraan inmiddels gevolg met de opening van de BSO Aquakids in het zwembad.

VRAAGSTELLING 5
Indien de gemeente de sportdeelname bij verenigingen wil stimuleren, moet zij dit dan voor iedereen doen of moet er specifiek op bepaalde doelgroepen worden ingezet?
En zo ja, welke doelgroepen moeten dan met name aan het sporten gekregen worden (kinderen, jongeren, mensen met een beperking, senioren, mensen met een smalle beurs, allochtone meisjes etc.) en welke rol kan uw vereniging hierbij spelen?

De gemeente moet op alle doelgroepen inzetten, er is geen specifieke doelgroep die voorrang moet krijgen. Wel is de ervaring dat ouders stoppen zodra kinderen stoppen, dit verdient de aandacht. Kinderen tussen 8 en 13 jaar zijn ook moeilijk vast te houden. Voetbal is een grote concurrent voor de zwemverenigingen.

VRAAGSTELLING 6
In Schiedam worden reeds diverse wijksportactiviteiten en kennismakingstrajecten op scholen aangeboden. Desondanks vindt de doorstroming naar de georganiseerde sport maar mondjesmaat plaats. Het sportlidmaatschap van de inwoners van Schiedam ligt ver onder het Nederlandse gemiddelde. Hoe zou dit komen en op welke wijze kan deze doorstroming beter vorm krijgen? Welke rol is er voor de sportvereniging weggelegd?
De verenigingen en het management van de zwembaden moeten zich gezamenlijk inzetten om het schoolzwemprogramma af te stemmen op de verenigingen. Hiervoor kan bijvoorbeeld ook de Nationale sportweek gebruikt worden.
Daarnaast kunnen de workshops in de kerstvakantie beter worden benut (actief werven tijdens schoolzwemmen).